

A MADÁRINFLUENZA ELLENI VÉDEKEZÉS KÉSZENLÉTI TERVE

2020. december

Az országos készenléti terv madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet 54. § (1) bekezdés alapján készült dokumentum.

A terv elkészítésénél figyelembe vettük a madárinfluenza elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedésekről és a 92/40/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2005/94/EK tanácsi irányelvet, illetve mivel ezen irányelv 2021. április 21-től hatályon kívül helyeződik, a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (Állategészségügyi rendelet) szóló Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendeletét (2016. március 9.) is. Mindezeket kiegészítik az országos főállatorvos 3/2017. és további aktuális (aktualizálás időpontjában hatályos: 4/2020. számú) határozataiban foglalt előírások.

Az országos készenléti terv alapján minden megyének megyei készenléti tervet kell összeállítania.

I. A BETEGSÉG ISMERTETÉSE	5
I. 1. KÓROKTAN	5
I. 2. ELLENÁLLÓ-KÉPESSÉG	5
I. 3. ELŐFORDULÁS	5
I. 4. JÁRVÁNYTAN	5
I. 5. GAZDAFAJOK	5
I. 6. TERJEDÉS	5
I. 7. KÓRFEJLŐDÉS	5
I. 8. LAPPANGÁSI IDŐ	6
I. 9. TÜNETEK	6
I. 10. KÓRBONCTAN	7
I. 11. ELKÜLÖNÍTŐ KÓRJELEZÉS	8
I. 12. LABORATÓRIUMI KÓRJELEZÉS	8
I. 13. MINTAVÉTEL	8
I. 14. VÉDEKEZÉS, MEGELŐZÉS	8
I. 15. KIEGÉSZÍTÉS	8
II. ÁLTALÁNOS HATÓSÁGI FELTÉTELRENDSZER	9
II. 1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	9
II. 2. PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK	10
II. 3. IRÁNYÍTÁSI LÁNCSOLAT	12
II. 4. KAPCSOLAT MÁS SZERVEKSEL	13
III. A JÁRVÁNY LEKÜZDÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK / SZERVEZETI EGYSÉGEK	13
III. 1. VÁLSÁGSTÁB	13
III. 2. ORSZÁGOS JÁRVÁNYVÉDELMI KÖZPONT	15
III. 3. A MEGYEI KORMÁNYHIVATALOK ÉLELMISZERLÁNCÉRT FELELŐS FŐOSZTÁLYAI (ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS FÖLDHIVATALI / ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI, NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI / ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI, FÖLDHIVATALI, NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI, ERDÉSZETI / NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI FŐOSZTÁLY)	16
III. 4. HELYI JÁRVÁNYVÉDELMI KÖZPONT (HJK)	17
III. 5. SZAKÉRTŐI CSOPORT	21
III. 6. ANYAGOK ÉS ESZKÖZÖK	23
III. 7. SZEMÉLYI FELTÉTELEK (KIRENDELT SZAKEMBEREK ÉS SEGÉDERŐ)	23
III. 8. FELADATOK JÁRVÁNYMENTES IDŐSZAKBAN	24
III. 9. ÁLTALÁNOS FELADATOK MADÁRINFLUENZA GYANÚ ESETÉN	25
IV. INTÉZKEDÉSI ÚTMUTATÓ	26
IV. 1. A BETEGSÉG GYANÚJÁNAK BEJELENTÉSE	26
IV. 2. ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI VIZSGÁLAT	27
IV. 3. A BETEGSÉG GYANÚJÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA	28
IV. 4. MINTAVÉTEL ÉS –KÜLDÉS	28
IV. 5. DIAGNOSZTIKA	29
IV. 6. ELSŐDLEGES INTÉZKEDÉSEK	30
IV. 7. A BETEGSÉG MEGÁLLAPÍTÁSA	32
IV. 8. KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK ELRENDELÉSE; MOZGÓSÍTÁS	32
IV. 9. NEMZETI BEJELENTÉS	35
IV. 10. NEMZETKÖZI BEJELENTÉS	35
IV. 11. JÁRVÁNYÜGYI NYOMOZÁS	36
IV. 12. LEÖLÉS, LEVÁGÁS	37
IV. 13. ÁLLATI TETEM ÁRTALMATLANÍTÁSA	38
IV. 14. KÁRBECSLÉS	40
IV. 15. JÁRVÁNYÜGYI SZŰRŐVIZSGÁLATOK	42
IV. 16. FERTŐTLENÍTÉSI ÚTMUTATÓ	43
IV. 17. KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK FELOLDÁSA	49
IV. 18. ÚJRATELEPÍTÉS	49
IV. 19. A BETEGSÉG ELŐFORDULÁSA SZÁLLÍTÁS KÖZBEN	50
IV. 20. A BETEGSÉG ELŐFORDULÁSA ÁLLATVÁSÁRON, ÁLLATKIÁLLÍTÁSON	50
IV. 21. A BETEGSÉG ELŐFORDULÁSA VÁGÓHÍDON, DARABOLÓ ÜZEMBEN, HŰTŐHÁZBAN	51

IV. 22. SPECIÁLIS ELŐÍRÁSOK ÁLLATKERTEKRE, VÉDETT ŐSHONOS BAROMFI FAJTÁK ÉS MAGAS GENETIKAI ÉRTÉKET KÉPVISELŐ, VESZÉLYEZTETETT HELYZETBE KERÜLT BAROMFI FAJTÁK ÁLLOMÁNYAIRA, TOVÁBBÁ KISÁLLAT-KERESKEDÉSEKBE TARTOTT MADARAKRA.....	53
IV. 23. SPECIÁLIS ELŐÍRÁSOK VADON ÉLŐ MADARAKRA.....	54
IV. 24. ÁLLATVÉDELMI ELŐÍRÁSOK.....	54
IV. 25. VAKCINÁZÁS.....	55
IV. 26. ELJÁRÁS ALACSONY PATOGENITÁSÚ MADÁRINFLUENZA ELŐFORDULÁSA ESETÉN.....	56
V. KÉPZÉS ÉS A BETEGSÉGGEL KAPCSOLATOS KÉSZENLÉT.....	57
VI. A KÖZVÉLEMÉNY TÁJÉKOZTATÁSA.....	59
VII. MELLÉKLETEK.....	60
VII.1. MELLÉKLET: AZ ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT INTÉZMÉNYRENDSZERE.....	61
VII.2. MELLÉKLET: UTASÍTÁSI ÉS INFORMÁCIÓS LÁNCOLAT MADÁRINFLUENZA KITÖRÉST KÖVEŐEN.....	62
VII.3. MELLÉKLET: OJK VEZETŐJÉNEK ÉS TAGJAINAK KINEVEZÉSE.....	63
VII.4. MELLÉKLET: ÉRTESÍTENDŐ SZERVEZETEK LISTÁJA ÉS ELÉRHETŐSÉGEI.....	64
VII.5. MELLÉKLET: KORMÁNYPEGBÍZOTTAK LISTÁJA ÉS ELÉRHETŐSÉGEI.....	65
VII.6. MELLÉKLET: ATEV ÜZEMLISTA.....	66
VII.7. MELLÉKLET: TELEPEK, TELEPÜLÉSEK, ORSZÁG KOCKÁZATI BESOROLÁSA A HÁZI BAROMFI SZEMPONTJÁBÓL.....	67
VII.8. MELLÉKLET: ÚTMUTATÓ SZOLGÁLTATÓ ÁLLATORVOSOK RÉSZÉRE A MADÁRINFLUENZÁVAL KAPCSOLATBAN.....	70
MILYEN ESETBEN ÉRTESÍTSE A HATÓSÁGI ÁLLATORVOST A MADÁRINFLUENZA GYANÚJÁRÓL?.....	70
MELYEK AZ ELSŐDLEGES FELADATOK, AMELYEKET A SZOLGÁLTATÓ ÁLLATORVOSNAK MEG KELL TENNIE MADÁRINFLUENZA GYANÚJA ESETÉN?.....	70
VII.9. MELLÉKLET: TÁJÉKOZTATÓ A MADÁRINFLUENZÁRÓL A BAROMFI SEKTORBAN DOLGOZÓK RÉSZÉRE.....	73
VII.10. MELLÉKLET: A MADÁRINFLUENZA JELLEMZŐI.....	74
VII.11. MELLÉKLET: KÉRDEZZ-FELELEK A MADÁRINFLUENZÁRÓL.....	76
VII.12. MELLÉKLET: FELSZERELÉSEK.....	82
VII.13. MELLÉKLET: HÁZIMADÁR/VADMADÁR MINTAAZONOSÍTÓ LAP MADÁRINFLUENZA MONITORING MINTAVÉTELHEZ.....	84
VII.17. MELLÉKLET: HATÓSÁGI MEGFIGYELÉS ÉS FORGALMI KORLÁTOZÁS.....	86
VII.18. MELLÉKLET: DEROGÁCIÓS HATÁROZAT MINTA.....	90
VII.18A. MELLÉKLET: KOCKÁZATBECSLÉS DEROGÁCIÓS HATÁROZAT KIADÁSÁHOZ.....	95
VII.19. MELLÉKLET: ADATFELVÉTELI LAP BEJELENTENDŐ ÁLLATBETEGSÉG GYANÚJA ESETÉN.....	96
VII.20. MELLÉKLET: VÉDŐKÖRZET ELRENDELÉSE.....	102
VII.21. MELLÉKLET: MEGFIGYELÉSI KÖRZET ELRENDELÉSE.....	107
VII.21A. MELLÉKLET: SZÁLLÍTÁSI ÚTMUTATÓ.....	112
VII.22. MELLÉKLET: LEÖLÉSI HATÁROZAT.....	118
VII.22A. MELLÉKLET: LEÖLÉSI TÁBLÁZAT A GYAKORLATBAN BAROMFINÁL ALKALMAZOTT MÓDSZEREKRŐL.....	121
VII.22B. MELLÉKLET: LEÖLÉSI JEGYZŐKÖNYV (ÉPÜLET CO ₂ -DAL TÖRTÉNŐ ELGÁZOSÍTÁSÁHOZ).....	123
JEGYZŐKÖNYV NAGYLÉTSZÁMÚ BAROMFITELEPEN VÉGZETT ÁLLATLEÖLÉSRŐL.....	123
VII.23. MELLÉKLET: BECSLÉSI JEGYZŐKÖNYV.....	124
VII.24. MELLÉKLET: ELJÁRÁSI JELENTÉS.....	126
VII.25. MELLÉKLET: KÁRTALANÍTÁS HATÁROZAT MINTA 5 MILLIÓIG.....	128
VII.26. MELLÉKLET: KÁRTALANÍTÁS HATÁROZAT MINTA 5 MILLIÓ FELETT.....	134
VII.27. MELLÉKLET: TAKARÍTÁS, FERTŐTLENÍTÉS ELRENDELÉSE.....	140
VII.28. MELLÉKLET: FORGALMI KORLÁTOZÁS ÉS HELYI ZÁRLAT FELOLDÁSA.....	144
VII.29. MELLÉKLET: VÉDŐKÖRZET FELOLDÁSA.....	147
VII.30. MELLÉKLET: MEGFIGYELÉSI KÖRZET FELOLDÁSA.....	150
VII.31. MELLÉKLET: A MADÁRINFLUENZA DIAGNOSZTIZÁLÁSÁNAK STRATÉGIÁI.....	152
VII.32. MELLÉKLET: DÖNTÉSI FA MEGELŐZŐ CÉLÚ LEÖLÉSHEZ.....	153
VII.33. MELLÉKLET: TÁJÉKOZTATÓ FERTŐZÖTT ÁLLATOK LEÖLÉSÉBEN, RAKODÁSÁBAN RÉSZTVEVŐ SZEMÉLYEK SZÁMÁRA.....	154
VII.34. MELLÉKLET: HATÉKONY FERTŐTLENÍTŐ SZEREK LISTÁJA.....	155

I. A BETEGSÉG ISMERTETÉSE

I. 1. Kóroktan

A madárinfluenza vírusa az *Orthomyxoviridae* család *Influenzavírus* nemzettségébe tartozó burkos vírus. Az influenzavírusok genomja nyolc szegmens negatív egyszálú RNS-ből áll. A vírust lipidtartalmú burok (envelope) veszi körül. Ebből a burokból nyúlnak ki a haemagglutinin (H) és neuraminidáz (N) glikoproteinek. Kórokozó képesség szempontjából vannak magas (HPAI) és alacsony patogenitású (LPAI) törzsek. A vírusok A, B és C típusba sorolhatók.

Magas patogenitású madárinfluenza (HPAI): A magas virulenciájú madárinfluenza törzsek az A típusba, olyan H5 vagy H7 szubtypusokba tartoznak, amelynek nukleotidszekvenciája a haemagglutinin molekula hasítási felületén olyan aminosavakat kódol, amelyet a gazdaszervezet ubiquiter proteáz enzimei tudnak hasítani; vagy pedig 6 hetes csirkéken az IVPI > 1,2.

Alacsony patogenitású madárinfluenza (LPAI): az előző ponttól eltérő H5 vagy H7 szubtypusba tartozó madárinfluenza vírus.

A szegmentált RNS replikálódása során antigén csuszamlás vagy antigén sodródás könnyen jöhet létre, amely új vírustörzsek kialakulásához vezethet.

I. 2. Ellenálló-képesség

Alacsony ellenálló-képességű vírus. A vírust elpusztító hatások: hőmérséklet: 56°C 3 órán át, 60°C 30 percen át, pH: savas kémhatás, vegyszerek: oxidálószer, zsírolószerek, β-propiolakton, fertőtlenítőszer: formalin, jódos fertőtlenítők. Testszövetekben, bélsárban, hideg vizekben néhány hétig, 20°C-on 1 hétig túlél.

I. 3. Előfordulás

Világszerte.

I. 4. Járványtan

Nagy ragályozó képességű vírus. 100%-ot elérheti a morbiditás és a mortalitás is.

I. 5. Gazdafajok

Minden madárfaj fogékony. Házimadarak közül leggyakrabban a pulyka és a házityúk betegszik meg, de minden más faj is (pl. kacsák, libák is) fogékony. A vadon élő vízimadarak gyakran az LPAI vírus rezervoárjai. A házi- és postagalamboknak csak a mechanikai hordozó szerepe igazolt.

I. 6. Terjedés

Elsősorban bélsárral, de aerogén úton is fertőzhet (vírustartalmú levegő, por belélegzésével). Fertőzött takarmány, ivóvíz, eszköz, jármű, ruha is terjesztheti a vírust. Baromfi-állományokat vadon élő vízimadarak is fertőzhetnek.

I. 7. Kórfejlődés

A vírus a vadon élő vízimadarakban elsősorban a bélhámsejtekben szaporodik, más fajoknál a légzőszervek hámsejtjeiben abban gyulladást, ödémát okozva. A viraemia során szív- és vázizomzat-gyulladást, a hasnyálmirigyben vérzéseket, elhalásos góccokat, agyvelő-károsodást okoz.

I. 8. Lappangási idő

Általában 3-5 nap. Leghosszabb lappangási idő: 21 nap.

I. 9. Tünetek

Általánosan: az állatok bágyadtak, étvágytalanok, nem szívesen mozognak, sok esetben a légzőszervi tünetek megjelenése előtt az állat elhullik, légzőszervi tünetek: orrfolyás, kötőhártya gyulladás (petechiális vérzés előfordulhat), tüsszögés, krákogás, szemgödör alatti üregek gyulladása (sinusitis), toroktájék és fejfüggelékek vizenyős duzzanata, fejfüggelékek cyanosisa, hasmenés, hattyúkban gyakran, másfajokban néha idegrendszeri tünetek, tojástermelés jelentős csökkenése, keltethetőség romlása, barna tojáshéj kivilágosodása.

HPAI

Házityúk (brojler, tenyész szülőpár, azaz almon tartott):

- klinikai tünetek megjelenése után 48-96 óráig akár 100%-os mortalitás,
- bágyadtság, étvágycsökkenés, fej és nyaködéma, majd idegrendszeri tünetek (torticollis, ataxia).

Ketreces tojó:

- lassabban terjed: először csak néhány ketrecben és állaton súlyos bágyadtság, majd elhullás,
- 10-14 nap alatt fertőződik át az épület,
- lágy héjú tojások, majd a tojástermelés megszűnése,
- a fejfüggelékek ödémásak, cianotikusak,
- profúz, híg hasmenés, emiatt az állatok szomjasak,
- légzőszervi és idegrendszeri tünetek is lehetnek.

Pulyka:

- 48-72 óra után akár 100%-os elhullás,
- hirtelen étvágycsökkenés, vízfogyasztás jelentős csökkenése, bágyadtság, cyanosis, idegrendszeri tünetek (remegés, inkoordináció, fejrázás, szárnybénulás), „hangtalanság” (csend az istállóban)

Kacsa, házi lúd:

- viszonylag rezisztensek a vírussal szemben,
- de járványok során figyeltek meg elhullásokat, étvágytalanságot, hasmenést, duzzadt szinuszokat
- a 2016-2017-es H5N8 járványban:
 - kacsa: Jelentős takarmány és vízfogyasztás csökkenés, idegrendszeri tünetek (remegés, fejtekergetés, opisthotonus), nagyarányú elhullás
 - liba: Enyhe takarmány fogyasztás visszaesés, bágyadtság, levertség, csendesség, idegrendszeri tünetek

Strucc:

- csak fiatal (7-9 hónapos állatokon) vannak klinikai tünetek,
- bágyadtság, légzőszervi és idegrendszeri tünetek is,
- mortalitás 30%-os.

Fácán:

- kevésbé fogékony, hosszú lappangási idő valószínű
- a 2016-2017-es H5N8 járványban: tünetek nélkül emelkedett elhullás, (víz- és takarmány fogyasztás nem változott), ritkán idegrendszeri tünetek

LPAI

Az alacsony patogenitású madárinfluenza vírus által okozott betegség súlyossága nagyban függ a vírustörzstől, a gazda fajától, korától, immunstátuszától és a háttérben meghúzódó más fertőzésektől, valamint környezeti tényezőktől. Megfigyeltek tyúkban légzőszervi tüneteket és tojástermelés csökkenést, pulykában légzőszervi tüneteket, étvágytalanságot és magas mortalitást.

Fontos! Az LPAI főleg vadon élő madár állományokban cirkulál. A cirkuláló vírus könnyen átalakulhat HPAI vírussá, ha fogékony baromfi-állományban passzálódik.

I. 10. Kórbonctan

Kórbonctani jelek: az orrjáratokban és a szinuszokban savós, később savós-gennyes exsudatum. A felsőlégutak és a légcső nyálkahártyája duzzadt, apró vérzések lehetnek benne, a légcsőben nyálkás váladék fordul elő. A tüdőben gyulladással területek. A légzsákok fala megvastagodott, homályos, üregét sajtos-fibrines anyag töltheti ki. Enyhe bélgyulladás, apró vérzések a mirigyes gyomorban és a savós- és nyálkahártyákon. Petetüszők elfajulása, petefészek- és petevezető gyulladás, és e szervek vérzései gyakoriak. Előfordul hasnyálmirigy gyulladás és e szervben is vérzések. Kialakulhat nephrosis és nephritis is. Legtöbb esetben agyvelő –agyhártyagyulladás is kimutatható.

Házityúk (brojler, tenyész szülőpár, azaz almon tartott):

- túlheveny esetben csak vérkeringési zavar jelei
- Haragos vörös vagy cianotikus fejfüggelékek
- Mirigyesgyomorban vérzések
- (peyer plakkok kipirultak, de nem elhaltak)
- Pancreasokban elhalások
- Esetenként testszerte vérzések

Pulyka:

- túlheveny esetben csak vérkeringési zavar jelei
- Szívburok alatt apró vérzések
- Pancreasban vérzéssel-elhalással góccok

Kacsa:

- Májgyulladás-májelfajulás
- Szívburok alatt vérzések
- Pancreasban vérzéssel-elhalással góccok
- Kifejezett szívizom elfajulás: "tigrisszív"
- esetenként hidropericardium

Liba:

- Vérzések a szívburok alatt
- Kifejezett májelfajulás
- Vérzések, elhalások a pancreasban
- (Vérzéssel bélgyulladás)

Fácán:

- hurutos orrjáratok, légcső- és légzsákgyulladás
- duzzadt máj, lép
- hurutos vékony- és vastagbélgyulladás

I. 11. Elkülönítő kórjelzés

A klinikai, járványtani, kórbonctani alapon történő elkülönítés szinte lehetetlen, ezért alapvető fontosságú az intézeti diagnosztika. Az egyes betegségek néhány jellemvonása:

Baromfikolera: főleg növendék és kifejlett állatokat érint. Kórbonctanilag a vérzések dominálnak.

Baromfipestis: A morbiditás és a mortalitás változatos lehet. Tünetek: légzőszervi tünetek, a taraj és az áll-lebenyek cianosisa, zöldes, vízszerű hasmenés, tojástermelés megszűnése vagy csökkenése. Izomgörcsök miatt a szárnyak lógatása, lábak vonszolása, fej és a nyak csavargatása, körbeforgás, teljes bénulás. Kórbonctan: vérzések a mirigyes gyomor és a nyelőcső nyálkahártyáján; ödéma, vérzések, idült esetekben elhalás vagy fekély a bélfal nyálkahártyájának limphoid szöveteiben. Víruskimutatás: IF, IP, ELISA, PCR. Ellenanyag: HAG, ELISA.

Fertőző laryngotracheitis: Főleg házityúkban. Tünetek: súlyos nehézlégzés, prüszkölés közben vércáfatokkal tarkított nyálka kilökődése. Magas morbiditás, alacsony mortalitás. A kórbonctani kép: gyakran semmitmondó. Víruskimutatás: IF. Ellenanyag: VN, ELISA.

Haemophilus nátha: Robbanás szerű megbetegedések! Háztyúkokban a szemhéjak, a taraj és az áll-lebenyek vizenyős beszűrődése. Szulfonamidokra gyors gyógyulás.

Fertőző bronchitis: Légzőszervi tünetek, előbb száraz, majd később nedves „köhögés”. Tojáshozam csökkenése, deformált héjú („bronchitises”) tojások.

A leírt tünetek főleg kezdetben és az első esetekben nem kórjelző értékűek, ezért a legkisebb gyanú esetén intézeti vizsgálatot kell kérni!

I. 12. Laboratóriumi kórjelzés

Molekuláris biológia: real time RT-PCR, RT-PCR, szekvenálás

Vírus: embrionált (9-11 napos) tyúktojásban tenyésztés majd HAG, immundiffúzió, szubtípus meghatározás ELISA, törzs IVPI meghatározás, *real time PCR*.

Ellenanyag: HA, HAG, AGID, ELISA.

I. 13. Mintavétel

Élő állatból: trachea- és/vagy kloaka-tampon a vírus kimutatására, ill. alvadásban gátolt vér vagy szérum ellenanyag-kimutatásra.

Hullából: egész madár (kivéve strucc), kiegészítve tamponminta a szervek üregeiből vagy bélsárból.

I. 14. Védekezés, megelőzés

Nincs gyógykezelés. Szigorú igazgatási intézkedések. Vakcinázás külön engedéllyel a gyors vírusterjedés megelőzésére, illetve nagy értékű állományok védelmére (állatkert, magas genetikai értékű vagy veszélyeztetett fajok). A részletes szabályokat lásd a III. 22. és III. 26. pontban. Vadmadarak távoltartása, az állattartó telepekre vonatkozó általános járványvédelmi követelmények következetes, technológiába épített betartása.

I. 15. Kiegészítés

A genetikai változékonyság az emberi és a madárinfluenza vírusának rekombinálódásához vezethet, ami pandémiát okozó vírus kialakulását idézheti elő, ezért a humán-egészségügyi szempontokra mindig gondolni kell. (Megfelelő védőruházat viselése fertőzött állománnyal való érintkezéskor.)

II. ÁLTALÁNOS HATÓSÁGI FELTÉTELRENDSZER

II. 1. Jogszabályi háttér

A madárinfluenza megelőzésére és leküzdésére vonatkozó felhatalmazást az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

- az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.), továbbá végrehajtási rendeletei, így különösen;
- a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II. 29.) Kormány rendelet;
- a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági feladatainak meghatározásáról szóló 68/2015. (III. 30.) Kormány rendelet;
- a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (VI. 23.) Kormány rendelet;
- az állatbetegség bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet;
- az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet;
- a madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: madárinfluenza rendelet);
- a Tanács 2005/94/EK irányelve a madárinfluenza elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedésekről és a 92/40/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: madárinfluenza irányelv);
- a Bizottság 2006/437/EK határozata a 2005/94/EK tanácsi irányelvben előírt, a madárinfluenzára vonatkozó diagnosztikai kézikönyv elfogadásáról (a továbbiakban: diagnosztikai kézikönyv);
- az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény;
- a vágóállatok leölésének és levágásának állatvédelmi szabályairól szóló 140/2012. (XII. 22.) VM rendelete;
- a Tanács 1099/2009/EK rendelete az állatok leölésük során való védelméről;
- a 41/1997. (V. 28.) FM rendelettel életbe léptetett Állategészségügyi Szabályzat;
- 45/2012. (V. 8.) VM rendelet a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról
- az Európai Parlament és a Tanács 652/2014/EU rendelete az élelmiszerláncsal, az állategészségüggyel és állatjóléttel, valamint a növényegészségüggyel és a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos kiadások kezelésére vonatkozó rendelkezések megállapításáról, a 98/56/EK, a 2000/29/EK és a 2008/90/EK tanácsi irányelv, a 178/2002/EK, a 882/2004/EK és a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 66/399/EGK, a 76/894/EGK és a 2009/470/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről;
- a Bizottság (EU) 2015/144 végrehajtási határozata az állatbetegségek elleni biztonsági intézkedésekre vonatkozó támogatási kérelmek és kifizetési kérelmek, valamint a velük kapcsolatos információk benyújtására vonatkozó eljárásoknak a 652/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelő megállapításáról (a továbbiakban: 2015/144 bizottsági végrehajtási határozat);
- az Országos Főállatorvos 3/2017. számú határozata
- az Országos Főállatorvos 4/2020. számú határozata (illetve minden aktuális OFÁ határozat, mely elérhető a NÉBIH tematikus madárinfluenza weblapján)
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (Állategészségügyi rendelet)
- A Bizottság (EU) 2018/1629 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. július 25.) a betegségeknek a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok

módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet („állategészségügyi rendelet”) II. mellékletében szereplő jegyzékének módosításáról

- A Bizottság (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelete (2018. december 3.) egyes betegségmegelőzési és járványvédelmi szabályoknak a jegyzékbe foglalt betegségek kategóriáira történő alkalmazásáról, valamint a jegyzékbe foglalt betegségek terjedésére nézve számottevő kockázatot jelentő fajok és fajcsoportok jegyzékének megállapításáról

Az Éltv. a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek megelőzésének és leküzdésének keretét szolgáltatja. A Magyarországon bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségeket a 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet sorolja fel. Az eljáró hatóságokat és azok szintjeit a kormányrendeletek határozzák meg. A madárinfluenza rendelet a Tanács 2005/94/EK irányelvvel harmonizáltan a madárinfluenza leküzdésére vonatkozó részletes rendelkezéseket tartalmazza.

II. 2. Pénzügyi rendelkezések

A madárinfluenza járványkitörésekkel kapcsolatos kiadások főbb területei az alábbiak:

- megelőzés, felderítés és felszámolás érdekében tett hatósági intézkedések költsége;
- a hatóság által elrendelt állatok leölésének költségei;
- megsemmisített állati termékek után a gazdálkodókat ért károk megtérítése;
- járványügyi intézkedés során keletkezett állati eredetű melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának költségei;
- fertőzőszövetítő anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer, takarmány szállításának és ártalmatlanításának költségei;
- rendkívüli élelmiszerlánc-esemény elhárítása során a hatóságnál felmerülő költségek;
- közcélú munkavégzés költségei;
- igénybevett földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag költsége;
- gazdálkodó szervezet aktív közreműködésre kötelezésének költségei.

A járványügyi intézkedések során felmerült igazolt költségek egy részét az állam megtéríti. A járványhelyzet elrendelésekor a NÉBIH Költségvetési Igazgatósága gondoskodik az egyedi elkülönítést biztosító kód (ún. pénzforráskód) létrehozásáról a Forrás SQL rendszerben, melyet valamennyi érintett szervezeti egység használni köteles a költségek elkülönítése és nyomonkövetése érdekében.

A kormány egyes kiadások fedezetét az éves költségvetésben a Földművelésügyi Minisztérium „**Állat, növény- és GMO-kártalanítás**” fejezeti kezelésű előirányzatból a **74/2013. (VIII.30.) VM rendeletben leírtaknak megfelelően** biztosítja az alábbiak szerint:

Kártalanítás (Éltv. 55.§ (1) bekezdés a) és b) pontja alapján):

A kártalanítási összeg kifizetése érdekében a járási hivatal vagy a megyei kormányhivatal a kártalanítási határozat jogerőre emelkedése után haladéktalanul - megküldi a NÉBIH-nek, mint a lebonyolításra kijelölt szervezetnek:

- a járványügyi intézkedések elrendeléséről szóló határozatot,
- a 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyvet,
- a kártalanítási határozatot,
- a becslési jegyzőkönyvet, és
- a kártalanítási igény elbírálásához beérkezett számlák másolatát.

A NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik a kártalanítás összegének folyósítása iránt, amelyet a kártalanítási határozat jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül kifizet a tulajdonosnak, amennyiben a fedezet rendelkezésre áll a fejezeti kezelésű előirányzaton.

A kártalanítás áfa alany ügyfél esetében áfa köteles tevékenység, a kártalanítás összegét ennek figyelembe vételével kell megállapítani. A kártalanítási határozatban - a becslési jegyzőkönyv alapján – egyértelműen meg kell jeleníteni

- a kártalanítás nettó összegét;
- a 27%-os áfa összegét
- a kártalanítás bruttó, áfa növelt, folyósítandó összegét.

Az ügyfél a kártalanítástól számlát állíthat ki az eljáró megyei kormányhivatal vagy járási hivatal nevére, fizetési módként a “pénzügyi rendezést nem igényel” szöveget kell feltüntetni. A számlával a hivatalnak teendője nincs, mivel a kártalanítás folyósítását a NÉBIH végzi az AM-nél rendelkezésre álló forrás terhére.

Az aktív közreműködésre kötelezett (Éltv. 51.§ (3) bekezdés p) és q) pontja):

Az aktív közreműködő az intézkedés végrehajtását követően a megyei kormányhivatal nevére kiállított, a közreműködés költségeit tartalmazó számlát benyújtja a megyei kormányhivatalnak. A számla összege a megyei kormányhivatal költsége. A megyei kormányhivatal intézkedik a számla kifizetéséről az aktív közreműködő felé, valamint a számlát és az aktív közreműködést elrendelő határozatot a végrehajtást követően tizenöt napon belül megküldi a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára, igazolva, hogy a számla az általa elrendelt járványügyi intézkedések végrehajtása során keletkezett. A NÉBIH, mint lebonyolító szervezet intézkedik az AM felé a forrás biztosítása érdekében, és a közreműködés költségeit - a számlák és az aktív közreműködést elrendelő határozat beérkezését követő hatvan napon belül - átutalja a megyei kormányhivatalnak , amennyiben a fedezet rendelkezésre áll a fejezeti kezelésű előirányzaton.

Állati eredetű melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának költségei (Éltv. 51.§ (3) bekezdés q) pontja):

A költségek megtérítésére a 74/2013.(VIII.30.) VM rendelet 8. §-ában foglalt rendelkezések az irányadóak, ezen kívül NÉBIH és ATEV Zrt. között kötött Megállapodás alapján az ártalmatlanítás költségéről ATEV Zrt. a NÉBIH részére állítja ki a számlát –kivéve, ha a közreműködő, azaz az illetékes megyei kormányhivatal másként nem nyilatkozik -, amelyhez csatolja a közcélú igénybevételt elrendelő határozat másolatát, valamint az abban foglalt teljesítéséről szóló teljesítésigazolást. A teljesítésigazolás tételesen tartalmazza az elrendelt hatósági intézkedésekkel kapcsolatosan ártalmatlanításra átvett állati eredetű melléktermék kategóriánkénti mennyiségét, a szállítási és egyéb tételeket. NÉBIH intézkedik az AM felé a forrás biztosítása érdekében, és a benyújtott számlát rendezi, a számla összege a NÉBIH költsége.

Állami költségre történő vizsgálatok (Éltv. 51.§ i) pontja):

A diagnosztikai vizsgálatokat végző laboratórium (jelen esetben NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága budapesti laboratóriuma) megküldi a laboratóriumi vizsgálatokról szóló kimutatást a mintavétel helye szerinti illetékes megyei kormányhivatalnak. A megyei kormányhivatal igazolja, hogy a kimutatásban szereplő vizsgálatok a 74/2013. (VIII.30.) VM r. 10.§ (1) bekezdésben meghatározottaknak megfelelnek, az igazolást megküldi a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára. A NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik az AM felé a vizsgálatok költségének megtérítése iránt.

Járványvédelmi intézkedés során felmerült egyéb költségek:

A járványvédelmi intézkedés során felmerült beszerzések megtérítése érdekében a megyei kormányhivatal illetve NÉBIH nevére kiállított, számlával és egyéb bizonylatokkal alátámasztott igazolt költségeinek utólagos megtérítésére érdekében NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik az AM felé.

Az **AM feladata** „Állat, növény- és GMO-kártalanítás” fejezeti kezelésű előirányzaton rendelkezésre álló szabad forrás és várható kifizetések nyomonkövetése és szükség esetén a PM-től az előirányzatra plusz forrás igénylése megfelelő szakmai és számszaki indoklás összeállításával. (**felülről nyitás**). Az AM a felülről nyitáshoz a NÉBIH-től és a megyei kormányhivataloktól adatot kérhet a várható kifizetések megtervezése érdekében.

Az uniós vészhelyzeti alaphól történő lehívás:

A költségek egy része az **EU állategészségügyi vészhelyzeti intézkedések alapjából társfinanszírozás formájában támogatásként** lehívható.

Támogatható kiadások:

- állattartók kártalanítása nettó összegben (a felszámolt állományok után)
- vágás, leölés költségei és kapcsolódó szállítási költségek
- ártalmatlanított állati termékek kártalanítása
- takarítás, rovarirtás, és fertőtlenítés költségei (telepek és eszközök)
- fertőzött takarmány szállításának és ártalmatlanításának költségei, valamint azoknak az eszközöknek a szállítási és ártalmatlanítási költségei, melyek nem fertőtleníthetők
- állathullák szállítási és ártalmatlanítási költségei
- egyéb költségek (laboratóriumi vizsgálatok, mintavétel, figyelemfelhívó kampány)

A támogatás lehívásához szükséges dokumentumok:

- kártalanítások kifizetésének bizonylatai, értékbecslési eljárások bizonylatai,
- számlák, kifizetési bizonylatok, megrendelések és szerződések a termékek és szolgáltatások vásárlásáról,
- humán erőforrás költségeinek igazolása bérjegyzékkel és munkanaplóval, jelenléti ívvel, rendkívüli munkavégzés elrendelésével és teljesítésigazolásával alátámasztva, a költségek számítási módszerével kiegészítve.

A támogatás lehívása iránt NÉBIH intézkedik.

II. 3. Irányítási láncolat

A madárinfluenza megelőzését és leküzdését az Agrárminiszter az Országos Főállatorvos útján irányítja.

Az Országos Főállatorvos járványmentes időszakban a madárinfluenza megelőzésére irányuló tevékenységét a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalon (a továbbiakban: NÉBIH) keresztül végzi. A NÉBIH-en belül a madárinfluenza felügyeletével kapcsolatos koordináló tevékenység az Állategészségügyi Állatvédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: ÁÁI) feladatkörébe tartozik.

Járványkitörés esetén a betegség felszámolását az Országos Főállatorvos az Országos Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: OJK) útján irányítja. Az OJK a helyi járványvédelmi központok (a továbbiakban: HJK) munkáját közvetlenül irányítja.

Ha az Országos Főállatorvos válsághelyzet fennállását állapítja meg, a NÉBIH és az AM érintett vezetőiből álló válságstábot összehívhatja. A válságstáb az OJK szakmai hatáskörét meghaladó feladatokat látja el.

A megyei járványvédelmi feladatokat járványmentes időszakban a megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és növény- és talajvédelmi / élelmiszerlánc-biztonsági és földművelésügyi főosztályai koordinálják.

A betegség kitörését követően a betegség helyi felszámolását a HJK irányítja. Azokban az esetekben, amikor az Ákr. szerint megyei hatáskörben határozatot vagy végzést kell hozni, akkor azt a HJK kiadmányozásra készíti elő a megyei főállatorvos számára, vagy a megyei főállatorvostól kapott írásbeli felhatalmazás alapján azt a HJK vezetője a megyei főállatorvos nevében kiadmányozza.

A betegség hatósági megállapítását megalapozó laboratóriumi vizsgálatok elvégzése Madárinfluenza Nemzeti Referencia Laboratórium (a továbbiakban: Madárinfluenza NRL) feladata. A Madárinfluenza NRL a NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága (a továbbiakban: ÁDI) budapesti telephelyén (1143 Budapest, Tábornok utca 2.) van.

A betegség hatósági megállapítása az ÁDI eredményközlőjén alapszik.

A betegség felszámolását a Szakértői Csoport segíti.

Az állategészségügyi szolgálat intézményrendszerének ábrázolását az 1. melléklet, a madárinfluenza kitörést követő utasítási és információs láncolat ábráját a 2. melléklet tartalmazza.

II. 4. Kapcsolat más szervekkel

A hatékony védekezés megszervezésére a Kormány elrendelheti a rendvédelmi és a katasztrófavédelmi szervek közreműködését. Megyei szinten a kormányhivatalok biztosítják a katasztrófavédelmi szervek és az állategészségügyi szolgálat együttműködését.

Az OJK köteles kapcsolatot tartani az Országos Tisztifőorvosi Hivatallal.

III. A JÁRVÁNY LEKÜZDÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK / SZERVEZETI EGYSÉGEK

III. 1. Válságstáb

Az élelmiszer-/takarmányválság kezelésére vonatkozó általános terv elfogadásáról szóló 2004. április 29-i 2004/478/EK bizottsági határozat alapján kijelölt Nemzeti Válságkoordinátor az Országos Főállatorvos.

A válságkezelési folyamat végrehajtásáért - a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott Élelmiszerlánc-biztonsági Válságkezelési Terv alapján - a Válságmenedzser és a Válságstáb felelős.

Az Országos Főállatorvos a Válságmenedzser javaslata alapján kimondja a válság tényét, valamint

- kinevezi a Válságstáb tagjait,
- értesíti a Minisztert a döntésről,
- értesíti az érintett országok országos főállatorvosait, nemzetközi kapcsolatokat tart,
- értesíti az országos tisztifőorvost,
- katasztrófavédelem esetén értesíti a Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság, Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központjának vezetőjét,
- szükség esetén értesíti az egyéb illetékes szervek vezetőit,
- szükség esetén beszámol a Kormány részére,
- kimondja a válság végét, a miniszternek/Kormánynak összesített jelentést ad,
- az Országos Főállatorvos akadályoztatása esetén a feladatait (részlegesen vagy teljesen) a helyettes országos főállatorvos látja el.

A Válságmenedzser a NÉBIH Élelmiszerbiztonsági Kockázatértékelési Igazgatóságának vezetője. Akadályoztatása esetén az általa kijelölt és az Országos Főállatorvos által jóváhagyott személy jár el.

A Válságmenedzser feladatai:

- javaslatot tesz a válság tényének kimondására az Országos Főállatorvosnak, a NÉBIH elnökének egyidejű értesítése mellett,
- felterjeszti az Országos Főállatorvosnak a válság jellegének megfelelő Válságstádba javasolt tagokat kinevezésre,
- összehívja és levezeti a Válságstáb megbeszéléseket,
- összehangolja a válságkezelési szakmai intézkedéseket és a kommunikációs lépéseket,

- az Országos Főállatorvoson keresztül javaslatot tesz a kormányzati kommunikáció főbb irányaira,
- a kormányzati kommunikációs irányok kialakítása után biztosítja annak szakmai szinten történő megvalósítását,
- felügyeli a válságközpont működését,
- a konkrét célokhoz, feladatokhoz rendeli a rendelkezésre álló forrásokat, megszervezi a forrásfelhasználást,
- koordinálja a válságkezeléshez kapcsolódó horizontális és technikai tevékenységeket,
- a hatékony erőforrás-használat jegyében összehangolja a NÉBIH válsághelyzetben érintett valamennyi szervezeti egységének munkáját,
- a kellő időben, kellően megalapozottan tájékoztatja a NÉBIH felsővezetőit a válságkezelés állapotáról,
- a válsághelyzet kezelése során, felhatalmazás alapján operatív irányítási joggal kapcsolatot tart a társszervekkel.

A Válságstáb állandó tagjai:

- Az Élelmiszerlánc-felügyeletért felelős Helyettes Államtitkár - Országos Főállatorvos
- NÉBIH Elnök
- NÉBIH Elnökhelyettesek
- NÉBIH Országos Járványvédelmi Központ vezetője
- NÉBIH Állatgészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóság igazgatója
- NÉBIH Kiemelt Ügyek Igazgatóságának igazgatója
- NÉBIH Rendszerszervezési és Felügyeleti Igazgatóság igazgatója
- Hivatalsszervezési Igazgatóságának igazgatója
- NÉBIH Sajtóreferens
- NÉBIH Ügyfélszolgálat vezetője
- NÉBIH kockázat-értékelésért és elemzésért felelős szervezeti egység vezetője
- az illetékes megyei kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi/Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály főosztályvezetője, és/vagy
- az illetékes megyei kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi/Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály megyei főállatorvosa

A válsághelyzettől függően a Válságstádba a fentiekén túl további tagok is kinevezhetők.

A Válságstáb tagjainak elsődleges felelőssége, hogy a válsághelyzettel kapcsolatos felelősségi körüket, szakterületüket érintő valamennyi szükséges információt beszerezzék, valamint azokat haladéktalanul és folyamatosan a Válságstáb rendelkezésére bocsássák.

A Válságmenedzser a NÉBIH Válságközpontjába haladéktalanul, de legfeljebb a válsághelyzet kihirdetést követő három órán belül összehívja a Válságstábot.

Amennyiben a Válságstáb bármely kijelölt tagja akadályoztatva van abban, hogy három órán belül személyesen megjelenjen a tanácskozáson, akkor minden tekintetben döntésképes helyettesítőt küld maga helyett. Amennyiben a helyettesítő is akadályoztatva van, akkor a Válságstáb tagja telefonon létesít kapcsolatot a Válságstábbal.

A NÉBIH Válságközpontja a 1024 Budapest, Kitaibel Pál utca 4. szám alatti épület I. emeletén, a Kiemelt Ügyek Igazgatóságának részterületén került kijelölésre.

A Válságközpont működőképességét a Válságmenedzser rendszeresen ellenőrzi és jóváhagyja. Az informatikai és kommunikációs eszközök rendelkezésre állásáról és működőképességéről az Informatikai Igazgatóság gondoskodik.

A Válságmenedzser a válság jellegétől függően értesíti a társhatóságokat.

Állatjárvány esetén a válságstáb szorosan együttműködik az Országos Járványvédelmi Központtal is támogatva annak munkáját, kiemelten az országos munkaszervezéssel humánerőforrás allokációval és kommunikációval kapcsolatos kérdésköröket.

III. 2. Országos Járványvédelmi Központ

Az OJK a NÉBIH szervezeti rendszerén belüli önálló és állandó szervezeti egységnek (igazgatóságnak) minősül.

Az OJK feladatai

- A járványkitörést követően irányítja a járványvédelmi stratégiát.
- Irányítja és koordinálja a helyi járványvédelmi központok munkáját.
- Kapcsolatot tart a Nemzeti Referencia Laboratórium szerepét betöltő ÁDI-val, az ÁÁI-val, az Állatgyógyászati Igazgatósággal (a továbbiakban: ÁTI) és a Szakértői Csoporttal és az élelmiszerlánc-felügyeleti szervekkel.
- Nyilvántartja a védőkörzeteket és a megfigyelési körzeteket (ezen belül gondoskodik arról, hogy a zárlat alatti területek listája a NÉBIH honlapján naprakész és elérhető legyen).
- Intézkedik a fogékony állatok szállításának fokozott ellenőrzéséről, szükség esetén korlátozásáról, előterjesztést tehet harmadik országokból fogékony állatok behozatalának tilalmára, illetve állati termékek behozatalának korlátozására, illetve tilalmára.
- Rendkívüli eseménykor azonnal, egyébként napi jelentés formájában folyamatosan tájékoztatja az országos főállatorvost.
- Jelentést készít elő az AM számára az Európai Unió Bizottságának és a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatalnak (a továbbiakban: OIE).
- Kapcsolatot tart a rendészeti és katasztrófavédelmi szervezetekkel.
- Együttműködik a piaci szereplőkkel.
- Tájékoztatja az elektronikus és írott sajtót.
- Elsőfokú határozatot ad ki (zárlati terület alatt lévő vágóhíd kijelölése, gyanú alapján történő leölés elrendelése)
- Elrendelheti a törvényben meghatározott állat-járványügyi intézkedéseket.
- Az Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatósággal együttműködve részt vesz a bejelentési kötelezettség alá tartozó, valamint egyes, nagy gazdasági kárral járó állatbetegségek és zoonózisok megelőzésére, leküzdésére, illetve kártételük csökkentésére, továbbá azoktól való mentesítésére irányuló feladatok szervezésében.
- Az Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóságot támogatva részt vesz az egyes járványos állatbetegségek elleni védekezéshez kapcsolódó készenléti tervek készítésében.
- Az Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóságot támogatva részt vesz az Európai Unió társfinanszírozási programjaival összefüggésben készülő programtervek, időszaki és végleges jelentések elkészítésében.
- Az Országos Járványvédelmi Központ az országos főállatorvos vagy elnök döntése alapján – ügyrendben szabályozott módon – egyéb válságkezelési és egyéb szakmai feladatokat is elláthat.

Az OJK elhelyezése és elérhetősége

NÉBIH Keleti Károly utcai telephelye
1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.
Központi telefon: 06-1/336-9415, fax: 06-1/336-9018
e-mail: ojk@nebih.gov.hu

Az OJK részére az alábbiakat kell biztosítani

- Megfelelő számú helyiséget a személyzet elhelyezésére.
- A távközlési eszközöket beleértve telefonokat (mobil), telefaxokat, fénymásolókat, nyomtatókat számítástechnikai eszközöket, számítógép hálózatot, irodafelszereléseket.
- Étkező- és szociális helyiség
- A települések 1:15.000, a megyék 1:150.000 méretarányú térképét;
- Térinformatikai támogatást:
 - kitörések, gyanúk és mintázott gazdaságok elektronikus ábrázolása
 - állattartó beazonosítása
 - ADNS azonosító (ha van)
 - kitörés jellege (elsődleges/másodlagos),
 - faj(ok),
 - gazdaság típusa (háztáji-kereskedelmi),
 - gazdaság típusa (tojó-hízó-tenyész)
 - gyanú dátuma,
 - megerősítés dátuma,
 - szerotípus,
 - vadmadarak
 - korlátozás alatti területek ábrázolása,
 - kitörések közötti kapcsolatok ábrázolása,
 - minden kereskedelmi baromfigazdaság és fogságban tartott madarat tartó létesítmény
 - faj(ok) / fajcsoportok,
 - létesítmény típusa (tojó-hízó-tenyész, állatkert, madárkórház stb.),
 - baromfi keltetők, vágóhidak, húsfeldolgozók, hűtőházak, takarmánykeverők
 - állati eredetű melléktermékeket feldolgozó üzemek / átvevőhelyek;
- A baromfiállományokra, keltetőkre, vágóhidakra, húsfeldolgozókra, hűtőházakra, takarmánykeverőkre és állati eredetű melléktermékeket feldolgozó üzemekre vonatkozó adatbázist;
- A kormány megbízottak és járási hivatalvezetők listáját és elérhetőségeit (5. melléklet);
- Azon szervezetek listáját és elérhetőségeit, melyeket a járványkitörésekről értesíteni kell (4. melléklet);
- Azon személyek (állatorvosok) címlistáját, akik fertőző állatbetegségek leküzdésében gyakorlati tapasztalatot szereztek (feltüntetve nyelvismeretüket és szakmai tapasztalataikat), így igénybe vehetők a szakértői csoportban vagy a HJK-okhoz kirendelhetők.

Az OJK személyi állománya

Tagjai:

- OJK vezető: a járványügyi igazgatás területén kiemelkedő gyakorlattal rendelkező állatorvos
- tagok: egyszerre legalább 3 fő megfelelő igazgatási gyakorlattal rendelkező állatorvos az alábbi szakterületekről:
 - járványügy,
 - állatvédelem,
 - élőállat-kereskedelem,
 - állati eredetű melléktermék;
- 1 fő adminisztrátor.

III. 3. A megyei kormányhivatalok élelmiszerláncért felelős főosztályai (élelmiszerlánc-biztonsági és földhivatali / élelmiszerlánc-biztonsági, növény- és talajvédelmi / élelmiszerlánc-biztonsági, földhivatali, növény- és

talajvédelmi, erdészeti / népegészségügyi és élelmiszerlánc-biztonsági főosztály)

A megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és növény- és talajvédelmi / élelmiszerlánc-biztonsági és földművelésügyi főosztálya (a továbbiakban: főosztály) gondoskodik járványmentes időszakban a járványvédelem magas szinten tartásáról.

A főosztály feladatai

- elkészíti a megye készenléti tervét,
- gondoskodik az állattartók tájékoztatásáról, az állatorvosok betegséggel kapcsolatos továbbképzéséről,
- megszervezi a megyei szimulációs gyakorlatokat,
- gondoskodik a járványvédelemhez szükséges eszközök, anyagok beszerzéséről ill. rendelkezésre állásáról, beleértve a mintavételi- és bonceszközöket,
- megszervezi a járványfelszámolásba bevont állatorvosok kommunikációs rendszerét, biztosítja az ehhez szükséges eszközöket,
- gondoskodik megfelelő fertőtlenítő kapacitásról, fertőtlenítő anyagot készletez,
- a munkaidőn kívüli időszakokra és munkaszüneti napokra ügyeletet szervez,
- madárinfluenza gyanú esetén haladéktalanul felállítja a HJK-t vagy HJK-kat,
- koordinálja a megyén belüli HJK-k munkáját és kapcsolatot tart a többi érintett megyével
- járvány fennállásakor napi jelentést küld az OJK-nak, mely tartalmazza:
 - o zárlati intézkedésekről szóló határozatok
 - o szűrések
 - o gyanúk (tulajdonos/állattartó neve, telephely, GPS koordináta, állatok létszáma, kora, ólak száma, elhullások száma, tünetek)
 - o leölések helyszíne, időpontja (állatvédelmi célú elülönítve)
 - o fertőtlenítések helyszíne, időpontja
 - o feloldási határozatok
 - o korlátozás alatti területekkel kapcsolatos szállítások engedélyezése, tiltása

III. 4. Helyi Járványvédelmi Központ (HJK)

A Helyi Járványvédelmi Központot madárinfluenza vagy annak gyanúja megállapítását követően az a megyei főállatorvos hozza létre, akinek illetékességi területén a betegséget megállapították.

A HJK tagjai

A Helyi Járványvédelmi Központ vezetőjét és tagjait a megyei főállatorvos nevezi meg

A HJK vezetője a járványügyi igazgatás területén nagy gyakorlattal rendelkező állatorvos, tagjai állatorvosok. Munkájukat szükség esetén segíti gépkocsi vezető, adminisztrátor. A HJK személyi állományát a megyei készenléti tervben meg kell nevezni (hány fő, milyen feladatokat lát el a megyéből ill. járásokból).

A HJK vezetőjét és tagjait a HJK felállításakor megbízólevéllel kell ellátni. A HJK tagjai a betegség megszűntéig más tevékenységgel nem foglalkozhatnak.

A HJK-t az OJK irányítja és ellenőrzi. A HJK a feladatait a főosztály és a járás apparátusával, valamint kirendelt állatorvosokkal hajtja végre. A HJK feladatait csoportosítani kell, és a feladatcsoportokhoz felelősöket kell rendelni.

A megyei készenléti tervnek tartalmaznia kell a HJK rendelkezésére bocsátható helyiségeket, a szükséges eszközök és járművek listáját és ezek átcsoportosítási lehetőségeit. A helyi

készenléti tervben rögzíteni kell, mely tevékenységet kívánják szerződéses szolgáltatás keretében biztosítani, és ezeket a szerződéseket kivel kötik majd meg.

A HJK részére biztosítani kell:

- a fogékony állattartó telepek listáját,
- a vadon élő madarak vizes élőhelyeinek felsorolását,
- a vadásztársaságok névsorát és elérhetőségét,
- a vágóhidak, húszüzemek listáját és elérhetőségét,
- a baromfikereskedők listáját és elérhetőségét,
- a szállító eszközökkel, földmunka gépekkel rendelkezők listáját és elérhetőségét,
- a megsemmisítést végző vállalkozás(ok) listáját és elérhetőségét,
- a saját hullaégetővel rendelkező telepek listáját és elérhetőségét,
- a megye 1:150.000 léptékű és a települések 1:15.000 léptékű térképét,
- a szükséges nyomtatványokat.

A Helyi Járványvédelmi Központ feladatai

A HJK a megyei főállatorvossal, az OJK-val és a szakértői csoporttal együttműködve kialakítja a helyi szintű védekezési-felszámolási stratégiát (beleértve az esetleges megelőző célú leölések elrendelését: ld. 32. melléklet); tájékoztat; koordinálja és felügyeli a fertőzött (vagy fertőzöttségre gyanús) létesítményekre elrendelt intézkedések végrehajtását; beszerzi a kártalanítási eljárás értékbecsléseihez szükséges adatokat. A HJK a fenti feladatok ellátásához szükséges munkaerőigényt felméri és azt jelzi a főosztálynak. A vészhelyzetekre való felkészülés részeként folyamatos telefonos elérhetőséget kell biztosítani. A napi tevékenységről és az egyéb eseményekről a HJK napi jelentést készít, melyet 16 óráig megküld a megyei főosztály és az OJK részére. A helyi járványvédelmi központ támogatást nyújt a szakértői csoportnak a vizsgálatok elvégzésénél.

1. Meghatározza a felszámoláshoz szükséges lépéseket, ezek prioritási sorrendjét, tervet készít és kinevezi az egyes feladatokért felelős személyeket.

2. Meghatározza a korlátozás alatti területeket, ehhez felhasználja az alábbi adatokat:

- az érintett gazdaság és környezetében lévő gazdaságok
 - a, járványvédelmi biztonsági szintje
 - b, járványügyi kockázatot jelentő kapcsolatai a baromfi ágazatban (integráció),
- vizes élőhelyek közelsége,
- várható derogációs kérések.

3. Kidolgozza a telepek újratelepítési stratégiáját,

4. Megszervezi a takarmánykeverők és –szállítók működésének ellenőrzését,

5. Megszervezi az állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományai zártságának vizsgálatát,

6. Mérlegeli a kisállat-kereskedésekre vonatkozó forgalmi korlátozás elrendelését,

7. Megszervezi a járványügyi vizsgálatokat:

a) Teleplátogatások, mintavételek

- meghatározza azokat a gazdaságokat és állatállományokat, amelyeket állatorvosnak kell meglátogatnia,

- meghatározza azokat a gazdaságokat és állatállományokat, amelyekből mintát kell venni,
- meghatározza azon településeket, amelyeken el kell végezni a baromfiudvarok censusát,
- meghatározza a baromfiudvarokból veendő minták mintavételi rendjét, és ellenőrzi annak betartását,
- fenti pontokon belül fontossági / időrendi sorrendet állít fel,
- megszervezi az állatorvosok helyszínre jutásának és helyszíni munkájának feltételeit (gépjármű, üzemanyag, védőruházat, mintavételi eszközök, formanyomtatványok),
- megszervezi a minták ÁDI-ba juttatását és tájékoztatja az ÁDI-t a mintaküldésről.

b) járványügyi nyomozás

- A HJK a fertőzött gazdaságokban előre- és visszairányuló járványügyi nyomozást végeztet, ennek eredményéről tájékoztatja az OJK-t és az érintett megyei főosztályokat.
- A járványügyi nyomozás része az állattartóval készített „interjú”. A nyomozást, ha a gazdaságban az állomány leölésére sor kerül, a leölés előtt meg kell kezdeni:
 - az állományok leírása (mikor, honnan érkeztek, milyen járművel, letelepített darabszám, telepítéskori életkor, ólnapló adatai, esetleges tünetek)
 - tartástechnológia részletezése (telepi alaprajz, termelési ciklus ismertetése, a napi telepi rutin leírása, a lehetséges fertőzési utak feltárása)
 - az utolsó hónap eseményei (állatok be- és kiszállítása, rakodás, tömés, vakcinázás, tépés, takarmányszállítás, karbantartási, felújítási munkák, egyéb események...), különös tekintettel a madárinfluenza fertőzés leghosszabb lappangási idejére (21 nap)
 - a leghosszabb lappangási időn belüli be- és kiszállítás ismeretében értesíteni az OJK-t és az esetlegesen illetékes másik megyét
 - látogatók (családtagok, ismerősök, alkalmi látogatók, dolgozók, szerződéses kapcsolatok, ATEV...)
- A HJK meggyőződik a fertőzés közvetítésére képes állatok és termékek forgalmi korlátozás alá helyezésének megtörténtéről, az anyagok, eszközök, járművek és egyéb tárgyak fertőtlenítéséről ártalmatlanításáról.

8. Tájékoztató

Sajtónyilatkozatot csak az Országos Főállatorvos tehet, ill. akit ezzel a feladattal megbíz.

A HJK kommunikációs feladatai az alábbiakat foglalják magukban:

- helyi szokások szerint közzé teszi az intézkedésekről szóló információkat,
- kapcsolatot tart az intézkedésekkel érintett állattartókkal,
- más állattartók megkereséseire választ ad,
- helyi társhatóságok megkereséseire választ ad,
- közzé teszi az OJK által készített sajtóanyagokat.

9. Koordinálja és felügyeli a fertőzött (vagy fertőzöttségre gyanús) létesítményekre a járás által elrendelt intézkedések (zárlat, leölés, ártalmatlanításra szállítás, takarítás-fertőtlenítés) elrendelését és végrehajtását

Zárlat

- meghatározza a zárlat és a szállítási tilalmak érvényesítése ellenőrzésének módját (szükség esetén társhatóságok bevonásával)

Leölés, ártalmatlanítás, takarítás és fertőtlenítés

- feladatok, végrehajtók és felelősök kijelölése (állatorvosok, fogóemberek, leölők, rakodók, kiszolgálók)

feladatok	leírás	kompetencia	létszám	név, beosztás
terület és létesítmény biztosítása	zavartalan munkavégzés lehetőségének megteremtése	rendőrség, katasztrófavédelem		
befogás	élő madarak kezelése	fogóember, telepi gyakorlat		
mintavétel	OJK által előírt minták	állatorvos		
kábítás, leölés és fertőtlenítés felügyelete	módszertől függő	állatorvos		
kábítás és leölés végrehajtása	módszertől függő	VH-i gyakorlat		
takarítás és fertőtlenítés	előzetes fertőtlenítés a munkafolyamatok között	fertőtlenítő mester		
rakodás	állathullák, egyébek mozgatása	-		
kiszolgálás	ivóvíz, étel, pihenési lehetőség biztosítása	-		
eü.-i szolg.	munkavédelem	orvos, orvosasszisztens		
adminisztráció	munkanapló vezetése	adminisztrátor		
készletezés	anyagok, eszközök, felszerelések, védőruházat kezelése	adminisztrátor		

- nyilvántartja és kezeli a járványügyi készleteket,
- nyilvántartja és szükség szerint beszerzi a szükséges eszközöket,
- biztosítja a területet (a rendőrség és a katasztrófavédelem segítségével megszervezi az érintett létesítmény és az oda vezető utak lezárását),
- biztosítja, hogy a gazdaságban csak a felelős állattartó, illetve megbízottja, valamint a leölésben közreműködők maradjanak (családtagok, ismerősök ne),
- biztosítja, hogy a nem fogékony állatokat (kutya, háztáji gazdaságban egyéb haszonállatok, kedvtelésből tartott állatok) biztonságos módon elszállítsák,
- megszervezi a leöléshez szükséges fogóembereket, munkájukat adminisztrálja
- biztosítja a leölésben részt vevők munkavédelmi és egészségügyi ellátását,
- egyeztetve az ATEV-vel megszervezi és adminisztrálja az ártalmatlanításra szállítást,
- megszervezi és adminisztrálja a takarítást és a fertőtlenítést,

10. Kártalanítási adatgyűjtést végez

A kártalanítási eljárás szabályos és gördülékeny lefolytatásának előfeltétele, hogy a szükséges adatok már az intézkedések végrehajtása során rögzítésre kerüljenek. A felvett adatok helyességét, egyértelműségét (az állandó azonosító adatokat és az elektronikusan tárolt egyéb adatokat-TIR/BIR) mielőbb ellenőrizni kell.

A kártalanítási akta kötelező elemei:

- helyszíni jegyzőkönyv, mintakísérő irat
- laboratóriumi eredményközlő
- leölési határozat (a leölés okát feltüntetve: pl. megerősítés, gyanú, preventív, állatvédelmi) (22. melléklet)

- leölés és állathulla ártalmatlanítás igazolása (leölési jegyzőkönyv – melyben szerepelnie kell, hogy az állattartó mikor jelentette a betegséget az állatorvosnak, ATEV-jegy)
- takarmány ártalmatlanítás, takarítás, fertőtlenítés igazolása (szállítólevelek, eljárási jelentések) (24. melléklet: eljárási jelentés, 27. melléklet: takarítás, fertőtlenítés)
- betelepítési okmány (BIR szállítólevél, állategészségügyi igazolás)
- ólnapló (a leölésig állományonként vezetve legalább a napi elhullást, lehetőleg az esetleges tüneteket, kezeléseket is feltüntetve)
- eljárási jelentés
- becslési jegyzőkönyv (állatok, takarmány, egyéb eszközök kategóriánként) (23. melléklet)
- kártalanítási határozat (25. és 26. melléklet)
- kifizetési igazolás

Az egyes dokumentumokat állattartó/telep szerint aktába kell rendezni, az intézkedéseket az aktában nyomon kell követni. Ellenőrizni kell, hogy a begyűjtött dokumentumok egyértelműen és ellentmondásmentesen alátámasszák a becslési eljárás során megítélt kártalanítási összeget, szükség esetén a javításról/hiánypótlásról egy héten belül gondoskodni kell. Az aktákról havonta összesítést kell készíteni és jelentést kell tenni az OJK felé. Heti két-háromnál több akta esetén erre a feladatra külön adminisztrátort kell kijelölni.

A HJK feladatainak támogatása

- A rendőrség és helyi katasztrófavédelmi szervek a megyei kormányhivatal kérésére segítséget adnak a fertőzött terület biztonságos lezárásához és a zárlati intézkedések megvalósításához.
- A helyi önkormányzat az állategészségügyi hatósággal együtt felelős a zárlati intézkedések fenntartásáért.
- A helyi járványvédelmi központok a főosztályok személyi állományát veszik igénybe.
- Járványkitörés esetén a HJK vezetője kérheti további személyi állomány igénybevételéhez a megyei főállatorvost. Járványkitörés esetén a folyamatos (24 órás) készenléti szolgálat személyi háttérének megszervezése a megyei főállatorvos feladata.

III. 5. Szakértői Csoport

Madárinfluenza járványkitörés hatékony elfojtásának érdekében biztosítani kell a gyors diagnózist, a fertőzés forrásának felderítését, a haladéktalan állat-egészségügyi igazgatási intézkedések megtételét. Ennek érdekében az országos főállatorvos a járványvédelmi feladatok támogatására, a madárinfluenza terén különleges szakértelemmel rendelkező szakértői csoportot hozhat létre a fertőző betegségek megelőzésében és leküzdésében jártas igazgatási és laboratóriumi szakemberekből, továbbá szükség esetén oktatással vagy kutatással foglalkozó állatorvosokból, virológusokból vagy biológusokból, illetve egyéb szakemberekből.

Járványmentes időszakban a szakértői csoport az országos főállatorvos felkérésére, de évente legalább egyszer köteles összeülni.

Madárinfluenza gyanúja ill. a betegség megerősítése esetén a szakértői csoport az országos főállatorvos értesítése alapján, az OJK vezetésével azonnal köteles összeülni. Az OJK felkérése esetén a szakértői csoport kijelölt tagjai az érintett területre kiszállnak.

A szakértői csoport vezetője és tagjai

A szakértői csoport vezetője:

- az országos főállatorvos által kijelölt – kiemelkedő szakmai ismeretekkel és járványügyi igazgatási gyakorlattal rendelkező – állatorvos.

A szakértői csoport állandó tagjai az alábbi szervezetek által delegált tagok

- AM Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály,
- a NÉBIH ÁAI képviselője

- NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság,
- NÉBIH ÁTI,
- NÉBIH ÉTBI,

egy-egy munkatársa és a főosztályok három munkatársa. A tagok közül ki kell jelölni egy jegyzőkönyv-vezetőt.

A szakértői csoport meghívott tagjai az alábbi szervezetek munkatársai közül, az aktuális igények szerint kerülnek ki:

- Állatorvostudományi Egyetem,
- MTA Állatorvos-tudományi Kutatóintézet,
- a Magyar Állatorvosi Kamara,
- a közegészségügyi hatóság,
- a természetvédelmi hatóság,
- a Baromfi Termék Tanács,
- ATEV Zrt,
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület.

A szakértői csoport székhelye

A szakértői csoport székhelye a NÉBIH ÁDI székhelye. Rendelkeznie kell számítástechnikai és informatikai eszközökkel, szükség esetén mintavételi eszközökkel. A szakértői csoport tagjai az OJK felkérése esetén továbbképző értekezleteket és tanfolyamokat tartanak. Az ülések helyszíne a NÉBIH ÁDI tanácsterme, a NÉBIH központ vagy az FM valamely tárgyalóterme, vagy a NÉBIH pünkösdfürdői továbbképző központja.

A szakértői csoport működéséhez szükséges technikai és pénzügyi feltételeket a Minisztérium, a NÉBIH ill. az OJK biztosítja.

A szakértői csoport feladatai

A szakértői csoport diagnosztikai, járványügyi és derogációkkal kapcsolatos kérdésekben, továbbá humán-egészségvédelmi, leölés-ártalmatlanítási és talaj- és természetvédelmi kérdésekben hozott állásfoglalásával járul hozzá az OJK tevékenységéhez. (31. melléklet) A szakértői csoport összefoglaló szakmai jelentést készít a megyei jelentések és a helyszíni vizsgálatok alapján.

A szakértői csoport részére az alábbi adatokat kell eljuttatni:

- a fertőzött telep(ek) helye és a közvetlen környezet baromfiállománya,
- a fertőzött telep(ek) állatlétszáma, korcsoportos és hasznosítási irány szerinti bontásban,
- a telep(ek)en alkalmazott tartástechnológia,
- a telep(ek)en található nem fogékony állatok fajára és száma,
- a fertőzött telep(ek)ről küldött minták, beleértve a vizsgálatok eredményét is,
- elhullott állatok száma,
- a vadon élő madaraknak a telep 10 km-es környezetében lévő természetes élőhelyei,
- a fertőzés valószínű eredete,
- a fertőzés behurcolásának feltételezhető időpontja,
- a fertőzés veszélyének leginkább kitett telepek (figyelembe véve a helyi meteorológiai viszonyokat is),
- a járványtani nyomozás eddigi állása,

A jelentésnek az alábbiakra kell kitérnie:

- a további mintavételek szükségességére, külön mérlegelés alapján
 - az érintett gazdaságban
 - korlátozás alá kerülő területeken

- és országosan a szerológiai szűrővizsgálatok tekintetében.

A szükséges mintavételekre területi, faj, és hasznosítási irány szerinti elosztásban kell javaslatot tenni, meghatározva az ideális időkeretet is.

- a betegség tovaterjedésének megakadályozására teendő legsürgősebb intézkedésekről,
- a telepen lehetséges állatleölési lehetőségek összehasonlításáról,
- az állati hullák ártalmatlanításának módjáról,
- az egyes korlátozó intézkedések enyhítésének lehetőségeiről (így kiemelten a naposbaromfi, a keltetőtojás zárlat alatt álló területről való kiszállítást, letelepítését illetően, illetve a hús, darált hús, előkészített hús, MSM és húskészítmény, az árutojás és tojás készítmény, valamint az állati melléktermékek forgalmazására vonatkozóan),
- a további járványvédelmi intézkedések bevezetéséről figyelembe véve a 2005/94/EK Tanácsi Irányelvben leírt lehetőségeket,
- valamint a vészvakcinázás és a preventív vakcinázás szükségességéről és kivitelezésének lehetőségéről.

A szakértői csoport véleményét a jegyzőkönyv alapján öt napon belül meg kell fogalmazni, majd elektronikus úton a szakértői csoport rendelkezésére kell bocsátani kiegészítés és javítás céljából. A szakértői csoport a véleményt az országos főállatorvos és az OJK részére a lehető leghamarabb, de nyolc napon belül megküldi.

III. 6. Anyagok és eszközök

A terepen dolgozó állatorvosokat a főosztály ellátja:

- személyi védőfelszereléssel (gumicsizma, vízhatlan ruha, gumikesztyű, orrot és száját védő maszk, szemüveg)
- személyi fertőtlenítéshez szükséges anyagokkal és eszközökkel,
- diagnosztikai eszközökkel, bonceszközökkel,
- mintavételhez szükséges eszközökkel.

A fent felsorolt anyagokat és eszközöket a főosztály készletezi olyan mennyiségben, hogy az járványkitörés esetén az első 2 héten a kirendelt szakemberek hatékony és biztonságos munkavégzését biztosítani tudja. Ezeket a készleteket elkülönítetten kell kezelni, hogy szükség esetén a HJK részére könnyen átadható legyen.

Szükség esetén további anyagok és eszközök az OJK-tól / válságstábtól igényelhetőek.

Az állatok leöléséhez szükséges eszközök és berendezések beszerzését a főosztály bizottsítja az OJK / válságstáb közreműködésével.

A megrendelt, kiszállított és felhasznált anyagokról, eszközökről az OJK/válságstáb részletes nyilvántartást vezet, különös tekintettel az eutanáziára alkalmazandó állatgyógyászati készítményekre, anyagokra.

A járvány leküzdéséhez rendelkezésre állnak az állategészségügyi szolgálat épületei, járművei, telefonjai, faxai, számítógépes hálózata, fertőtlenítő felszerelései, laboratóriumai. A járvány idejére a Miniszter külön, folyamatosan (éjjel-nappal) rendelkezésre álló gépkocsit és gépjárművezetőt biztosít az országos főállatorvos, illetve az Országos Járványvédelmi Központ vezetője részére.

Zárt vágására a vágóhidakat szükség esetén, járványos időszakban – a vágóhíddal történt egyeztetés alapján – a Helyi Járványvédelmi Központ (HJK) vezetője jelöli ki. A hullák és egyéb hulladékok, anyagok ártalmatlanná tételére kijelölt üzemek listája az 6. sz. mellékletben található.

III. 7. Személyi feltételek (kirendelt szakemberek és segéderő)

Járványveszély esetén a szolgáltató állatorvos az illetékes megyei főállatorvos által közcélú munkavégzésre az Éltv. 53. § (3) bekezdés szerinti megállapodás alapján, díjfizetés és

költségtérítés ellenében igénybe vehető. A szolgáltató állatorvos a közcélú igénybevételnek köteles eleget tenni, amelynek végrehajtása során közfeladatot lát el, és a hatósági állatorvost megillető védelemben részesül.

Segéderőt a HJK a munkaügyi szabályok betartása mellett közvetlenül alkalmaz, vagy munkaerő közvetítéssel foglalkozó szervezettől igényel. Kapcsolatot tart a megyei munkaügyi központtal.

A kirendelt szakemberek és az alkalmazott segéderő költségeinek elszámolását a megyei kormányhivatal illetékes részlege végzi.

Más megyékből történő kirendelés esetében az OJK és a válságstáb működik közre.

Az állatok leölésében, egyéb járvány felszámolására irányuló tevékenységben csak olyan személyzet (tulajdonos) vehet részt, aki a betegséggel és leküzdésével kapcsolatos ismeretekről hatósági állatorvos által ki lett oktatva és ezek tudomásul vételét aláírásával is igazolta.

III. 8. Feladatok járványmentes időszakban

A Minisztérium és a NÉBIH ÁÁI feladatai

A Minisztérium és a NÉBIH ÁÁI

- a készenléti tervet rendszeresen felülvizsgálja, aktualizálja,
- elvégzi a betegség hazai előfordulására vonatkozó kockázatbecslést
- az egész ország egységes kockázati besorolásáról dönt
- a kockázatbecslés alapján javaslatot tesz a szükséges virológiai (vadmadár) és szerológiai (baromfiállomány) monitoring mértékére,
- meghatározza a készenléti terv végrehajthatóságához szükséges pénzügyi fedezet mértékét
- gondoskodik az országos szinten szükséges keretmegállapodások létrehozásáról más szervekkel (pl. Katasztrófavédelmi Felügyelőség),
- közreműködik a képzési programok megszervezésében, és szakembereket jelöl ki az Európai Unió képzési programjaiban való részvételre,
- szimulációs gyakorlatokat szervez,
- tájékoztató/ismeretterjesztő kampányokat szervez.

A Minisztérium és a NÉBIH ÁÁI abban az esetben, ha a járványügyi helyzet megköveteli

- a készenléti tervet aktualizálja, különös tekintettel az elérhetőségi adatok ellenőrzésére,
- összehívja a válságstábot és a szakértői csoportot a feladatok konkretizálása érdekében,
- a járványhelyzet és a szakértői csoport véleménye alapján javaslatot tesz az országos főállatorvosnak a monitoring vizsgálati szám növelésére,
- összeírást készít az érintett megyei főosztályokkal az állattartó telepek, állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományainak valamint a háztáji baromfi-állományok létszámáról (cím, faj, egyedszám, dolgozói létszám),
- felméri a rendelkezésre álló anyagok és eszközök készleteit és ekkor veszi számba a humán erőforrást a megyei főosztályoktól kért jelentések alapján,
- nagy-létszámú baromfi telepeken látogatási tilalmat rendel el,
- országos főállatorvosi határozatban elrendelheti a baromfik zártan történő etetését és itatását, ill. zártan történő tartását az ország egészére, vagy egy részére
- aktuális pénzügyi becslést végez (áránlatokat kér be) egy lehetséges hazai járvány előfordulása esetére (leölés, ártalmatlanítás, fertőtlenítés, kártalanítás, egyéb költségek),
- elemzést készít a szakértői csoporttal arra vonatkozóan, hogy mely árukategóriák és országok forgalma jelent veszélyt a madárinfluenza terjesztése szempontjából a vírus behozatalára és továbbvitelére.
- a nemzetközi helyzet függvényében behozatali tilalmat rendelhet el egyes harmadik országokra és árukategóriákra.

- tájékoztatja a társhatóságokat, a lakosságot, a baromfi-szektor, a médiát és az egyéb érintett szervezeteket a megtett intézkedésekről.

A megyei illetékes főosztályok feladatai

A megyei készenléti tervet évente egyszer felülvizsgálja, aktualizálja. A betegséggel kapcsolatos szakmai ismereteket frissen tartja és a készenléti fenntartja. Igény esetén a betegséggel kapcsolatban készenléti gyakorlatokat szervez és bonyolít le hatósági és magán-állatorvosok számára. Kapcsolatot tart a területi diagnosztikai intézetekkel és az ÁDI-val. Igény/szükség esetén tájékoztató akciókat szervez az állattartók részére.

A kormányhivatal / főosztály kapcsolatot tart a társhatóságokkal és egyéb szervezetekkel:

- Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Megyei Rendőr-főkapitányság
- helyi önkormányzatok
- az állatok-, és állati termékek kereskedelmével foglalkozó gazdasági szervezetek képviselői szerveivel,
- a piacokkal, a vágóhidakkal és az állati hullák ártalmatlanná tételére szolgáló létesítményekkel,
- erdészeti szervekkel (vadmadarak begyűjtése)
- Magyar Állatorvosi Kamara megyei szervezetével.

A Kormányhivatal/Főosztály feladatai abban az esetben, ha a járványügyi helyzet megköveteli

- a megyei készenléti tervet aktualizálja (különös tekintettel az elérhetőségi adatok ellenőrzésére),
- összeírást készít az állattartó telepek, állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományainak valamint a háztáji baromfi állományok létszámáról (cím, faj, egyedszám, dolgozói létszám),
- elkészíti a nagy létszámú baromfi telepek és a települések kockázati csoportokba való besorolását.

III. 9. Általános feladatok madárinfluenza gyanú esetén

A Főosztályok és az OJK egyeztetése alapján az állattartó telepeken el kell rendelni:

- a zárt, fedett baromfitartást, továbbá a fedett helyen történő takarmányozást és itatást, valamint intézkedni kell a vadmadarak lehetséges távol tartásáról;
- a szigorú személyi higiénia betartását (belépés csak átöltözés és fürdés után lehetséges)
- a telepi jármű- és személyforgalom minimalizálását (kiemelt fontosságú a be- és kimenő gépjárművek fertőtlenítése);
- a telepen az egyéb fajú állatok tartásának tilalmát az örkutya kivételével (illetve megfelelő szeparáltság),
- a dolgozók háztáji baromfitartásának tilalmát;
- a heti rendszerességű állatorvosi ellenőrzést (amelyről jegyzőkönyvet kell készíteni) és legalább hetente 5 db elhullott baromfi, valamint 20 kloaka és 20 légsötámpont intézeti vizsgálatát.

A Főosztályok és az OJK egyeztetése alapján a veszélyeztetett településeken el kell rendelni

- a háztáji baromfi fedett helyen történő takarmányozását, itatását és a személyi higiénia fokozását (baromfival és sertéssel lehetőleg maszkban, védőfelszerelésben kell dolgozni, szigorú kéz és lábfertőtlenítés kell az udvar bejáratánál, idegenek belépése tilos).
- a takarmánykeverők és –szállítók ellenőrzését és zárt működését.

- az állatkertekben, a védett őshonos fajta állományokban és a magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajta állományokban a madarak zárt, fedett tartását és a látogatói forgalomból való kizárását.

Elrendelhetőek időszakos korlátozó intézkedések a baromfi, más fajú fogságban tartott madarak, tojások, más állatfajok mozgására vonatkozóan.

Javaslatot kell tenni az országos tisztfőorvosnak a fertőzött / veszélyeztetett telepeken dolgozók vakcinázására humán influenza elleni oltóanyaggal.

Javaslatot kell tenni az országos tisztfőorvosnak a veszélyeztetett településeken a baromfitartók rendszeres háziorvosi ellenőrzésére és esetleges vakcinázására humán influenza elleni oltóanyaggal.

IV. INTÉZKEDÉSI ÚTMUTATÓ

IV. 1. A betegség gyanújának bejelentése

Az állat tulajdonosa, tartója, gondozója, valamint bárki, aki a betegséget vagy a betegség gyanúját észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles erről értesíteni az állományt ellátó szolgáltató állatorvost vagy a hatósági állatorvost (jogosult állatorvost). Bejelentést lehet tenni közvetlenül a járási hivatalban a járási főállatorvosnak vagy a megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és növény- és talajvédelmi/élelmiszerlánc-biztonsági és földművelésügyi főosztályának (továbbiakban: főosztály).

Ha az állományt ellátó szolgáltató állatorvos a betegség gyanújáról értesül, köteles haladéktalanul megvizsgálni az érintett állatot/állatokat, felvenni a gyanú kivizsgálásáról készült jegyzőkönyvet és értesíteni a járási főállatorvost. A szolgáltató állatorvos köteles a helyszínen megvárni a hatósági állatorvost, addig is a betegség helyhez kötése érdekében utasítania kell az állattartót, hogy a tüneteket mutató állatokat különítse el, illetve az állományból fogékony állatot ne vigyen ki.

A telepre történő kiszálláskor a vizsgálatokat végző hatósági állatorvosnak magával kell vinnie a szükséges védőöltözetet, bonceszközöket, mintavételi eszközöket, GPS rögzítéséhez szükséges eszközt (pl. okostelefon) és a személyi fertőtlenítéshez szükséges felszerelést. A hatósági állatorvos a gyanút jelenti a járási főállatorvosnak. A járási főállatorvos a gyanút jelenti azt a megyei főállatorvosnak. A megyei főállatorvos a gyanúról haladéktalanul jelentést tesz a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Országos Járványvédelmi Központnak (OJK) és Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóságának annak érdekében, hogy a betegség leküzdésére való előkészületeket megtehessek arra az esetre, ha a betegség megállapítást nyer, beleértve a Helyi Járványvédelmi Központ létrehozását és a Szakértői Csoport mozgósítását.

Madárinfluenza gyanúja esetén a megyei főállatorvos gondoskodik az esetlegesen érintett további megyék, határállomások, vágóhidak, élelmiszer-üzemek értesítéséről, és a hús kereskedelmi forgalomba kerülésének megtiltásáról.

A bejelentésről értesülő személynek az alábbi adatokat kell felvennie:

- az állattartó, és ha van, az integrátor nevét és székhelyét / lakcímét,
- az állattartás helyét (postai cím ÉS helyrajzi szám ÉS helyben ismert megnevezés (xy major/telep stb) ÉS GPS-koordináta
- a teljes betelepített létszámot korcsoportonként,
- az elhullott, levágott, leölt, betegségre, vagy fertőzöttségre gyanús állatok állományonkénti számát, korát és hasznosítását,
- az észlelés időpontját,

- a bejelentésig észlelt tünetek leírását,
- mindazon egyéb körülményeket, amelyek a betegség vagy fertőzöttség gyanúját megerősíthetik, vagy kizárhatják.

A bejelentést fogadó személy köteles felhívni az állattartó / bejelentő figyelmét arra, hogy a helyszínt nem hagyhatja el, amíg a kikerkező állatorvos a kérdéses állatok vizsgálatát el nem végezte és a betegség gyanújának kizárására vagy megerősítésére mintát nem vett. Az állattartónak a betegség kizárásig vagy megerősítésig gondoskodnia kell az elrendelt intézkedések betartatásáról.

A hatósági állatorvos megérkezéséig az állattartó köteles megtenni az alábbi intézkedéseket:

a) a telepen lévő összes, a betegsége fogékony fajhoz tartozó egyedeket saját helyén, vagy a telepen belül más helyen izolálva tartani úgy, hogy vizsgálható legyen a fertőzést továbbító betegséghordozók lehetséges szerepe;

b) megtiltani és megakadályozni

- a betegsége fogékony fajok egyedeinek telepre történő befelé és kifelé irányuló mozgását;
- a személyek, az egyéb, betegsége nem fogékony állatfajok egyedeinek valamint a járműveknek telepre történő befelé és kifelé irányuló mozgását,
- a hús, tojás, az állati tetemek, a takarmány, a különböző felszerelések, a hulladék és állati ürülék, a szemét, a trágya vagy egyéb bármilyen, a kérdéses betegséget továbbítható anyag mozgását.

c) a fertőtlenítéshez szükséges (elégséges) kéz, láb és kerékfertőtlenítő eszközöket ellenőrizni a betegsége fogékony fajok épületeinek, valamint magának a telepnek a ki- és bejáratainál;

d) a betegsége fogékony és nem fogékony állatfajok minden csoportjáról összeírást készíteni, csoportonként feljegyezve az elhullott vagy tüneteket mutató állatok számát; ezen összeírásnak számba kell vennie a megfigyelés ideje alatt kikelt és elhullott állatokat is; ezen adatokat naprakészen kell vezetni, az állategészségügyi hatóság felszólítására ki kell adni és azt minden ellenőrző szemlénél ellenőrizni kell.

IV. 2. Állategészségügyi vizsgálat

A madárinfluenza feltételezett előfordulásáról szóló bejelentést követően az állatorvosi kiszállás elvégzésére kijelölt hatósági állatorvosnak azonnal a helyszínrre kell menni az alábbi felszereléssel

- 1 csomag védőruha
- 1-1 csomag fertőtlenítendő és eldobható mintavételi eszköz
- nyugtatószerek esetlegesen strucc részére
- 7,8, 13-16 sz. melléklet szerinti nyomtatványok

(A járvány felszámolása során szükséges egyéb felszereléseket a 12. sz. melléklet tartalmazza) Mielőtt az állatállomány klinikai vizsgálata elkezdődne, a hatósági állatorvos teljes védőfelszerelést ölt magára és alapos személyi fertőtlenítést végez.

A vizsgálat végzése során a hatósági állatorvosnak nyilvántartásba kell vennie a telepen található különböző kategóriájú (faj, fajta, életkor, hasznosítás) állatokat. Vázlatos rajzot kell készíteni a telepen lévő istállókról, az azokban található különböző kategóriájú állatok számának feltüntetésével.

A telepen található valamennyi állományt gondos vizsgálatnak kell alávetni, és fel kell jegyezni bármilyen betegsége utaló tünetet, az állatok korcsoportjának és a telepen belül való elhelyezkedésüknek feltüntetésével. Az állomány vizsgálatát a telep azon részein kell kezdeni, ahol a tulajdonos vagy képviselője szerint az állatok egészségesek, utoljára hagyva a gyanús állatokat. Nagy állomány esetén, különösen, ha segítség korlátozottan áll rendelkezésre, ez nem mindig lehetséges. Ilyenkor a vizsgálat a betegsége gyanús állatokon is kezdhető. és A gyanús állatokat és a velük közvetlen érintkezésben lévő egyedeket mindenképpen meg kell vizsgálni.

Szükség esetén a vizsgálat mesterséges fényben is elvégezhető (például zseblámpa vagy fényszóró segítségével. Strucc vizsgálata esetén az állattartó gondoskodik az állat megfelelő rögzítéséről. Ha a gyanús állat olyan szabad területen van, amely nincs kellő biztonsággal elkerítve, karámot kell állítani, hogy a vizsgálat idejére az állatok betemelhetők legyenek. Minden olyan mozgatót, például a vizsgálat céljából legelőre épületbe, ami másik állatcsoport fertőződésének veszélyével jár, kerülni kell.

Épületben tartott, vagy a szabadban karámba terelt, nehezen kezelhető állatokat (pl. strucc) esetleg nyugtatni kell a vizsgálat elvégezhetősége érdekében. A tulajdonostól, lehetőség szerint előzetesen engedélyt kell szerezni a nyugtatószer használatához.

Ha mód van rá, a főosztálynak történő jelentés megtétele előtt a gazdaságban lévő összes fogékony állatcsoportot meg kell vizsgálni. Ha a gazdaság mérete, vagy az adott napszak miatt ennek a teljes vizsgálatnak a lebonyolítása jelentős késedelmet jelentene a jelentéstételben, akkor egy "előzetes" jelentést kell tenni. Ennek során a kiszállást végző állatorvosnak további segítséget kell kérnie a megyei főállatorvostól, annak érdekében, hogy ez a teljes vizsgálat elfogadható időn belül elvégezhető legyen.

IV. 3. A betegség gyanújának megállapítása

Madárinfluenzára utal, ha az állományban a takarmány- és ivóvíz-felvétel 20%-nál nagyobb mértékben csökken, tojóállomány esetén a tojástermelés 5%-nál nagyobb mértékben csökken kettő napnál hosszabb időtartamig, egy hét alatt az elhullási arány meghaladja a 3%-ot, vagy a madarak egyedi vizsgálata során észlelet tünetek a madárinfluenza gyanúját felkeltik.

Vízi szárnyasok esetén, és háztáji állományokban, vagy pedig, ha az első három kritériumra nincs adat, a betegség gyanúja fennáll akkor is, ha az elváltozások csak egyed szintjén állapíthatók meg.

Madárinfluenza gyanúját kell megállapítani akkor is, ha laboratóriumi vizsgálatra küldött mintából (pl. monitoring vizsgálat keretében) a kórokozó vírust kimutatták, de annak további tulajdonságait még nem határozták meg (patogenitás, szerotípus).

Amennyiben a madárinfluenza gyanúja megalapozott, a hatósági állatorvos dönt a korábban hozott intézkedések fenntartásáról vagy megváltoztatásáról, azok elmaradása esetén intézkedik a betegség gyanúja esetén hozandó intézkedések meghozataláról, és telefonon haladéktalanul jelentést tesz a járási főállatorvosnak és a főosztálynak.

Ha a járási főállatorvos a betegség gyanúját kizárta, intézkedik az eddig tett intézkedések feloldásáról és erről jelentést tesz a főosztálynak.

IV. 4. Mintavétel és –küldés

Ha a járási főállatorvos a madárinfluenza gyanúját megállapította, mintát kell küldeni az ÁDI-ba. A mintát a járási főállatorvos rendelkezése alapján a hatósági állatorvos veszi és küldi.

A gazdaságban a diagnosztikai kézikönyvnek megfelelő szabványos mintát kell venni az alábbiak szerint:

1. Virologiai vizsgálatra: legalább 5 beteg/elhullott madarat (és/vagy legalább 20 darab légcsőből/garatból vett tamponminta és 20 darab kloakából vett tamponmintát) korcsoportonként vagy

2. Szerológiai vizsgálatra: minimum 20 darab vérminta a láthatóan beteg, vagy felgyógyult madaraktól. Lehetőleg a virológiai vizsgálatához szükséges mintavételt részesítsük előnyben. Az elhullott egyedeket egészben kell intézetbe küldeni, strucc esetén azonban csak a zsigereket. Vadmadarak esetén az egész hullát, vagy a vizsgált egyedekből kloaka-tamponmintát kell beküldeni.

A mintákat egyértelműen azonosítani kell. A vizsgálati anyagot frissen, jég között vagy hűtőtáskában, hatóságilag lezárt csomagként kell szállítani, kizárólag futárral. A küldeményt

vízzáró, többszörös réteggel kell lezárni úgy, hogy átvételkor a csomagolás sértetlenségéről meg lehessen győződni.

Másodlagos megállapítás esetén a minták torlódása elkerülése érdekében azokat az OJK által meghatározott módon (az ÁDI által működtetett sűrített körjárással) kell intézeti vizsgálatra szállítani.

A mintavételi felszerelések azt a célt szolgálják, hogy minden esetben kettős falú csomagolásban küldjük a mintát. Gondosan kell ügyelni arra, hogy a minta ne érintkezzen fertőtlenítőszerrel, nehogy a laboratóriumi vizsgálat megghiúsuljon. A mintavételi eszközök külső falát azonban igen gondosan fertőtleníteni kell a vírus kihurcolásának megakadályozása érdekében!

A vizsgálat elvégzése kizárólag az ÁDI feladata, amelyet a mintaküldésről előzetesen értesíteni kell.

Kísérőirat a vizsgálati anyaghoz: minden vizsgálati anyaghoz a 13-16. sz. melléletek szerinti formanyomtatványokat kell mellékelni. Fokozott figyelmet kell arra fordítani, hogy a kísérőiraton körelőzményi adatok (állomány létszáma, kora, hasznosítási iránya, betegség kezdete, megbetegedett és elhullott állatok száma, klinikai tünetek) és a mintavétel célja helyesen legyen feltüntetve (madárinfluenza kizárása / megerősítése gyanú esetén; madárinfluenza monitoring; egyéb, pl. kereskedelmi célból az állattartó költségére).

A klinikai vizsgálatot és a minták gyűjtését követően a hatósági állatorvos fertőtleníti a védőfelszerelését és eszközeit. Minden egyszer használatos anyagot, papírlapokat, eldobható öltözetet, lábszákot műanyag zsákba kell tenni, amit ott helyben helyeznek el és az ártalmatlanításra szánt többi anyaggal együtt szállítják el.

A madaraktól származó influenzavírusok más fajokra történő átterjedésének elkerülését szolgáló intézkedések

Ha egy hatósági állatorvos olyan gazdaság ellenőrzését végzi, ahol sertéseket is tartanak, a madárinfluenza megállapítását követően a következő intézkedéseket kell végrehajtani:

- meg kell vizsgálni a gazdaság termelési és egészségügyi nyilvántartásait, valamint termelési egységenként klinikai vizsgálatot kell végezni
- Valamennyi termelési egységben legalább 60 sertésből orr-, és garat-tamponmintát (a mintavételt a fertőzött baromfi vagy más, fogságban tartott madár leölése napján, vagy az azt megelőző napon kell elvégezni)
- Legalább 60 darab vérmintát kell venni a sertésekből, a leölés időpontját követő 2–4 héten belül (ekkor az orr- és garattampon mintákat meg kell ismételni)
- A sertések más gazdaságokba ill. vágóhidra történő szállítása akkor engedélyezhető, ha valamennyi termelési egységben a legalább 60 sertésből a madárinfluenza jelenléte pozitív megerősítésének időpontját követő 14. nap után vett orr- és garat-tamponminta, valamint a 60 vérminta negatív eredményeket adott

IV. 5. Diagnosztika

A Madárinfluenza Nemzeti Referencia Laboratórium a NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága budapesti laboratóriuma (NÉBIH ÁDI, Bp., Tábork u. 2.).

A laboratórium napi kapacitása járványhelyzet esetén 4000 db minta (poolozott).

Az ÁDI ügyeleti és készenléti szolgálata lehetővé teszi a minták folyamatos fogadását és feldolgozását. A vizsgálatokat az OIE Diagnosztikai Módszerek és Oltóanyagok Szabványügyi Kézikönyvében leírt módszerekkel illetve a Madárinfluenza Diagnosztikai Kézikönyvben leírt módszerekkel kell végezni.

Az ÁDI területi laboratóriumai madárinfluenza gyanú esetén a vizsgálati anyagot az ÁDI központi laboratóriumába küldik. Az ÁDI területi laboratóriumai részt vesznek madárinfluenza felderítésére irányuló szerológiai vizsgálatok végzésében.

A Nemzeti Referencia Laboratórium a vizsgálatok eredményéről (megerősítésre/kizárásra érkezett minták vizsgálati eredményéről, ill. a pozitív eredményekről) haladéktalanul értesíti:

- az Országos Főállatorvost.
- az Országos Járványvédelmi Központot,
- a NÉBIH élelmiszerlánc-biztonságért és állat-egészségügyért felelős elnökhelyettesét,
- a beküldés helye szerint illetékes főosztályt, illetve HJK-t,
- a beküldő állatorvost.

Egyéb eredményekről értesíti

- a beküldés helye szerint illetékes főosztályt, illetve HJK-t,
- a beküldő állatorvost.

OJK-t az eredményekről összefoglalóan a napi jelentésben is tájékoztatni kell. A nap végén beérkezett minták mennyisége és a rendelkezésre álló személy ill. eszköz állomány alapján a laboratórium értesíti a HJK-kat, hogy a következő napon mennyi kapacitása lesz a korlátozás alá eső területeken engedélyezésre váró állatmozgásokkal kapcsolatos minták vizsgálatára.

A madárinfluenza megállapítása az ÁDI lelete alapján a járási főállatorvos feladata.

A vizsgálhatóság érdekében a mintavételtől számított 24 órán belül el kell juttatni a mintákat a laboratóriumba. A megyénként két-három helyen felállított hűtőszekrényből a mintákat az ÁDI által szervezett körjárat szállítja el. Az ÁDI körjárat szükséges szállítási gyakoriságát az OJK és az ÁDI vezetője határozza meg. A menetrend az ÁDI-ban kerül összeállításra. A mintákat szükség esetén közvetlenül, futárral is el lehet juttatni a laboratóriumba.

Az ÁDI az első kitörésből származó mintát, illetve szükség esetén egyéb mintákat vizsgálatra küld a közösségi madárinfluenza referencia laboratóriumba.

EU Madárinfluenza és Baromfipestis Referencia Laboratórium (EURL):

Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie (**IZSVe**)

European Union **Reference Laboratory** (EURL) for Avian Influenza (AI) and Newcastle Disease (ND) (**IZSVe-EURL**)

Viale dell'Università 10

35020 Legnaro (PD)

Italy

IV. 6. Elsődleges intézkedések

A **madárinfluenza gyanújának megállapítása esetén** a járási főállatorvos hatósági megfigyelést és forgalmi korlátozást rendel el. Ezek mintáját a 17. sz. melléklet tartalmazza. A betegség terjedésének megelőzése érdekében a forgalmi korlátozást már a helyszíni jegyzőkönyvben is rögzíteni kell!

A hatósági megfigyelés alatt

- a) valamennyi baromfit az állatok megfigyelésére alkalmas helyen kell tartani;
- b) a beteg, betegsége gyanús és elhullott állatokról a tulajdonosnak naprakész kimutatást kell vezetni;

- c) a tartási helyre csak az állattartó, az ápoló, illetve az állatorvos léphet, a be- és kijáratoknál elhelyezett fertőtlenítő berendezések rendeltetésszerű használatát követően;
- d) baromfit az érintett helyről kiszállítani, vagy oda beszállítani tilos;
- e) az elhullott és leölt állatokat úgy kell megőrizni, hogy azokhoz a vizsgálatig vagy ártalmatlanná tételükig se ember, se állat ne férjen hozzá;
- f) tilos a tartási helyről olyan állatokat, azok testrészeit, termékeit és nyersanyagait, takarmányt, almot, továbbá egyéb, járvány terjesztésére alkalmas tárgyakat eltávolítani, amelyek baromfival érintkeztek, vagy érintkezhetnek.

A főosztály indokolt esetben elrendelheti a hatósági megfigyelés kiterjesztését az érintett gazdasággal szomszédos baromfit, vízibaromfit illetve postagalambot tartó telepekre.

A megfigyelési zárlat baromfi, vízibaromfi esetében a feltételezett fertőződéstől számítottan minimum 7, legfeljebb 21 napig, postagalamboknál 21 napig tart.

A főosztály engedélyezheti az f. pontban írtaktól való eltérést a tojások elszállítására vonatkozóan, amennyiben azokat tojásterméket előállító, az OJK által kijelölt és erről előzetesen értesített feldolgozó üzembe szállítják, és a szállítás hatósági állatorvos által lepecsételt járművön történik. A feldolgozó üzem köteles az ilyen tojásokat elkülönítetten tárolni és szállítani, a tojáshéjat és csomagolóanyagot nagy fertőzési veszélyt jelentő hulladékként kezelni, a tojást szállító járművet fertőtleníteni, és a tojást beszállító, madárinfluenza gyanús üzem hatósági állatorvosát a fentiek megtörténtéről értesíteni.

A forgalmi korlátozás (helyi zárlat) alatt:

- a) az állattartó az állattartási hely bejáratain jól látható „Állategészségügyi zárlat (madárinfluenza miatt), idegeneknek tilos a bemenet!” feliratú táblát köteles elhelyezni;
- b) az egész baromfiállományt zárt helyen kell tartani, és intézkedni kell az állatok elkóborlásának megelőzéséről; ettől eltérést a járási főállatorvos csak akkor engedélyezhet, ha az a járványlekedés érdekében nem ellentétes,
- c) baromfit tilos a zárlat alatti helyre beszállítani; a zárlati helyről baromfit csak azonnali leölésre lehet kiszállítani;
- d) baromfi testrészeket, baromfiból származó termékeket és nyersanyagokat, továbbá takarmányt csak a hatósági állatorvos engedélyével lehet a zárlati helyről azonnali ártalmatlanításra kiszállítani. Trágyát, istállóhulladékot és almot elszállítani csak a hatósági állatorvos utasítása szerint lehet;
- e) a vágási hulladékokat (beleértve a tollat és a vágóhídi szennyvizet) nagy fertőzési veszélyt jelentő, 2. osztályba sorolt hulladékként kell kezelni;
- f) egyéb levágott, továbbá leölt és elhullott állatok ártalmatlanításában – amennyiben azok laboratóriumi vizsgálata már nem indokolt – a tulajdonos köteles közreműködni;
- g) azon ketrecek, tartási eszközrendszereket, szállító járműveket és egyéb tárgyakat, melyeket a tartási helyeken használtak, a hatósági állatorvos közvetlen utasítása szerint tisztítani és fertőtleníteni kell;
- h) a tulajdonos köteles a tartási hely be- és kijáratánál kéz- és lábbeli fertőtlenítésére alkalmas eszközt elhelyezni és a fertőtlenítő szer pótlásáról a fogásnak megfelelően folyamatosan gondoskodni
- i) a zárt helyre, ahol baromfi tartózkodik, csak a tulajdonos, annak megbízottja, az állatok felügyeletével és kezelésével megbízott személy, valamint a szolgáltató/hatósági állatorvos léphet be kéz- és lábbeli fertőtlenítés után, védőruha használatával;
- j) valamennyi, a tartási helyet elhagyó személy a telepen használt védőruhát annak bejáratánál, még a telep területén belül leveti, ezek későbbi megsemmisítés céljából történő gyűjtése a telepen történik. A telepről való kilépés előtt minden személy kezét és lábbelijét fertőtleníteni kell.

A főosztály az a-j) pontokban leírt intézkedéseket az érintett teleppel szomszédos vagy más módon kapcsolatba került, baromfit, vízibaromfit, postagalambot vagy más zártan tartott

madárállományt tartó üzemekre (kontakt telepekre) is elrendelheti, amennyiben az járványleküzdési okból szükséges.

Amennyiben a madárinfluenza gyanúját egy telepen vagy más termelőhelyen a járási főállatorvos megállapította, a járvány továbbterjedésének megelőzésére, indokolt esetben elrendelheti valamennyi baromfi leölését, valamint a megtermelt tojások ártalmatlanítását.

A madárinfluenza gyanújának megállapítása esetén a járási főállatorvos járványtani nyomozást végez a hatósági állatorvosok bevonásával a 19. sz. mellékletben található kérdőív segítségével mindazon helyeken, ahol a vírus feltételezhetően előfordul.

A megtett intézkedésekről a járási főállatorvos telefonon és írásban jelentést tesz az főosztálynak, továbbá értesíti a területileg illetékes önkormányzat jegyzőjét.

A helyi zárlat alatt álló állományok állattartóit, gondozóit köteles a járási főállatorvos tájékoztatni a madárinfluenza humán veszélyeiről.

A főszály a madárinfluenza gyanújának megállapítása esetén:

- a) létrehozza a HJK-t,
- b) értesíti a katasztrófavédelem helyi szervezetét,
- c) haladéktalanul tájékoztatja telefonon az OJK-t az alábbi adatok megadásával:
 1. az állattartó neve, pontos címe és tenyészetkódja,
 2. ha eltér, a tulajdonos (integrátor) neve, pontos címe,
 3. a terület pontos helye GPS koordinátákkal,
 4. az állatfaj, fajta, hasznosítási irány, tartási technológia, korcsoport(ok), az állatállomány nagysága, ólak száma
 5. tünetek
 6. előzmények,
 7. a megtett intézkedések rövid ismertetése és a mintaküldés időpontja,
 8. minden egyéb fontos körülmény.

IV. 7. A betegség megállapítása

A madárinfluenzát a járási főállatorvos állapítja meg a laboratóriumi eredményközlő alapján, mely real time PCR-en alapul. A járványhelyzet által indokolt esetben a laboratóriumi vizsgálatok befejezése előtt, illetve azok nélkül is megállapíthat a járási főállatorvos másodlagos madárinfluenza járványkitörést. A betegség megállapításáról a járási főállatorvos jelentést tesz a főosztálynak, egyidejűleg értesíti a települési (fővárosban a fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzőjét.

IV. 8. Korlátozó intézkedések elrendelése; mozgósítás

A. Védőkörzet

Amennyiben a madárinfluenzát a járási főállatorvos megállapította, a főosztály az érintett telep, vagy más termelőhely körül minimum 3 kilométer sugarú kör által határolt területen védőkörzetet rendel el (20. sz. melléklet) 24 órán belül. A védőkörzet kijelölése során figyelemmel kell lenni a helyi baromfitartókra, a vágóhidak elhelyezkedésére, a természetes földrajzi határvonalakra, továbbá a megfigyelés lehetőségeire. Ha a védőkörzet átnyúlik másik megyébe, a főosztály a megyét erről emailben haladéktalanul értesíti.

A főosztály intézkedik, hogy a védőkörzet fő közlekedési útjain jól látható „Védőkörzeti zárlat madárinfluenza miatt” feliratú táblát helyezzenek ki. Elrendeli, hogy a zárlati terület alá eső gazdaságokba az előírt járványvédelmi intézkedéseket betartva csak olyan személyek léphetnek be, akik jelenléte az állatok ellátása, hatósági felügyelete miatt szükséges.

A főosztály gondoskodik a védőkörzetben található összes baromfitartó gazdaság számbevételéről. A nagylétszámú gazdaságokat a hatósági állatorvosnak a lehető leghamarabb

fel kell keresnie és meg kell vizsgálni a gazdaság termelési és egészségügyi nyilvántartásait szükség esetén klinikai vizsgálatot is kell végezni. Gyanú esetén szabványos mintát kell vennie. A kevésbé érzékeny, ezáltal klinikai tüneteket csekély mértékben (vagy egyáltalán nem) mutató baromfifajok esetében kockázatbecslés alapján kell mintát szabványos mintát venni. A nem kereskedelmi célú gazdaságokat a hatósági állatorvosnak legkésőbb a védőkörzet feloldását megelőzően kell meglátogatnia.

A Főosztály a védőkörzetben

- a. elrendeli valamennyi baromfi zárt tartását,
- b. elrendeli a tartási helyeken a hatékony eszköz-, személy- és járműfertőtlenítést,
- c. megtiltja baromfi és tojás be- és kiszállítását az állományokból;
- d. megtiltja a védőkörzetben lévő vágóhidakról, daraboló üzemekből és hűtőházakból baromfihús kiszállítását kivéve:
 - a. védőkörzeteken kívülről származó baromfi (védőkörzetből származó baromfitól elkülönítve tárolt)
 - b. a 21 napos lappangási idő előtt elszállított baromfiból származik
- e. megtiltja baromfi piac, -kiállítás és más hasonló rendezvény tartását;
- f. megtiltja a közutakon a baromfiszállítást kivéve a védőkörzeten belüli és az azon megállás nélkül áthaladó, autópályákon és országutakon lebonyolított tranzit- és vasúti szállítmányokra;
- g. megtiltja a baromfi és más zártan tartott madár vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedését,
- h. megtiltja a baromfitól származó trágya, alom és folyékony istállóhulladékok telepről történő kiszállítását (kivéve fertőzött melléktermék kezelésére engedélyezett üzemek)
- i. járványügyi nyomozást végez a hatósági állatorvosok bevonásával.

A főosztály a c. pontban foglaltaktól eltérően engedélyezheti az alábbi szállításokat hatósági állatorvos által leplombált járművekben, kockázatbecslés alapján, melyet a 18a melléklet tartalmaz (ugyanakkor FERTŐZÖTT ÁLLOMÁNYOK FELSZÁMOLÁSA ELSŐBBSÉGET élvez):

1. a baromfiállomány kijelölt vágóhidra történő szállítását zárt vágás céljából. Zárt vágás csak akkor engedélyezhető, ha
 - a. a vágóhidra küldést megelőző 24 órán belül az állományt klinikai vizsgálatnak vetik alá
 - b. a szállítást megelőző 48 órán belül vett mintavétel kedvező eredménnyel zárult (legalább 60 darab légcső-, garat- és/vagy 60 darab kloaka-tamponmintát kell venni valamennyi olyan termelési egységből, amelyből a baromfit levágásra szánják)
 - c. a fogadó vágóhid szerinti illetékes Főosztály hozzájárul a baromfi fogadásához
 - d. a baromfit a vágóhidra érkezés, valamint a vágás után hatósági állatorvos megvizsgálja
 - e. a hús nem kerül Magyarországon kívül kereskedelmi forgalomba (a Közösségen belüli és nemzetközi kereskedelemre szánt hústól elkülönítve kell kezelni, kivéve, ha a húst megfelelően hőkezelik)
 - f. biztosítható a levágott állatok friss húsának jelölése úgy, hogy a fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas húsbélyegző középső részét ferdeállású, derékszögű tengelyű kereszttel bélyegzik felül oly módon, hogy az eredeti szöveg jól olvasható legyen;
2. napos baromfi és tojásrakás előtt álló baromfi kiszállítását ,
 - a. ha a szóban forgó üzemben más baromfit nem tartanak és
 - b. a befogadó üzem 21 napos hatósági megfigyelési zárlat alá helyezik; és
 - c. a fogadó gazdaság szerint illetékes főosztály előzetes értesítés alapján hozzájárult a betelepítéshez.

- d. Tojásrakás előtt álló baromfi esetében további feltétel a vágóhídi szállításnak megfelelő vizsgálat és mintavétel,
3. tenyésztojások kijelölt keltetőbe történő szállítását, amennyiben a származási állományban nem áll fenn a madárinfluenza gyanúja, valamint tojásokat és a csomagolóanyagot fertőtlenítik.
4. étkezési tojások kijelölt csomagolóközpontokba történő (egyszer használatos csomagolással), vagy engedélyezett tojástermék előállító üzembe történő szállítását.
5. Baromfi vagy más madarak hullájának és termékeiknek közvetlen ártalmatlanítás céljából történő szállítását (ebben az esetben nem kell leplombált járműben szállítani)

A védőkörzeten belül a nagy-létszámú baromfiállományokat nagy kockázati kategóriába kell átsorolni, és ez alapján kell eljárni.

A védőkörzeten belül a kis-létszámú baromfiállományok tartói kötelesek a hasznosítási irányt, a baromfitartó üzem székhelyét, az állattartás helyét és az állomány nagyságát a települési (fővárosban a fővárosi járási) önkormányzat jegyzőjének haladéktalanul bejelenteni. A védőkörzeten belül működő baromfitartó köteles állományát állatorvossal madárinfluenza felderítésére megvizsgáltatni.

Amennyiben a madárinfluenza gyanúját a védőkörzet egy üzemében vagy más termelőhelyen a járási főállatorvos megállapította, a főosztály a betegség megállapítása nélkül is elrendelheti a helyi zárlat előírásait.

A védőkörzetre hozott intézkedések legkorábban 21 nappal a betegséggel érintett üzem első takarítása és fertőtlenítése után vesztik érvényüket, ezzel egy időben a megfigyelési körzet intézkedései lépnek érvénybe.

A védőkörzet létesítéséről és feloldásáról a főosztály értesíti az illetékes települési önkormányzatok jegyzőit és az OJK-t.

B. Megfigyelési körzet

Amennyiben a madárinfluenzát a járási főállatorvos megállapította, a Főosztály a védőkörzet köré megfigyelési körzetet jelöl ki (21. sz. melléklet) 24 órán belül. Itt is figyelemmel kell lenni a helyi baromfitartókra, a vágóhidak elhelyezkedésére, a természetes földrajzi határvonalakra, továbbá a megfigyelés lehetőségeire. A védő- és megfigyelési körzetet összesen minimum 10 km sugarú területen kell elrendelni. Ha a megfigyelési körzet átnyúlik másik megyébe, a főosztály a megyét erről emailben haladéktalanul értesíti.

A főosztály gondoskodik a megfigyelési körzet főközlekedési útjain „Megfigyelési körzet madárinfluenza miatt” feliratú táblák kihelyezéséről. Elrendeli, hogy a zárlati terület alá eső gazdaságokba az előírt járványvédelmi intézkedéseket betartva csak olyan személyek léphetnek be, akik jelenléte az állatok ellátása, hatósági felügyelete miatt szükséges.

A főosztály gondoskodik a megfigyelési körzetben található összes baromfitartó gazdaság számbevételéről.

A megfigyelési körzetben a Főosztály:

- a. elrendeli a baromfiállományok kockázati csoportba sorolásának felülvizsgálatát és ez alapján zárt tartását, megtiltja ezen állományokba baromfi, más fajú madarak vagy emlősök bevitelét,
- b. a kockázati csoportok szerint elrendeli a körzetben lévő baromfiállományok rendszeres klinikai vizsgálatát, s a szükségesnek látszó esetekben vizsgálati anyag laboratóriumba küldését;
- c. engedélyhez köti a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi és tojás *megfigyelési körzeten belüli* mozgását (kivéve a megfigyelési körzeten át közúton vagy vasúton történő, kirakodás vagy megállás nélküli átszállítást)
- d. engedélyhez köti a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi valamint tojás szállítását a megfigyelési körzetből a *megfigyelési körzeten kívül fekvő* gazdaságokba, vágóhidakra, csomagoló központokba, vagy tojástermékek előállítására szolgáló

létesítménybe (a védőkörzettel ellentétben plomba nélküli járműveken), az alábbiak szerint:

- a. kijelölt vágóhídra szállítás esetén ld. védőkörzet vágásra vonatkozó feltételeiből (1. pont) a, b, c, d
- b. napos baromfi és tojásrakás előtt álló baromfi esetén ld. védőkörzet ugyanerre vonatkozó feltételeiből (2. pont) a, b, c (
- c. tenyésztások esetén ld. védőkörzet 3. pont
- d. étkezési tojások esetén ld. védőkörzet 4. pont
- e. baromfi és termékeik ártalmatlanításra ld. védőkörzet 5. pont
- e. engedélyezhető (a kockázatok mérlegelésével) védőkörzeten és megfigyelési körzeten *kívülről* származó, azonnali levágásra szánt baromfi a megfigyelési körzeten belül található kijelölt vágóhídra történő közvetlen szállítását
- f. megtiltja baromfitól származó trágya, alom és folyékony istállóhulladékok kiszállítását a megfigyelési körzetből, (kivéve fertőzött melléktermék kezelésére engedélyezett üzemek)
- g. megtiltja a baromfi és más zártan tartott madár vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedését,
- h. megtiltja baromfi piac, -kiállítás és más hasonló rendezvény tartását;
- i. járványügyi nyomozást végez a hatósági állatorvosok bevonásával.

A fent leírt állatmozgások engedélyezése kockázatbecslés alapján történhet, melyet a 18a melléklet tartalmaz.

A megfigyelési körzeten belül a kis-létszámú baromfiállományok tartói kötelesek a hasznosítási irányt, a baromfitartó üzem székhelyét, az állattartás helyét és az állomány nagyságát a települési (fővárosban a fővárosi járási) önkormányzat jegyzőjének haladéktalanul bejelenteni. A megfigyelési körzeten belül működő baromfitartó köteles állományát állatorvossal madárinfluenza felderítésére megvizsgáltatni.

A megfigyelési körzet létesítéséről és feloldásáról a Főosztály értesíti az illetékes települési önkormányzatok jegyzőit és az OJK-t.

A megfigyelési körzetre hozott intézkedések legkorábban 30 nappal a betegséggel érintett üzem első takarítása és fertőtlenítése után vesztek érvényüket.

C. Mozgósítás

A járványmentesítési munka további sikeres lebonyolítása érdekében a Főosztály intézkedhet szolgáltató állatorvosok kirendeléséről a megyén belül. Szükség esetén más megyei állatorvosok is kirendelhetők az OJK utasítására.

IV. 9. Nemzeti bejelentés

Az utasítási és információs láncnak megfelelően (ld. III. 3. pont) a járványvédelmi szervek haladéktalanul jelenteni kötelesek a felettes szerveknek és tájékoztatni a társhatóságokat.

Sajtóközlemények kiadásával az FM tájékoztatja a közvéleményt és egyben védekezésre vonatkozó információkat szolgáltat az érintettek számára.

A helyi közegészségügyi hatóságot, a mezőgazdasági szervezeteket, egyéb érintetteket a Főosztályok közvetlenül tájékoztatják a madárinfluenza hatósági megállapításáról, a lehetséges veszélyekről és a szükséges teendőkről.

IV. 10. Nemzetközi bejelentés

A bejelentés szabályait az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008.(VIII.30.) FVM rendelet tartalmazza.

A madárinfluenza megállapítása esetén a betegség magyarországi előfordulását az FM Élelmiszerlánc Felügyeleti Főosztálya haladéktalanul köteles bejelenteni a minisztérium

vezetőinek, 24 órán belül pedig az OIE-nek és az EU Bizottságának, a Bizottságon keresztül az összes tagállamnak, valamint a szomszédos országoknak.

Közvetlenül a Bizottságnak kell legkésőbb a hét első munkanapján jelenteni a betegség másodlagos, hivatalosan megerősített kitörését.

A bejelentés az alábbi adatokat tartalmazza:

- a) A bejelentés dátuma (év, hónap, nap)
- b) A bejelentés időpontja (óra, perc)
- c) A bejelentő ország
- d) A betegség (esetleg vírustípus) neve
- e) A kitörés sorszáma
- f) A kitörés módja (elsődleges, másodlagos)
- g) A jelenlegi kitöréshez kapcsolódó kitörések hivatkozási száma.
- h) A telep, vágóhíd, szállítóeszköz, stb. pontos meghatározása (koordináta adatokkal)
- i) Más, korlátozás alá vont területek
- j) A hivatalos megerősítés dátuma
- k) A gyanú megállapításának dátuma
- l) Az első fertőződés lehetséges dátuma
- m) A betegség eredete
- n) A betegség leküzdésének érdekében tett intézkedések
- o) A telepen lévő fogékony állatok faja, száma;
- p) A telepen klinikailag beteg állatok száma
- q) A telepen elhullott állatok száma
- r) A levágott állatok száma
- s) A telepen leölt állatok száma
- t) A leölés befejezésének (becsült) dátuma
- u) Az ártalmatlanított tetemek száma
- v) Az ártalmatlanítás befejezésének (becsült) dátuma

Vágóhídi, illetve szállítójárművön történt pozitív esetről a következőket is be kell jelenteni:

- a) Vágóhíd esetén annak távolsága a legközelebbi baromfit vagy más madarat tartó teleptől.
- b) Az érintett baromfi vagy baromfihús származási állományának helye.

IV. 11. Járványügyi nyomozás

A betegség gyanújának megállapításakor a járási főállatorvos köteles megkezdeni a járványügyi nyomozást a hatósági állatorvosok bevonásával.

A betegség megállapításakor a Főosztály folytatja a nyomozást a hatósági állatorvosok bevonásával.

A járványügyi nyomozás alapelvei

Fel kell deríteni:

-azt az időtartamot, amely alatt madárinfluenza már felléphetett a gazdaságban (szállítóeszközön, egyéb helyeken), mielőtt jelentették, vagy feltételezték a betegség megjelenését;

-a gazdaságban fellépett madárinfluenza fertőzés lehetséges forrását és az olyan, fogékony fajtájú állatokkal rendelkező más gazdaságokat, amelyek ugyanazon forrásból fertőződhetek (kontakt gazdaságok);

-azokat a személyeket, szállító eszközöket, termékeket, valamint eszközöket és anyagokat, akik, illetőleg amelyek a vírust a gazdaságba behurcolhatták, vagy onnan esetleg tovább hurcolhatták.

A járványügyi nyomozást el kell végezni abban az üzemben vagy azon a tartási helyen,

- a) amelyben a betegség gyanúját vagy a betegséget megállapították,

- b) amely(ek)ből a kórokozót kihurcolhatták. (a 21 napos lappangási időn belül történő szállítás esetén van-e madárinfluenza gyanú a származási állományban),
- c) amely(ek)be a járvány már továbbterjedhetett.
 Ennek során ki kell deríteni, hogy a zárlat alatt álló helyről, a betegség megállapítása előtti feltételezhető leghosszabb lappangási idő alatt
 - személyek és járművek mozgásával vagy ragályhordozó tárgyakkal a vírus kikerülhetett-e,
 - szállítottak-e baromfit, vízibaromfit vágásra raktak-e keltetőbe tojást, illetve kikelt naposbaromfit kiszállítottak-e

A járványügyi nyomozást az Állategészségügyi Szabályzat 15. sz. függeléke (19. sz. melléklet) szerint kell elvégezni. A járványügyi nyomozás során feltételezhetően fertőzőtként azonosított gazdaságokra is ki kell terjeszteni a szükséges korlátozó intézkedéseket.

A járványügyi nyomozás eredményét az OJK észére haladéktalanul meg kell küldeni emailben!

IV. 12 Leölés, levágás

Ha a járási főállatorvos a madárinfluenzát megállapította, elrendeli a helyi zárlat alatt álló baromfiállományok leölését. A leölést a helyi zárlat alatt lévő helyen kell végrehajtani, vagy az állatok szükség esetén zárt vágás keretében vágóhídon levághatók. (A védőkörzet és a megfigyelési körzet egyéb baromfiállományai a IV. 8. pontban leírtak szerint levághatók.)

A zárt vágást lebonyolító vágóhidat a vágóhíddal és az OJK-val lefolytatott egyeztetést követően az HJK jelöli ki.

A további vírusszaporodás megelőzése érdekében rendkívüli fontossággal bír, hogy az érintett állomány, valamint az ugyanabban a csoportban illetve üzemegeységben lévő kontakt állatok értékének felbecsülése után a leölés lehető legrövidebb időn belül megtörténjen.

Az állatok leölését – beleértve a diagnosztikai célú leölést is – a betegségterjesztő anyagok, eszközök és tárgyak megsemmisítését a területileg illetékes járási főállatorvos határozattal (a továbbiakban: leölési határozat) rendeli el (22. sz. melléklet). A leölési határozat a Tv. 42. §-ának (1) d) pontja alapján – fellebbezésre való tekintet nélkül – azonnal végrehajtandó. A leölés módszerét a járási főállatorvos dönti el az alábbiak szerint, amelyről írásban értesíti a HJK-t az állomány adatainak (faj, egyedszám, tartási mód, istállók száma, leölési mód kivitelezhetősége) feltüntetésével. A leölést az állatok leölésük során való védelméről szóló 1099/2009/EK tanácsi rendelet előírásai szerint, az állatvédelmi szempontok betartásával kell elvégezni. Az e jogszabályban engedélyezett, a fertőzött állományok leölése során használható módszerek a leölési táblázatban foglaltak szerint alkalmazandók (22a. melléklet).

A HJK gondoskodik a leöléshez szükséges anyag, eszköz és humán erőforrás kiszámításáról az 12. sz. melléklet alapján. A szükséges igényeket a kormányhivatal felé, szükség esetén az OJK és a válságtáb felé továbbítja.

Szükség esetén a HJK írásban kéri az OJK-tól a vágóhídon történő leölés engedélyezését.

A leölést a hatósági állatorvos köteles felügyelni. A leölést úgy kell megszervezni, hogy nappali világosságban történjen. Ha a leölést sötétedés után kell elvégezni ez csak megfelelő mesterséges világítás mellett lehetséges a balesetvédelmi előírások figyelembe vételével. A leölést végző szakembereket megfelelő védőruházattal és gumicsizmával kell ellátni az 12. sz. melléklet alapján, amelyet a leölés elvégzése alatt közreműködő személyzet köteles viselni. A leölési munkában a résztvevők számára annak megkezdése előtt a leölést vezető köteles járványvédelmi oktatást tartani, valamint a 33. mellékletben szereplő nyilatkozatokat a résztvevőkkel alá kell íratni. A leölés során alkalmazott rakodó-brigád a leölés napján nem vehet részt egyéb célú állat rakodásban! Lehetőség szerint olyan rakodó személyzetet kell alkalmazni, mely saját otthonában nem tart baromfit.

A CO₂-dal és gázkeverékkel történő leölés esetén a következők szerint kell eljárni:

Magas koncentrációjú (több, mint 40%) szén-dioxid tartalmú gázkeverék kacsá és liba esetén nem alkalmazható!

1. Leölés állattartó épületben:

- a) Az állattartó épület egyik sarkában résmentesen szalmabálákat (vagy erre alkalmas egyéb tárgyakat) kell elhelyezni L alakban olyan hosszban, hogy az istállóban lévő baromfik e sarokba terelését követően az istálló minél kisebb része további szalmabálával körülhatárolható legyen. A bálák mögé egy olyan méretű műanyag fóliát kell bekészíteni, hogy az a körülkerített területre teljes egészében ráborítható legyen. (Ez akadályozza meg a gáz kijutását az elkerített részről.)
- b) A baromfit a bálákkal elkerített sarokba kell terelni. Ezt követően az elkerített négyzetes területet további bálákkal ki kell egészíteni. Az elgázosítandó terület térfogatát ki kell számolni. (körülhatárolt terület belső szélessége= SZ , hosszúsága= H és magassága= M lemérése után a térfogat= $SZ*H*M$)
- c) Az elgázosító berendezést be kell vinni az elkerített területhez.
- d) Az előkészített fóliát az elkerített területre rá kell borítani. Szükség esetén kiegészítő fólia alkalmazható. A fólia szélét nehezékekkel (pl. téglák) kell rögzíteni. A lefedés és a gázfelhasználás közötti időintervallumot minimálisra kell csökkenteni a túlmelegedés elkerülése érdekében. A szellőztető berendezéseket csak közvetlenül a gáz bevezetése előtt szabad kikapcsolni. Az istálló vízellátását célszerű lezárni és a csövekből kiengedni a vizet, hogy elkerüljük a vízcsövek esetleges fagyását, törését. Az etetőket és itatókat fel kell emelni.
- e) A műanyagban az elgázosító berendezés kiöntő csonkjának megfelelő lyukat kell vágni a fólián. A csonk bevezetését követően a műanyagot a csonkhoz kell erősíteni ragasztószalaggal. A gázszállító csöve(ke)t úgy kell elhelyezni, hogy a madarakat ne érje közvetlenül a beáramló hideg gáz.
- f) A gázt az elhatárolt területre kiszámolt térfogatnak megfelelően fokozatosan kell bevezetni, amíg el nem éri a kívánt koncentrációt, és ezt a koncentrációt addig fent kell tartani, amíg a madarak el nem pusztulnak..
- g) A behatási idő leteltével az istálló minden ajtaját és ablakát ki kell nyitni. Egy személynek megfelelő védőöltözetben a fóliát meg kell bontani, majd a helyiség elhagyását követően a szellőztető berendezést be kell kapcsolni, hogy a gáz mihamarabb eltávozzon.
- h) Amennyiben a behatási időt követően marad néhány túlélő, azt humánus módon le kell ölni (3kg élősúlyig a kézzel történő csigolyatöréses módszer alkalmazható).
- i) A kitöltendő dokumentációt a 22b. sz. melléklet tartalmazza.

A hullák eltávolítása előtt az ügyeletes hatósági állatorvosnak meg kell bizonyosodnia arról, hogy minden állat elpusztult.

2. Leölés leölőkocsiban:

A leölőkocsi műszaki leírásának megfelelően, szakképzet személyzettel.

Állatvédelmi útmutatók állatok kábításához és leöléséhez letölthető ezen a linken: <https://portal.nebih.gov.hu/-/ferozo-betegsegek-keszenleti-tervei>

IV. 13 Állati tetem ártalmatlanítása

A madárinfluenza megelőzése, felderítése és felszámolása során keletkezett állati tetem ártalmatlanná tétele állami feladat, amelynek végrehajtása iránt az állati tetem keletkezésének helye szerint illetékes főosztály intézkedik. A Tv. 24. §-ának (1) d) pontja szerint az főosztály járványügyi intézkedéseként elrendelt ártalmatlanná tétel díja a központi költségvetést terheli. A tetem és tetemrészek ártalmatlanná tételét a hatósági állatorvos ellenőrzése mellett kell végezni. A tetemeket 2. kategóriába sorolt állati mellékterméket kezelő illetve feldolgozó

üzemben kell ártalmatlanítani. Amennyiben a telep rendelkezik saját állati melléktermék égetővel, az állatok ártalmatlanítására hatósági állatorvos jelenlétében használható.

A 45/2012. (V.8.) VM rendelet 3. § (2) bekezdése és 10. § (5) bekezdése értelmében az állategészségügyi hatóság határozatot hozhat járványügyi intézkedés keretén belül a keletkező állati melléktermékek, fertőzött takarmány elföldelésére vonatkozóan. Az állati melléktermékek elföldelését a helyszínen vagy a megyei kormányhivatal készenléti tervében, a helyrajzi szám feltüntetése mellett a járási hivatal engedélyezi. Az intézkedés során figyelembe kell venni az adott terület adottságait valamint a környezetvédelmi előírások betartását.

Az állati melléktermékeket a 6. mellékletben meghatározott üzemekben kell ártalmatlanítani. Az ártalmatlanná tételt végző üzem a végrehajtást követően elkészíti a számlát, amelyet felülvizsgálatra és jóváhagyásra megküld az ártalmatlanná tételt elrendelő, az állati melléktermék keletkezése szerint illetékes főosztálynak. Az főosztály az igazolt számlát köteles a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára haladéktalanul megküldeni.

Ártalmatlanná tétel elásás útján

- Az elásás helyszínét a környezetvédelmi hatóság és a terület tulajdonosának egyetértésével a járási hivatal jelöli ki.
- Az elásás nem érintheti a föld alatti vízkészleteket, vezetékeket, csatornákat.
- Elásás előtt a tetemetek hatékony fertőtlenítőszerrel alaposan fertőtleníteni kell.
- A tetemetek szállítóeszközzel kell az elásás helyére juttatni, nem pedig a földön vonszolva.
- Az elföldelés helyén olyan mélygödört kell ásni, hogy a tetemekre legalább 50 cm vastag földréteg kerüljön.
- A tetemek szállításánál használt járművet és eszközöket, valamint a közreműködő személyeket a tetemek lerakása után a helyszínen kell fertőtleníteni, a használt almot pedig el kell égetni.

Védőöltözet: a leölt állatok tetemeinek eltakarításában résztvevő személyeknek az 12. sz. melléklet szerinti védőöltözetet kell viselniük. A tetemek ártalmatlanná tétele után a személyek, járművek és eszközök alapos fertőtlenítését azonnal végre kell hajtani. Ha a tetemek ártalmatlanná tételében késedelem várható, azokat fertőtlenítő szerrel kell lepermetezni, és éjjel-nappal őrizni kell kutyák, rókák és egyéb ragadozó állatok valamint kártékony rágcsálók távoltartása céljából. Riasztóként ívlámpák és fényszórók is használhatók. Minden a telepen található hulladékot és állati mellékterméket, szerves anyagot és nem fertőtleníthető anyagot is ártalmatlanítani kell, különös tekintettel az alomra, tojásra, tojástermékekre, szalmára, állati takarmányra, tollazatra, tojástartára.

Alom: a pillanatnyi mennyiségtől és a telep tulajdonságaitól függően, az alom vagy elásható a gödörbe a telepi tetemekkel együtt, vagy halomba rakható, gondoskodva a füllesztéséről. A halmot le kell takarni ellenálló műanyag lappal. A fertőzött alom semmi esetre sem szállítható el a fertőzött telepről füllesztés céljából. A füllesztés időtartama minimum 60 nap (ÉFÁT/153/2019. körlevél).

Tojás- és tojástermékek: eláshatók a gödörbe az állattetemekkel együtt, vagy elszállíthatók.

Szalma: a szalma fertőtleníthető, ha a felületét lefűjják az adott betegség ellen hatásos fertőtlenítőszerrel, majd letakarják a kazlat időjárásnak ellenálló műanyag fóliával. A letakart kazal ilyen módon való takarását 42 napig nem szabad megbontani. Időbeli okokból még célszerűbb lenne a tetemekkel együtt ártalmatlanítani.

Állati takarmány: a gyaníthatóan fertőzött takarmányt a tetemekkel együtt ártalmatlanítani kell, ha ez nem megoldható, el lehet égetni, vagy az alommal összekeverve fülleszteni kell. Silós takarmány esetén, ahol a fertőzés kizárható (vadmadarak, rágcsálók nem férnek hozzá), a főosztály döntése alapján nem szükséges ártalmatlanítani. Az alom és takarmány fertőtlenítésére vonatkozó részletes útmutató a IV. 16. fejezetben található.

IV. 14 Kárbecslés

A kártalanítási igény elbírálása

A kártalanítási igényt a járási főállatorvos az általa lefolytatott becslési eljárás, továbbá a leölési határozat végrehajtásával megbízott hatósági állatorvos eljárási jelentése alapján bírálja el. Ha a kártalanítási igény jogalapjának és összegének megállapításához a rendelkezésre álló adatok nem elegendőek, a járási főállatorvosnak szakismerettel rendelkező intézmény vagy szervezet véleményét kell kikérnie.

Ha a rendelkezésre álló adatokból az állapítható meg, hogy a Tv. 55. §-ának (2) bekezdése alapján kártalanítás nem jár, a kártalanítást meg kell tagadni, és erről az állat tulajdonosát értesíteni kell. Amennyiben a kártalanítás megtagadásának alapjául szolgáló körülmények azt mutatják, hogy az állat tulajdonosa által elkövetett bűncselekmény miatt büntető eljárást kell kezdeményezni, a határozathozatalt a büntető eljárás jogerős befejezéséig fel kell függeszteni. Ha a járási főállatorvos azt állapítja meg, hogy kártalanítás nem jár, a hatósági rendelkezésre leölt (levágott) állat felhasználható részeit - ha ennek állategészségügyi akadálya nincs - a tulajdonos rendelkezésére bocsáthatja, illetőleg értékesítését engedélyezheti.

A tulajdonos kérésére - nagylétszámú állatállomány esetén - az állattartó telep mielőbbi fogadó készsége elérése érdekében részkártalanítást lehet engedélyezni.

A kárbecslés szabályai

A kártalanítás alapjául szolgáló forgalmi értéket - ha kártalanítást kizáró ok nem áll fenn - a járási főállatorvos becsléssel állapítja meg. A becslési jegyzőkönyv formanyomtatványát a 23. melléklet tartalmazza. A becslési eljárást a leölési határozat végrehajtásával párhuzamosan meg kell kezdeni, de legkésőbb a végrehajtást követő három napon belül be kell fejezni. - A Tv. 55. §-ának (4) bekezdése szerint a kártalanítás alapja az állat, az anyag, az eszköz vagy a tárgy forgalmi értéke. A forgalmi érték megállapításának alapjai:

- a) tenyésztésben álló anya- és apaállatoknál a számlákkal igazolt beszerzési ár (beleértve az importárat is),
- b) az a) pontban megnevezettek hiánya esetén a becsült állathoz hasonló, azzal azonos fajú, fajtájú, ivarú, korú, hasznosítású állatra vonatkozó, az adott területen a káresemény időszakában kialakult piaci ár, szükség esetén szakértőt vagy szakértő intézményt lehet igénybe venni;
- c) tenyészállat-előállító üzemeknél, a káreseményt megelőző három hónapban kialakult átlagos tenyészállat-értékesítési súly- vagy egyedenkénti átlagár;
- d) növendék és hízóállatoknál a területen engedéllyel működő felvásárló szervezet (pl. vágóhid) által igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott élőtömeg kilogrammonkénti ár, illetőleg a piacon kialakult ár;
- e) állati eredetű termékeknel:
 - tej, étkezési tojás, méz esetén a területen engedéllyel működő felvásárló szervezet által igazolt felvásárlási ár, illetőleg a káresemény időszakában az adott területen kialakult szabadpiaci ár;
 - sperma, embrió, tenyész- és keltetőtojás esetén az előállító, illetve forgalmazó szervezet által igazolt, a tárgyévét megelőző évben kialakult értékesítési átlagár;
 - ipari keveréktakarmány esetén az előállító és forgalmazó szervezet által igazolt, a káresemény időszakában az adott területen alkalmazott eladási ár, ipari keveréktakarmány kiskereskedelmi forgalmazásánál az eladási ár;
 - gazdasági abrak, szalastakarmány, tömegtakarmány esetén a káresemény időszakában az adott területen kialakult piaci ár;
 - vágóhídon - élőállat vagy húsvizsgálat során - történt betegségmegállapítás esetén az üzem által kifizetett felvásárlási ár;
 - tárgyak és eszközök esetén a használati értéknek megfelelő becsült ár;

- f) a legalább hat hónapja zárt körülmények között, vadasparkban, vadaskertben, röptetőben tartott, vagy tenyésztett vadonélő haszonállatok esetén a felvásárló szervezet által igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott felvásárlási ár.

Az OJK a kártalanításhoz szakmai iránymutatást kérhet valamely szakmai szervezettől (pl. Baromfi Termék Tanácstól) az állatok forgalmi értékének becsléséhez. Ennek tartalmaznia kell a járványban érintett baromfi fajok korcsoportonkénti és hasznosítási irányonkénti forgalmi értékét, beleértve a tenyész- és étkezési tojást is. Az iránymutatást meg kell küldeni valamennyi megyei főosztálynak, ezt követően a kárbecslési eljárást az abban meghatározott összegek felhasználásával kell elkészíteni.

A betegségterjesztésre alkalmas anyagokat, tárgyakat és eszközöket, ha az egyes fertőző állatbetegségek elleni védekezési szabályok lehetővé teszik és alkalmas eljárással ártalmatlanná tehető (pl.: hőkezelés, fertőtlenítés), annak elvégzése után a tulajdonos rendelkezésére kell bocsátani, aki azokat felhasználhatja vagy értékesítheti. Ebben az esetben kártalanítás nem jár. Ezen felül nem jár kártalanítás az ÉLTV 55 § (2) pontjában meghatározottak szerint.

Védett állatok után fizetendő kártalanítás alapjául szolgáló forgalmi értéket (eszmei értéket) az FM Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felelős Államtitkársága, a megyei kormányhivatalok Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályai, illetve a nemzeti parkok igazgatóságai írásos szakvéleménye alapján kell megállapítani. A genetikai alapok védelmét szolgáló őshonos, illetőleg géntartalék állatok becsértékét a NÉBIH Állattenyésztési Igazgatósága írásos szakvéleménye alapján kell megállapítani.

Az értékbecslést és a kártalanítást a vonatkozó miniszteri rendelet szerint kell végrehajtani. Az állategészségügyi törvény előírásainak értelmében a tulajdonost a járványvédelmi célból ártalmatlanított értékeiért 100 %-os kártérítés illeti meg.

A becslési jegyzőkönyv mintáját a 23. melléklet, a kártalanítási határozat mintáját a 25. és 26. mellékletek tartalmazzák.

Eljárási jelentés

A leölési határozat végrehajtásáról az eljárással megbízott hatósági állatorvos köteles a járási főállatorvosnak három napon belül, két példányban vagy elektronikus úton írásos jelentést tenni. A jelentésben az eljáró állatorvosnak meg kell jelölnie a leölési határozat számát, a leölésre került és elhullott, továbbá elkülönített vagy zárt vágásra utalt állatok, fajtáját, ivarát, létszámát, egészségi állapotát; a megsemmisített anyagok, eszközök, tárgyak megnevezését, súlyát vagy darabszámát.

Közölni kell az állategészségügyi intézeti vizsgálati eredménynél, az intézmény nevét, székhelyét, a vizsgálat időpontját és eredményét, továbbá az értesítő irat iktatószámát. Ennek hiányában a vizsgálat (húsvizsgálat) vagy boncolás eredményét írásban kell rögzíteni.

A leölési határozat végrehajtásáról készült jelentésben közölni kell, hogy mi történt a leölt és elhullott állatokkal - leölés, a leölt és elhullott állatok ártalmatlanná tétele, illetve leölés és/vagy zárt vágás -, továbbá az anyagokkal, eszközökkel, tárgyakkal (elégetés, fertőtlenítés).

A leölési határozat végrehajtásáról szóló eljárás jelentés mintáját a 24. számú melléklet tartalmazza.

A hasznosítható állatok, állati testek/testrészek feldolgozása és értékesítése

A zárt vágásra és feldolgozásra magas műszaki-technológiai színvonalú, a legszigorúbb járványvédelmi és élelmiszerhigiéniai feltételeknek is megfelelő, nagy vágó- és feldolgozó kapacitású gazdálkodó szervezet vállalkozhat, illetőleg a miniszter az Éltv. 28. § c) pontja alapján a járványügyi helyzet függvényében kezdeményezheti a térítés ellenében történő közcélú munkavégzés, a létesítmény és a szállító eszközök igénybevételét.,

A főosztály a megfelelő gazdálkodó szervezettel a feladat végrehajtására megállapodást köteles kötni, melyben rögzíteni kell:

- a) az állatok elszállításának, levágásának kezdeti és a várható befejezés időpontját,

- b) az állatok, - vágóhídon történt megállapítás esetén - az állati testek, testrészek átvételi árát,
- c) a szállítás, vágás, kicsontozás, hűtőtárolás, feldolgozás becsült költségét,
- d) a megtérülés korcsoportonkénti összegét és a visszafizetés határidejét,
- e) késelem esetén a kamat nagyságát,
- f) a d) pont szerinti visszafizetés elmaradása esetén a jogi eljárás rendjét.

IV. 15 Járványügyi szűrővizsgálatok

A szűrőmunkák klinikai vizsgálatból, szerológiai mintaküldésből és virológiai mintaküldésből állnak. A szűrőmunkákat a hatósági állatorvosok és a kirendelt szolgáltató állatorvosok végzik, melyet területi alapon valamennyi telepre és udvarra vonatkozóan el kell végezni. A szűrési munkák menetrendjét az OJK-val történő egyeztetést követően a HJK határozza meg. A szűrőmunkák végzése esetén a telepekre és udvarokba csak védőfelszerelésben, kéz és lábfertőtlenítés után lehet belépni. A felszerelésekre a mintavételnél leírt szabályokat kell alkalmazni (VI. 4. pont).

A magas kockázati kategóriájú telepeken naponta el kell végezni az állomány klinikai vizsgálatát, és valamennyi elhullott baromfit, ill. az azokból származó mintákat intézeti vizsgálatra kell küldeni. A közepes kockázati kategóriájú telepeken hetente el kell végezni az állomány klinikai vizsgálatát, és hetente 5 db elhullott baromfit, ill. az azokból származó mintákat intézeti vizsgálatra kell küldeni.

A védőkörzeten belül a kis-létszámú baromfiállományokat a zárlat fennállása alatt legalább egyszer fel kell keresni, valamint szükség esetén klinikai vizsgálat alá kell vetni, és az elhullott egyedeket intézeti vizsgálatra kell küldeni.

A megfigyelési körzeten belül a kis-létszámú baromfiállományokban a zárlat fennállása alatt szükség esetén klinikai vizsgálat alá kell vetni, és az elhullott egyedeket intézeti vizsgálatra kell küldeni.

Szerológiai vizsgálatra mintát kell küldeni az újratelepített állományokból.

A vadon élő madarak passzív monitoring programját a megfigyelés körzet területén fokozott intenzitással kell folytatni. Amennyiben az Országos Főállatorvos elrendeli, társhatóságok vagy civil szervezetek bevonásával a vadon élő madarak monitoring programját ki kell terjeszteni az élő vadmadarakra is (aktív monitoring program).

Első alkalommal valamennyi házat, tanyát, legelőrészt fel kell keresni, ami a kijelölt területen fekszik. Nem lehet még akkor sem kihagyni egy helyet se, ha a kísérő állítja is, hogy ott nincs állat vagy nem laknak. A vizsgálat helyén fel kell írni a tulajdonos adatait, a fogékony állatokat, faj, kor, darabszám szerint. Gyakorlatiasabb megoldás az, ha egy-egy helynek külön lap készül a munkanaplóban, s később valamennyi újabb vizsgálatot vagy más fontos feljegyezni való ugyanott kerül rögzítésre. Később már csak azokat a helyeket kell meglátogatni, ahol fogékony állatot tartanak. Leghelyesebb, ha helyismerettel rendelkező személy kísérőként megy a szűrő állatorvossal. A kísérő csak azokon a helyeken menjen be a vizsgálat helyére és fogja meg az állatot, ahol a házhoz tartozó személy nem tud segíteni a vizsgálatnál. Sem a vizsgáló állatorvosnak, sem, a fogónak a vizsgálat helyén nem szabad semmihez sem ok nélkül nyúlni, hogy ez által is csökkentse az esetleges víruselhurcolás valószínűségét.

A legfontosabb mozzanata a szűrési munkának állatok tulajdonosainak illetőleg gondozóinak felvilágosítása. A szűrési munka csak akkor éri el célját, ha sikerül – lehetőleg már az első alkalommal – segítőtársat nyerni az állat gondozója személyében. Gyakorlatilag nagyobb valószínűsége van annak, hogy az állat mellett állandóan ott tartózkodó személy veszi észre a betegség gyanúját, mint az időnként megjelenő szűrő állatorvos. Ezért fontos, hogy különösen

az első vizsgálat alkalmával a szűrő állatorvos hosszabban foglalkozzon a dolgozókkal (betegség ismertetése, a felelősség elmagyarázása stb). A szűrés során gondolni kell arra, hogy a fertőző anyag eredetére, elterjedésére vonatkozóan nem gyűjthetünk-e valamilyen új adatot.

IV. 16 Fertőtlenítési útmutató

1. Általános szabályok

Az állategészségügyi hatóság járványügyi intézkedésként fertőtlenítést rendelhet el (27. sz. melléklet). A fertőtlenítést a rendelkezésnek megfelelően és késedelem nélkül végre kell hajtani.

A fertőtlenítés célja:

- a) a madarak, az ember és a környezet fertőződésének megelőzése (folyamatos-, illetve időszakos fertőtlenítés);
- b) a madárinfluenza leküzdése (a betegség alatti folyamatos, ismételt, előzetes fertőtlenítés).

A fertőtlenítés módjai:

- a) előzetes, amikor az állomány felszámolását, valamint alom eltávolítását követően a madárinfluenza vírusának elpusztításával az adott kórokozótól mentes környezetet kell kialakítani.;
- b) zárlat feloldása előtt (de az előzetes fertőtlenítést követően legkorábban egy hét elteltével), a betegség leküzdésére tett intézkedés befejezésekor végfertőtlenítést kell végrehajtani.

Az állattartó köteles a fertőtlenítés elvégzésében közreműködni, a hatósági állatorvos utasításait végrehajtani (takarítás, a hullák elföldelése, stb.).

Bármely fertőtlenítés elvégzése szempontjából fontos, hogy

- a) a fertőtlenítést mindenkor alapos tisztogatás, takarítás előzze meg;
- b) a fertőtlenítéshez a célnak megfelelő, engedélyezett fertőtlenítő anyag kerüljön felhasználásra, az előírt technológia szerint.

A használt almot, trágyát, szennyvizet, a takarmányt, az állatok tartási helyét stb. a hatósági állatorvos utasításai szerint kell fertőtleníteni. A fertőtlenítés végrehajtását a hatósági állatorvos irányítja és ellenőrzi. Fertőtlenítéskor be kell tartani a közegészségügyi, környezetvédelmi, munka- és balesetvédelmi előírásokat, valamint tekintettel kell lenni arra, hogy a fertőtlenítés az állatok egészségét ne károsítsa.

Fertőtlenítést csak olyan személyek végezhetnek, akik:

- a) megfelelő védőruhát és védőfelszerelést viselnek;
- b) munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálattal rendelkeznek;
- c) a szükséges munkavédelmi-szakmai oktatásban részesültek.

A madárinfluenza leküzdésével kapcsolatos fertőtlenítés befejezése után, a terület elhagyása előtt fertőtleníteni kell a közreműködő személyeket és a fertőtlenítéshez használt eszközöket is.

Új, korszerű és hatékony fertőtlenítő szereket és fertőtlenítési technológiákat bevezetni az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kórházhigiénés és Járványügyi Felügyeleti Főosztály Járványügyi Osztálya (a továbbiakban: EMMI) engedélye után szabad.

(16) A fertőtlenítés hatásosságát jelen Fertőtlenítési Útmutató előírásai, szigorított fertőtlenítés esetén a főosztály utasítása szerint kell ellenőrizni.

(17) A zárlat alatt álló terület, valamint szükség esetén a helyi zárlat alatt álló területen lévő helyek bejárataihoz, a be- és kilépő személyek kezének és lábbelijének fertőtlenítésére alkalmas

eszközöket kell helyezni. Az istállóból kilépő személyek lábbelijét és kezét, a zárlat helyéről kilépő személynek a ruháját is fertőtleníteni kell. Nagy-létszámú állattartó telepeken - a tulajdonos költségére - a járművek részére kijelölt ki- és belépő helyeken a járművek fertőtlenítésére alkalmas, hatékony fertőtlenítőszerrel feltöltött fertőtlenítő eszközöket kell elhelyezni és működtetni.

(18) A fertőtlenítést szigorított módon a HJK által megbízott állatorvos jelenlétében és irányításával, a fertőtlenítési útmutatóban előírtak szerint kell elvégezni.

2. A madárinfluenza során használható fertőtlenítő szerek

A hatékony fertőtlenítő-szerek listája a 34. mellékletben található.

Ezen felül az alábbiak használhatók:

Kálium-hidroxid 2,0%

Nátrium-hidroxid 2,0%

Klórlúg 3,0%

Formalin 3,0% (15 °C felett)

Klórtartalmú fertőtlenítőszer

Mikrobaölő hatásukért a keletkező hipoklóros sav a felelős. A fertőtlenítő hatás a hőmérséklet emelésével fokozható, de 30-40 °C-nál magasabb hőmérsékletű oldatban nem célszerű alkalmazni. Klórtartalmú fertőtlenítőszeret melegtől, fénytől védett helyen üveg, műanyag vagy ép zománcú fémedényben kell tartani. Szerves anyagok (vér, genny, bélsár stb.) jelenlétében mikrobaölő, inaktíváló hatásuk csökken, mivel a felszabaduló aktív klór és hipoklóros sav először a mikroorganizmusokat körülvevő szerves anyagokhoz kötődik le, rosszul oldódó csapadékot képezve. A lecsökkent hatóanyag tartalom miatt a mikrobapusztító hatás kisebb mértékben érvényesül, sőt el is maradhat. Nátriumhipoklorit oldatok számottevő tisztító hatással nem rendelkeznek. A tisztító hatás fokozható, ha a frissen elkészített oldathoz 0,5%-ban detergenst keverünk.

Felhasználás előtt hatékonyság szempontjából meg kell vizsgálni a kémhatását (pH) és az aktív klórtartalmat. A fertőtlenítő hatás savas (pH5) és enyhén lúgos (7,5) vegyhatáson érvényesül a legjobban.

Robbanás veszélye miatt a raktározás és felhasználás közben ügyelni kell arra, hogy klórtartalmú fertőtlenítőt formalinos tárolóedénybe - és fordítva - ne öntsenek. A tárolóedényeket tartósan meg kell jelölni.

A fertőtlenítéshez szükséges fertőtlenítő oldat mennyiségét, a kijuttatás nyomását és a szemcsenagyságot a fertőtlenítendő felület minősége és nagysága, a megelőző takarítás színvonala határozza meg. Nagynyomású (10-20 bár) fertőtlenítő berendezés használata esetén az egy m² fertőtlenítéséhez szükséges oldat mennyisége:

- fólia 0,1 liter,
- sima beton, csempével, olajfestéssel bevont felület 0,2 liter,
- gyalulatlan deszka vagy meszelt felület 0,5 liter,
- téglafelület 1 liter,
- döngölt agyagfelület 1,5 liter,
- laza, homok felület 3,0 liter.

Kisnyomású fertőtlenítő gép használata esetén a fenti oldatmennyiség másfélszeresét kell alkalmazni.

3. A fertőtlenítés megkezdésekor a fertőtlenítést irányító hatósági állatorvosnak ügyelni kell arra, hogy

- a fertőtlenítést végző személy egészségügyi alkalmasságát tanúsító okmánnyal rendelkezzen,

- a fertőtlenítést végző dolgozó munkavédelmi oktatásban részesült-e,
- a megfelelő munkavédelmi eszközök és öltözékek rendelkezésre állnak-e. Ezek: gumicsizma, vizet át nem eresztő overál, gumikesztyű, védősisak, gázálarc, védőszemüveg.
- Munka közben étkezni, dohányozni tilos!
- A dolgozóknak az erősen savas vagy lúgos oldatok kezelése, keverése idején lehetőséget kell teremteni arra, hogy a bőrfelületre került anyagot azonnal lemossák.
- a fertőtlenítéshez olyan nyomást és szemcsenagyságot kell alkalmazni, hogy a tevékenység az építményben felesleges károsodást ne okozzon.

4. Az ember és környezetének fertőtlenítése

Testfelület, textil, bőr, lakás, szociális helyiségek fertőtlenítése kizárólag az erre a célra a közegészségügyi hatóság által engedélyezett készítményekkel, az előírt módon végezhető.

Személyi fertőtlenítés végrehajtása:

- alapos, szappannal történő mosakodás,
- testfelület leöblítése,
- fertőtlenítés,
- a testfelület leöblítése.

Bőrlábbeli, egyéb bőrhalmi

- 3 %-os formalin oldattal,
- 1 %-os jodofor oldattal lemosás.

Textilruha 15 °C feletti külső hőmérsékleten 2 %-os formalin oldattal permetezhető, vászonfehérneműt 1 - 2 %-os szódaoldatban 30 percig kell főzni.

Műanyag holmikat, gumiruhát,- csizmát és eszközöket a 34. mellékletben megadott fertőtlenítőszerrel lehet fertőtleníteni.

Iratanyagok (levelek) forró vasalóval fertőtleníthetők.

5. Az állattartási épületek és környezetük fertőtlenítése

A szigorított fertőtlenítés végrehajtásának sorrendje:

Előzetes fertőtlenítés

Leöléskor, valamint szállításkor vagy vágóhídon megállapított madárinfluenza esetén az állatok és az alom eltávolítását követően az épületeket, a járműveket és az egyéb fertőzött területeket haladéktalanul le kell fertőtleníteni. A fertőtlenítőszerrel 24 órán keresztül a felületeken kell hagyni.

Végfertőtlenítés

- az épület áramtalanítása,
- az épület belső terének portalanítása a hatósági állatorvos által előírt nemű és koncentrációjú fertőtlenítő oldattal. A portalanítás mellett, a fertőtlenítő oldattal a technológiai berendezéseket le kell mosni, a trágyát el kell áztatni.
- a technológiai berendezéseket ki kell hordani,
- gépi és kézi eszközökkel az épület fizikai takarítását el kell végezni, a takarításnak az épület belső légtérén kívül ki kell terjedni a padlástérre és a trágyacsatornára is,
- az épület belső mosását magasnyomású vízszugárral kell elvégezni,
- a nem tisztítható fából készült berendezéseket el kell égetni,
- az agyagpadozatot 10 cm mélységben fel kell szedni,
- a vízáteresztő padlóburkolatot fel kell szedni,
- kifutók, karámok takarítása, mosása,
- az épületen kívül megtisztított berendezések visszahordása,

- az épület belső terének, padlásterének, trágyacsatornájának fertőtlenítése a betegségre meghatározott nemű és koncentrációjú magasnyomású (10-20 bar) berendezéssel kijuttatott fertőtlenítőszerrel.

- az épület zárása,

- az épület külső felületének, környezetének, utaknak a fertőtlenítése,

- madárinfluenza esetén fertőtleníteni kell mindazokat a helyeket és helyiségeket, ahol beteg, betegségre gyanús állat megfordult, tartózkodott, elhullott vagy levágták, illetve leölték, ahova az állat terméke eljutott.

Fertőtleníteni kell azon személyeket, illetve tartózkodási helyüket, akik a beteg, betegségre gyanús állatokkal vagy termékeikkel kapcsolatba kerültek.

6. Takarmány és göngyöleg fertőtlenítése

A takarmányban levő madárinfluenza vírus az alábbi módon pusztítható el:

- Az épületekbe kihordott szálas takarmányt, szilázst a trágyával azonos módon kell ártalmatlanná tenni.

- Az épületekhez tartozó tartályokban (silókban) etető-berendezésekben levő abraktakarmányt el kell ásni vagy állati hulladék-feldolgozóba kell feldolgozni. Ez alól felmentés adható a VI.13 pontban foglaltak szerint.

- Hideg fermentációval (silózással), ha a pH-érték legfeljebb 4 (szükség esetén a pH érték hangyasavval beállítható).

- Meleg fermentációval (silózással), ha a hőmérséklet legalább 55 °C szűrőhőmérvével ellenőrizve.

- A szálas takarmány (kazal) felületének (hatékony) fertőtlenítőszeres oldat kipermetezésével.

- Forrólevegős szárítással, ha a kiáramló levegő hőmérséklete legalább 80 °C.

- Gőzzel való granulálással, ha a granulátum 80 °C-ra felmelegszik (célszerű a hőmérsékletet 20-30 percig fenntartani).

- Szemes kukorica legfeljebb pH-4 kémhatású propionsavval történő átmosásával, esetleges utólagos silózással.

- A fertőzött szemes árpát, zabot és takarmánybúzát 0,8%-os formaldehid-oldat gőzével lehet fertőtleníteni (10 liter/100 kg takarmány mennyiségben), a permetezés után vizet át nem eresztő műanyag fóliával a fertőtlenített szemestakarmányt le kell fedni és 6 órán át így tartani. A takarmányt felhasználás előtt 24 óráig szellőztetni kell, és elsősorban nem fogékony állatokkal etetni.

- A silózott szemeskukorica- vagy kukoricacső-zúzalék bontási felületének 1 %-os hangyasavoldattal való permetezésével (3 liter/m²).

- A burgonya felfőzésével.

- A takarmánynövényzet vagy legelőgyep felületére m²-enként 0,3-1 liter 3 %-os klórlúg-oldat vagy 10 %-os vizes szuperfoszfát permetezhető a növényzet számottevő károsodása nélkül.

- Jutazsákokat porszívózás után 20 órára olyan zárt és legalább 18 °C-ra fűtött térben kell felfüggeszteni, amelyben légköbméterenként 150 cm³ formalint ugyanannyi vízzel elpárologtatnak (pl. 40 g káliumpermanganáttal vagy melegítve), a porzsák tartalmát a hullákkal azonos módon kell ártalmatlanná tenni.

7. A kutak fertőtlenítése

Kutakat klórmésszel, magnómmésszel vagy klórlúggal kell fertőtleníteni.

Ásott kutak fertőtlenítését mindig előzze meg a kutak tisztítása és környezetük rendezése. A fertőtlenítés előtt meg kell határozni a kútban lévő víz mennyiségét, mely úgy történik, hogy a kút átmérőjének felét először önmagával, ennek eredményét 3,14-dal, majd a kútban lévő vízoszlop magasságával megszorozzuk, így a kútban lévő víz mennyiségét kapjuk meg. Amennyiben az adatokat méterben fejezzük ki, az eredményt m³-ben kapjuk meg. A kiszámított vízmennyiségre m³-ként 100 ml klórlúgot (Na-hipoklorit-90-et), ennek hiányában

m³-ként 30 g klórmész (kalcium-hipokloritot) kell számítani. A törzsoldat (legalább 10-20 liter) elkészítése után azt a kút belső falára kell önteni úgy, hogy az a falon végigfolyva jusson le a kút vizébe. A kútból 24 óráig vizet meríteni nem szabad.

Fúrt kút fertőtlenítése céljából 100 g magnolmeszet vagy 300 cm³ klórlúgot kell 1 liter vízben feloldani és az oldatot a fúrás csövébe kell önteni. Ez az eljárás csak a 30-40 m mélységű fúrt kutakra vonatkozik. Ennél mélyebb fúrt kutak fertőtlenítése esetén a területileg illetékes **Vízügyi Igazgatóságot** értesíteni kell.

A vízátrolót ugyanúgy kell fertőtleníteni, mint az ásott kutat, de mind a klórmészből, magnolmészből vagy klórlúgból, mind pedig az oldóvízből kétszeres mennyiséget kell felhasználni. A kútvíznek 24 óra múlva még klórszagúnak és klórízűnek kell lennie (túlklorozás), ellenkező esetben a klórozást meg kell ismételni. Ha a klórszag és a klóríz nem érezhető, a kutat alaposan ki kell merni. A fúrt kútvizet addig kell szivattyúzni, amíg a víz klórszagát és ízét elveszti. A kút súlyosabb fertőzöttségének gyanúja esetén a fertőtlenítést kétszer-háromszor meg kell ismételni.

8. A szennyvíz és a trágya fertőtlenítése

Az madárinfluenzával történt fertőzöttség esetén a trágyalé-, hígtrágya-csatornák és -aknák, továbbá a fürösztők, úsztatómedencék és pocsolyák tartalmát a feljebb meghatározott fertőtlenítő oldatok létesítésével vagy 70°C-on kell füllesztéssel fertőtleníteni és 60 napig tárolni kell. Ezután a nem fertőtleníthető medencék tartalmával együtt - tartálykocsival, csővezetéken - a fertőtlenített szennyvizet (híg trágyát) ki kell juttatni a kijelölt zárlattérre: a szántóterületen esőztetve kell kiöntözni, a talajra teríteni, mélyárkos módszerrel a füzesek vagy nyárfások, mélybarázdás módszerrel a kukorica területe öntözhető. A szennyvíz (hígtrágya) elszikkadása után az öntözött területet le-, illetőleg beszántással vagy más módon le kell földelni. A beszántás minőségének ellenőrzésére az előzetesen a talajra vitt mészpor eltűnéséből lehet következtetni.

9. Az almostrágya és a hígtrágya szilárd fázisának fertőtlenítése

A tisztítás alatt és az azt megelőzőleg összegyűjtött almostrágyát, almot, takarmányhulladékot, szemetet, valamint a fertőtlenített helyiség talajáról kihordott földet, homokot - a szennyvizet és trágyalevet is hozzákeverve - és lehetőleg a hígtrágya szilárd fázisát fülleszteni kell. A füllesztés céljából összegyűjtött anyaghoz szükség szerint annyi szalmát vagy falevelet kell keverni, hogy az utóbbi aránya a bélsárhoz 3:2 legyen, ha pedig száraz, m³ -enként 10-15 liter vizet kell adni. A füllesztendő anyagot 25 cm vastag szalma- (falevél-) rétegre legalább 1,5 méter magas és széles kupacokba (halomba) kell rakni és a tetejére legalább 10 cm vastag szalma- (falevél-) réteget kell helyezni, majd az egészet 20 cm vastag földréteggel kell befedni. A befedett trágyarakásnak legalább 70 °C-ra kell felmelegednie, a hőmérsékletet szűrőhőmérővel ellenőrizni kell. A kellőképpen fel nem melegedett szélső részeket 3 nap múlva a halom közepébe kell lapátolni, majd a halmot újból földdel befedni és legalább három hétig bontatlanul hagyni. A komposztáláshoz 3 nap érlelés is elegendő a hőfejlődés után pH 12 kémhatású lúg hozzáadása esetén. Fagyott almostrágyát nem szabad füllesztésre összerakni. Az ilyen trágyát 10 cm vastag földréteggel vagy rögzített műanyagfóliával kell letakarni.

Ha az anyag önmagában nem képez komposztot és viszonylag nagy mennyiségű (tömött almostrágya, a hígtrágya szilárd fázisa), azt a zárlattérre kell szállítani és ott beszántással vagy más módon elföldelni. Ezután a kiszállítást útvonalatát és a járművet, továbbá a közreműködő személyeket a talaj-, jármű- és személyfertőtlenítés szabályai szerint fertőtleníteni kell.

Ha a fenti módszerek nem kivitelezhetők a trágyát, almot el kell égetni. Amennyiben ez sem kivitelezhető, akkor hőkezelés és fertőtlenítés után 60 napig kell tárolni.

10. Járművek, állatrakodó helyek fertőtlenítése

Az állat, alom, takarmány és trágyalé szállítására használt gépkocsit, vasúti kocsit, repülőgép-, vagy hajórekeszt és egyéb járművet, továbbá ezek felszerelését a következők szerint kell tisztítani és fertőtleníteni:

A tisztítás során a trágyát, almot fel kell lazítani és el kell távolítani. Ezután forró vízzel, valamint kaparó- és súrolóeszközök segítségével a padlóra, az oldalfalakra tapadt trágyát le kell választani és vízsugárral el kell távolítani. A tisztítást addig kell folytatni, amíg a vasúti kocsi, hajó, hajórekesz belseje teljesen kitisztul és a bűz megszűnik. Hasonlóképpen kell a trágyától megtisztítani a vasúti kocsihoz, hajóhoz, hajórekeszhez tartozó összes felszerelést. A takarítás magasnyomású vízsugárral is elvégezhető.

Egyszerű fertőtlenítés esetén a padlót, a mennyezetet és a falakat legalább 50 °C-ra melegített vízzel meg kell mosni, majd hatékony fertőtlenítőszerrel, 2 %-os klórlúg- vagy nátronlúgoldattal be kell permetezni.

A fertőtlenítésnek az egész kocsira, repülőgép- vagy hajórekeszre ki kell terjednie még abban az esetben is, ha annak csak egy részét használták állatszállításra. Szennyezés esetén a kocsi külső felületét, az ajtókat, vasalásokat, a kocsi futóművet és alvázat is meg kell tisztítani és fertőtleníteni.

Az állatok be- és kirakására használt rámpákat, hidakat és egyéb eszközöket, valamint a rakodóhelyeket, rakodóudvarokat tisztára kell seperni, s azután tiszta vízzel bőven le kell öblíteni. Az esetleg szükséges fertőtlenítést a vizsgáló állatorvos irányítása és ellenőrzése mellett kell végrehajtani.

A fertőtlenítéshez használatos eszközöket (lapátokat, seprők, tömlők, villák, kaparószerszámok, hordók, permetezőzók stb.) jó karban, a fertőtlenítőanyagokat pedig erre a célra szolgáló elzárható helyen kellő mennyiségben készletben kell tartani. A fertőtlenítőoldatokat felügyelet alatt kell készíteni. A fertőtlenítendő vasúti kocsikat úgy kell a (mosó-) fertőtlenítővágányra állítani, hogy az egyszerű fertőtlenítést igénylő kocsik egymás mellé kerüljenek.

A járművekből kitakarított, továbbá vasút- és hajóállomásokon, repülőtereken, gépkocsi-rakodóhelyeken levő trágyát, almot, hulladékot és szemetet gondosan össze kell gyűjteni és félre kell rakni. Az összegyűjtött trágyát, almot, hulladékot és szemetet lehetőleg minél előbb, illetőleg minél gyakrabban el kell hordani. Az elhordásra olyan kocsikat vagy tartályokat kell használni, amelyek tartalma ki nem hullhat, illetőleg ki nem folyhat. Fertőtlenítés szükségessége esetén ezeket az anyagokat el kell égetni vagy el kell ásni, vagy olyan helyre szállítani, ahol embert vagy állatot nem fertőzhet.

A járműveket, állatrakodó helyeket szigorított módon kell fertőtleníteni hatósági rendelkezésre. Szigorított fertőtlenítés esetén az egyszerű fertőtlenítésen felül a padlót, a mennyezetet és a falakat az egyes betegségekre meghatározott anyagok felhasználásával be kell permetezni. Ha a fertőtlenítés módját jelző bárcán az állatbetegség nincs feltüntetve, a fertőtlenítést 3 %-os klórlúg- vagy nátronlúgoldattal kell elvégezni.

11. A vágóhidak, vágóhídi termékek és melléktermékek fertőtlenítése

A vágóhidak fertőtlenítése során:

- preventív folyamatos fertőtlenítést a belépő személyek és a behajtó járművek esetében,
- betegségleküzdő, folyamatos fertőtlenítés a beteg vagy fertőzött állatok napi levágása alkalmával,
- betegségleküzdő időszakos fertőtlenítést (végfertőtlenítést) a fertőzött állomány levágásának befejezése után kell végezni, ez utóbbi sorrendje: járulékos helyiségek, a készáruraktárak, az istállók, a vágóhelyiségek, végül a szennyvíz fertőtlenítése.

A megfelelő fertőtlenítő hatás eléréséhez mindenekelőtt

- el kell távolítani a fa berendezési tárgyakat és alkatrészeket,
- gondoskodni kell a fémből készült tárgyak korrózió mentesítéséről.

Ezután össze kell gyűjteni a padozaton, az asztalokon és az egyéb berendezési tárgyakon levő hulladékokat és a durva szennyező anyagokat (1. fázis)

- ezt követi a 30-40 °C-os vízzel való áztatásos lemosás - legalább 10 percen keresztül

- a felületekhez ragadt hús, vér, szenny és zsíryananyagok fellazítása (2. fázis).

A vegyszeres tisztításhoz kezdetben legalább 40-45 °C-os vízben oldott, jó fehérjeoldó és zsíremulgeáló tulajdonságokkal rendelkező szereket lehet használni. A tisztítószer legalább 10 percig érintkezzék a felülettel (3. fázis).

A felhasznált szert a felületről csapvízzel le kell mosni (4. fázis).

Egyszerű fertőtlenítés céljából 80 °C-os meleg vizet, 1-2 %-os klórlúg oldatot kell permet formájában a fertőtlenítendő felületre juttatni. (5. fázis)

Vízzel öblítés (6. fázis)

12. A fertőtlenítés hatékonyságának ellenőrzése

1) Vattatamponos módszer:

10x10 cm-es területet vattatamponnal kell megdörzsölni a fertőtlenítést követően. A mintákat a takarítás szempontjából nehezen hozzáférhető helyekről (sarkok, szegletek, repedések, folytonossági hiányok, berendezések csatlakozási felületei stb.) kell venni. A minták száma az istálló nagyságától függ, de legalább 10 mintát célszerű ólanként levenni. A vírus kimutatása real time PCR módszerrel történik.

2) Biológiai próba:

Fogékony állatok bevitele a fertőtlenített épületbe, illetve területre. A mintavétel ebben az esetben az újratelepítés (IV. 18.) fejezetben leírtak szerint történik.

IV. 17. Korlátozó intézkedések feloldása

A járási főállatorvos és a főosztály feloldja az általa elrendelt védekezési intézkedéseket, amennyiben a madárinfluenzát felszámolták, vagy a betegség gyanúja megszűnt, vagy a gyanú alaptalannak bizonyult (28-30. sz. mellékletek).

A madárinfluenzát megszüntnek kell tekinteni, amennyiben

- a. valamennyi baromfi elhullott, vagy az állományt leölték és a hullákat ártalmatlanították; vagy az elkülönített egységekkel rendelkező üzem esetében a betegséggel érintett egység baromfiállománya elhullott, vagy azt leölték, a hullákat ártalmatlanították és a betegséggel nem érintett egységekben a leölést és a hullák ártalmatlanítását követő 21 nap alatt további megbetegedést nem állapítottak meg és
- b. a takarítás és a fertőtlenítés a hatósági állatorvos közvetlen irányítása alatt megtörtént és
- c. az a-b. pontokban leírt esetekben a fertőtlenítés végrehajtása óta minimum 30 nap eltelt.

A madárinfluenza gyanúja megszűnt, amennyiben a fertőzés gyanús baromfi elhullott, vagy azt leölték és a hullát ártalmatlanították, és az üzem vagy más tartási hely visszamaradt baromfi állományának virológiai vizsgálata a madárinfluenza gyanúját kizárta.

A védőkörzet feloldását legkorábban a fertőzött gazdaság felszámolását követő előzetes takarítás és fertőtlenítés befejezésének napjától számított 21. napon, a megfigyelési körzetet pedig a 30. napon lehet engedélyezni.

IV. 18. Újratelepítés

A telep újratelepítését a főosztály abban az esetben engedélyezheti, ha minden zárlati intézkedés feloldásra került és a szükséges fertőtlenítéseket elvégezték, valamint erről a

hatósági állatorvos igazolást állított ki. A fertőzött gazdaság újratelepítésére legkorábban a végső fertőtlenítését követő 21 nap letelte után engedélyezhető.

Az újratelepítéskor célszerű jelző madarakat beállítani.

Az újratelepítést követő 21 napban

- a. Baromfi nem hagyhatja el a telepet,
- b. Korlátozni és ellenőrizni kell a személyforgalmat
- c. A tulajdonos nyilvántartást vezet a termelési és elhullási adatokról és minden szignifikáns változást vagy rendellenességet jelent a hatósági állatorvosnak
- d. Az elhullott állatokat az ADI-ba kell küldeni.

Az újratelepítést követően a diagnosztikai kézikönyv szerint a hatósági /jogosult állatorvosnak az alábbi vizsgálatokat kell elvégezni

1. Meg kell vizsgálni a gazdaság termelési és egészségügyi nyilvántartásait, valamint kilinikai vizsgálatot kell végezni

2. A szabványos minták helyett a következő mintavételekre kell sort keríteni:

- a) legalább 20 darab vérmintát az újra betelepített baromfiból (rögtön a betelepítés után), *kivéve a naposcsibéket*; amennyiben ez megfelelőnek tűnik, *az ilyen mintavételt a származási gazdaság baromfiján is el lehet végezni*, mielőtt azokat újratelepítés céljából a gazdaságba szállítják;
- b) hetente legfeljebb 10 elhullott madárból vett minták vagy tetemükből vett tamponminták, az újratelepítés időpontjától számított 21 napon keresztül.

3. Vízimadarak esetén valamennyi termelési egység állataiból 20 darab légcső-/garat- és 20 darab kloáka-tamponmintát kell venni, az újratelepítés időpontjától számított 21 napos időszak utolsó hetében

A vizsgálatok költségei az állattartót terhelik.

IV. 19. A betegség előfordulása szállítás közben

Ha a madárinfluenza gyanúja a tünetek és a kórbonctani elváltozások alapján szállított (úton lévő) állományban vagy határállomáson merül fel, az egész szállítmányt olyan telepre kell vinni,

- ahol éppen nincsenek egyéb fogékony állatok,
- vagy a gyanú alatt álló állatok származási telepére.

Amennyiben nincs lehetőség a betegség jelenlétének megállapítására vagy kizárására, a szállítmány valamennyi egyedét haladéktalanul le kell ölni, ártalmatlanítani, a helyszínt fertőtleníteni.

A HJK dönthet a szállított állomány elkülönített, zárt levágásáról is.

A továbbiakban a HJK dönt az intézkedési útmutatóban leírt intézkedések foganatosításáról.

IV. 20. A betegség előfordulása állatvásáron, állatkiállításon

Ha állatvásárban madárinfluenza gyanúja merül fel, azonnal hatósági megfigyelést kell elrendelni a kórokozó fertőzést hordozó állatok, járművek, emberek és anyagok révén történő elterjedésének megelőzése céljából. A foganatosítandó korlátozások részletesen a következők:

- az állatok eladását be kell szüntetni;
- a vásárban lévő összes állatot ketrecében kell tartani, amelyet az nem hagyhat el;
- egyetlen állat sem léphet a vásár területére;
- állatok és állati termékek a vásár területéről nem vihetők ki;
- semmiféle, a madárinfluenza vírusát valószínűleg közvetítő anyag vagy hulladék nem hagyhatja el a vásár területét;

- személyek csak a járási főállatorvos által adott felhatalmazás birtokában léphetnek a vásár területére, illetve hagyhatják el azt, továbbá távozás előtt lábbeli-fertőtlenítésre vannak kötelezve;
- járművek csak a járási főállatorvos által adott felhatalmazás birtokában léphetnek a vásár területére, illetve hagyhatják el azt;
- a vásár területét elhagyó járműveket a járási főállatorvos utasításainak megfelelően megtisztítják és kifertőtlenítik;
- a vásár minden jármű- és gyalogosforgalom számára szolgáló ki- és bejáratánál a Földművelésügyi Minisztérium által a madárinfluenza vírusa ellen hatékonyként jóváhagyott fertőtlenítőszeret tartalmazó, alkalmas fertőtlenítőket kell elhelyezni.

Vizsgálatot kell indítani abból a célból, hogy megállapítsák, vagy kizárják a madárinfluenzának a vásár területén való jelenlétét ugyanazon elvek alapján, mint amelyek a járvány leküzdése kapcsán a korábbiakban ismertetésre kerültek (vizsgálatok, mintavétel)

A gyanús állatok származási telepét haladéktalanul ellenőrizni kell az ott található fogékony állatok szűrővizsgálatával.

Fel kell deríteni, és felügyelet alá kell helyezni mindazon gazdaságokat, telepeket, üzemeket, amelyek a vásárból elszállított állatokkal, árukkal, tárgyakkal, illetőleg személyekkel fertőződhetnek.

Továbbiakban az intézkedési útmutató előírásai szerint kell eljárni.

IV. 21. A betegség előfordulása vágóhidon, daraboló üzemben, hűtőházban

A vágóhidakon, daraboló üzemekben, hűtőházakban a madárinfluenza gyanújakor illetve megállapításakor foganatosítandó tennivalók változóak lehetnek az üzem mérete és felépítése, a gyanúsak talált állatok létszáma, a vágás előtt álló állatok száma stb. szerint. Jóllehet bizonyos szabályok minden esetben érvényesek, az alább felsorolt utasítások csak alapvető irányelveket képeznek, melyeket a HJK minden egyes esetben további kiegészítésekkel lát el. A vágóhíd alaprajzát és technológiai elrendezési rajzát el kell juttatni a HJK-ba a betegség gyanújának felmerülése után a lehető leghamarabb.

A gyanús állatokat illetve hullákat a többi állattól és hullától elkülönítve kell tárolni a hatósági állatorvos megérkezéséig. A vágóhíd felelős vezetőjének biztosítania kell, hogy a vágóhíd minden bejárata és kijárata zárva legyen, és személyek vagy járművek nem távozhatnak el, illetve nem juthatnak be az üzembe.

A gyanús állatok és hullák származási helyét meg kell határozni, és el kell rendelni a származási állomány azonnali vizsgálatát.

Az ante mortem és post mortem vizsgálatot végző hatósági állatorvosnak soron kívül meg kell vizsgálnia minden olyan állatot, amelyek a gyanúsak talált állatokkal azonos helyről származnak. A vizsgálat eredményéről haladéktalanul telefonon értesítenie kell a járási főállatorvost és a Főosztályt. A telefonjelentésben szerepelnie kell a vágásra váró állatok létszámának.

A negatív diagnózis kimondásával javasolt addig várni, amíg a származási telepről a negatív helyszíni vizsgálati eredmény be nem érkezik.

Az ellenőrzést végző hatósági állatorvosnak a megyei főállatorvos ad utasítást a szükséges intézkedések vonatkozásában.

A foganatosítandó korlátozások a következők:

- az állatok vágását be kell szüntetni;
- a pihentetőben található állatokat ott kell tartani, és ezek nem hagyhatják el a vágóhidat;
- állatok nem léphetnek a vágóhíd területére;
- sem állatok sem állati termékek nem hagyhatják el a vágóhidat;

- semmiféle, a madárinfluenza vírusát valószínűleg közvetítő anyag vagy hulladék nem hagyhatja el a vágóhidat;
- személyek csak a főosztály igazgatója által adott felhatalmazás birtokában léphetnek a vágóhid területére, illetve hagyhatják el azt;
- járművek csak a főosztály igazgatója által adott felhatalmazás birtokában léphetnek a vágóhid területére, illetve hagyhatják el azt,
- vizsgálati anyagot kell küldeni az ÁDI-ba.

Ha a járási főállatorvos madárinfluenza gyanúját állapítja meg a vágóhídon, a főosztály gondoskodik arról, hogy:

- a vágóhídon található valamennyi állatot haladéktalanul leölik;
- a fertőzött vagy szennyeződött állatok húsát és belsőségeit hatósági felügyelet mellett megsemmisítik úgy, hogy a vírus terjesztésének veszélyét elkerüljék;
- az épületek és eszközök (beleértve a járműveket is) tisztítását és fertőtlenítését a főosztály utasításai szerint, a hatósági állatorvos felügyelete mellett elvégzik;
- járványügyi nyomozást végeznek;
- a tisztítás és a szigorított fertőtlenítés befejezése után legalább 24 óráig egyetlen állat sem kerül be a létesítmény területén levágásra.
- A fertőzött állatok származási telepén lévő állatokat szintén le kell ölni, ha a járványügyi adatok alátámasztják ezen intézkedés szükségességét.

A vágóhídi szennyvíz fertőtlenítése

- fizikai (pasztörözés legalább 30 percig 70°C-on; szakaszos hőkezelés, 3x20 perc 90-110°C-on; pillanat sterilizálás, 20 másodperc 120-130°C-on)
- kémiai módszerekkel (vegyhatás módosítás meszezéssel: legalább 20 kg/m³ égetett mész, vagy legalább 30 kg /m³ oltott mész; vagy savas kezeléssel) pH 4 alatti, vagy pH 10 feletti értékeken

Alapvető fontosságú hogy a vágóhídon lévő összes állat leölése a lehető legrövidebb időn belül történjen meg. A betegség megállapításakor, minden szükséges elővigyázatossági óvintézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy a vágóhídon a betegségnek szennyvízcsatornán át történő terjedése megelőzhető legyen.

Az érintett/kontaminálódott hulladékot, zsigereket stb. és trágyát el kell szállítani 2. osztályba sorolt állati hulladékot kezelő és ártalmatlanító üzembe. A szállítás csak szivárgásmentes, zárt járművel hajtható végre.

A vágóhid fertőtlenítése során a fertőtlenítésről szóló rendelet előírásai, illetőleg az intézkedési útmutatóban foglaltak szerint kell eljárni. Ennek során gondot kell fordítani az alábbiakra felsorolt irányelvek betartására.

a) a fertőtlenítés megkezdése előtt minden állatot és állati terméket el kell távolítani ártalmatlanítás céljából,

b) a vágóhid teljes egészét, amely kontaminálódhatott (vágócsarnok, hűtők, a pihentetők, elővárokozatók, állatszállító-eszközök egyéb helyiségek és konténerek, amelyeket hús vagy eszközök tárolására használnak) le kell tisztítani olyan detergenssel, vagy sterilizáló detergenssel, amely húsfeldolgozó üzemekben engedélyezett (ez általában a vágóhídon rendelkezésre áll), és amelyet nagy víznyomással kell használni. Korlátozott tisztítási javaslatról tájékoztatni kell az OJK-t. Ha az első fázisban szükségesnek látszik zsiroidó detergens használata, akkor a második, fertőtlenítő fázis kétszeri ismétlése célszerű.

c) az öltözőket, szekrényeket először sterilizáló detergenssel kell tisztítani, illetve fertőtleníteni a fentiekben részletezett módon, majd 0, 2%-os citrom- vagy szulfaminsavval, vagy 0, 3%-os ortofoszforsav oldattal kell permetezni. A citrom- vagy ortofoszforsav oldatot egy perces használat után bőszeges mennyiségű hideg vízzel le kell öblíteni. A szulfaminsavat 5 perc után kell lemosni vízzel

d) ahol ez megoldható, a vágóhídi felszereléseket forrásban lévő vízben kell sterilizálni, vagy alternatív megoldásként a fenti c. pontban leírtakat kell követni;

e) a húsipari dolgozók által viselt kezeslábasokat, munkaruhákat, stb. a sterilizáló detergens oldatban ki kell tisztítani, majd savas oldatba kell áztatni 1, illetve 5 percre a fentiekben leírtaknak megfelelően, és hideg vízben kimosni, vagy mosodába vinni;

f) a csizmákat, lábszárvédőket és vízhatlan kötényeket sterilizáló detergens oldattal kell lemosni, majd savas oldatba kell áztatni 1, illetve 5 percre a fenti c. pontban leírtaknak megfelelően, és hideg vízben kimosni;

g) amikor a fertőtlenítés befejeződött, és mielőtt újabb hússzállítmány beérkezik, az épületeket alaposan le kell mosni, és jól kiszellőztetni.

Járványügyi nyomozás

- A járványügyi nyomozást a vágóhídon is el kell végezni a IV. 11. pont szerint.
- Külön gondot kell fordítani arra, hogy a járművet, amellyel a gyanús állatokat a vágóhídra szállították, alaposan fertőtlenítsék. Haladéktalanul ki kell deríteni a jármű útvonalát, és le kell nyomozni minden olyan fogékony állatot, amelyet a jármű érintett.
- A fent említett teendőket a vágóhídon eljáró hatósági állatorvos haladéktalanul köteles elvégezni.

IV. 22. Speciális előírások állatkertekre, védett őshonos baromfi fajták és magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került baromfi fajták állományaira, továbbá kisállat-kereskedésekben tartott madarakra

Az országos főállatorvos utasítására járványhelyzetben összeírást kell készíteni a veszélyeztetett helyzetbe került, állatkertben tartott, a védett őshonos baromfi fajták és más magas genetikai értéket képviselő madarakról, a fajok pontos egyedszámának feltüntetésével. A listában külön ki kell emelni a nehezen pótolható példányokat.

Az állatkerteknek, védett őshonos baromfit vagy más magas genetikai értéket képviselő madarak tartóinak eljárásrendet kell készíteni arra vonatkozóan, hogy madárinfluenza magyarországi gyanújának vagy előfordulásának esetén hogyan tudják haladéktalanul biztosítani a fedett, zárt tartást, továbbá a látogatást a megfelelő mértékben korlátozni (a madarak látogatókkal ne találkozzanak).

A betegség gyanúja esetén a HJK forgalmi korlátozást rendelhet el a kisállat-kereskedésekre vonatkozóan.

Megelőző védőoltás bevezetése előtt az Országos Járványvédelmi Központ vezetője megelőző védőoltási tervet készít és azt az országos főállatorvos jóváhagyásra benyújtja a Bizottságnak. E tervnek a „DIVA-stratégián” kell alapulnia, és legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- a megelőző védőoltás indokainak világos leírása, beleértve a betegség előzményeit;
- a terület, a baromfityenyésztés típusa vagy a baromfi és más, fogságban tartott madarak egyes faja és kategóriája, azon gazdaságok száma és típusa, amelyekben megelőző védőoltást fognak végezni;
- a beoltandó baromfi és más, fogságban tartott madarak körülbelüli száma;
- az oltóanyag jellemzőinek összefoglalása;
- a megelőző védőoltási kampány tervezett időtartama;
- a beoltott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak szállítására vonatkozó külön rendelkezések;
- a beoltott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak nyilvántartása és regisztrálása;
- az elvégzendő laboratóriumi vizsgálatok.

A vakcinázást a Bizottság határozata alapján a Minisztérium az adott állatkertre/állományra egyedileg engedélyezi. Inaktivált oltóanyagot kell alkalmazni. A fertőzött és beoltott állatoknak megkülönböztethetőnek kell lenniük. A védőoltást megelőzően és legkorábban az azt követő

30. nap elteltével vérmintát kell venni a madarak 10%-ától madárinfluenzára vonatkozó szerológiai vizsgálat céljából. A vakcinázás adatait 5 évig meg kell őrizni.

A megelőző védőoltási terv végrehajtásakor a madárinfluenza rendelet 9. mellékletében foglalt, a végrehajtásról szóló jelentésben a madárinfluenza rendelet 10. mellékletében foglalt előírásokat kell betartani.

Állatkertekben, engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban (a továbbiakban ESZIK létesítmény) magas patogenitású madárinfluenza, gyanúja

Ha állatkertben ill. ESZIK létesítményben felmerül a madárinfluenza gyanú, a szolgáltató állatorvosnak haladéktalanul értesíteni kell a járási főállatorvost. A betegségre gyanús állatokat el kell különíteni, a vele együtt tartott madarakat megfigyelési zárlat alá kell helyezni. Beteg madarak esetén az összes tünetet mutató madárból szerológiai vizsgálatra vérmintát, elhullott állat esetén minden egész hullát (futómadarak esetén a belső szerveket) kell az NRL-be küldeni. Pozitív vizsgálati eredmény esetén a beteg madarakat és a korábban velük (kis légtérben, ketrecben vagy röpdében) együtt tartott madarakat le kell ölni és ártalmatlanítani kell. A fertőzött területet a fertőtlenítési útmutató szerint takarítani és fertőtleníteni kell.

Amennyiben a fertőzés épületben tartott madarak esetében kerül megállapításra, a többi elkülönülő egységben tartott madarakat a röpdékből az épületbe kell terelni, és az épületet a látogatók előtt le kell zárni. Kizárólag röpdében tartott madarak esetén csak a pozitív állatok kerülnek leölésre, a többi megfigyelési zárlat alatt marad. Takarítást és a lehetőségekhez mérten fertőtlenítést kell végezni. A madárháló épségét ellenőrizni kell. Amennyiben a röpde a látogatók számára nyitott, azt is le kell zárni.

A zárlati intézkedések addig maradnak érvényben, míg az utolsó megállapítást követő takarítás és fertőtlenítés időpontjától eltelt 30 napban újabb gyanú vagy megállapítás nem merült fel.

A 92/65/EGK tanácsi irányelv szerint engedélyezett ESZIK létesítmények esetén az engedélyt fel kell függeszteni a zárlati intézkedések időtartamára és erről az OJK-t értesíteni kell. Az OJK gondoskodik az intézmény nyilvános listából való törléséről.

IV. 23. Speciális előírások vadon élő madarakra

Vadon élő madárnak kell tekinteni minden olyan Magyarországon előforduló madarat, amely szabadon él (azaz nem -bármilyen típusú- gazdaságban tartják). Régi megfogalmazás: amelyet nem zárt térben tartanak, beleértve a postagalambot is. A vadon élő madarakkal kapcsolatos intézkedéseket országos szinten az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséggel, megyei szinten pedig a kormányhivatalok környezetvédelmi és természetvédelmi főosztályaival kell egyeztetni.

A vadon élő madarak vizsgálatát az országos madárinfluenza monitoring terv alapján kell elvégezni. A monitoringban előírt mintaszám növelését vagy aktív monitoring program elindítását az országos főállatorvos rendelheti el.

Postagalamb versenyt a betegség gyanújának fennállása ill. járványhelyzet esetén tilos tartani. Postagalambok leöléséről a szakértői csoport véleménye alapján minden esetben az OJK dönt.

IV. 24. Állatvédelmi előírások

A zárlat alatt álló helyeken valamennyi állat folyamatos ivóvízellátását és takarmányozását biztosítani kell.

A leölésre, illetve levágásra váró állatok számára minimálisan a létfenntartáshoz szükséges mennyiségű takarmányt és folyamatos ivóvízellátást kell biztosítani. A zárlati intézkedés hatálya alá eső többi állat takarmányozását a hasznosítási irányynak megfelelően kell folytatni.

A korlátozó intézkedések hatálya alá eső állattartó helyeken – a körülményekhez mérten – maximálisan be kell tartani a vonatkozó állatvédelmi előírásokat (32/1999. (III. 31.) FVM rendelet).

Az állatok szállítása során 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet előírásait kell alkalmazni.
Az állatok leölése és levágása során a 140/2012. (XII. 22.) VM rendelet előírásait kell alkalmazni.

IV. 25. Vakcinázás

A madárinfluenza elleni vakcinázás Magyarországon tilos. A tilalmat különböző esetekben fel lehet oldani az alábbi forgatókönyvek szerint.

Abban az esetben, ha a madárinfluenza kizárólag vadon élő madarakban fordul elő, a házi baromfi és a vadmadarak vakcinázása tilos. Ez alól – külön Bizottsági engedéllyel – a IV. 22. pont szerinti állatok képezhetnek kivételt.

Vész-vakcinázás

- a. A szakértői csoport és az OJK az igazgatási intézkedések kiegészítéseként véleményezi a madárinfluenza elleni - járványelfojtó célú - vész-vakcinázás igénybevételi lehetőségét.
- b. A vész-vakcinázás kizárólag védőkörzetben vagy megfigyelési körzetben házi baromfin végezhető el.
- c. A vész-vakcinázásra történő javaslatlételnél figyelembe kell venni:
 - i. az adott terület kockázati besorolását a 7. számú melléklet II. pontja szerint,
 - ii. az adott területen található magas kockázati kategóriájú telepek számát,
 - iii. az adott területen található járvány-gócok számát,
 - iv. a vírus terjesztését az adott helyen befolyásoló egyéb tényezőket.
- d. A vész-vakcinázást és annak végrehajtási tervét az Agrárminisztérium a Bizottság határozata alapján engedélyezi. A Bizottság engedélyezési határozatának kiadásához szükséges adatok:
 - i. Járványhelyzet Magyarországon,
 - ii. a járvánnyal érintett terület baromfi sűrűsége,
 - iii. a járvánnyal érintett terület földrajzi adatai,
 - iv. az alkalmazásra szánt vakcina jellemzői és összetétele,
 - v. a vakcinázást mely állatfaj(ok) mely korosztályaiban tervezik, milyen darabszámban,
 - vi. a tervezett vakcinázás hatósági felügyelete, időbeli lefolyása, a vakcina tárolása és alkalmazási eljárása,
 - vii. a vakcinázott állatok sorsa, mozgása,
 - viii. a vakcinázott állatok nyilvántartása,
 - ix. a vakcinázás ellenőrző vizsgálatai az érintett és a területen levő nem vakcinázott állományokban.
- e. Az engedélyezett vakcinázást követően az oltott terület baromfiállományai helyi zárlat alá kerülnek, és az oltott állományok valamennyi egyedét a járványelfojtást követően zárt vágással le kell vágni. A zárt vágás csak akkor engedélyezhető, ha biztosítható a levágott állatok friss húsának jelölése úgy, hogy a fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas húsbélyegző középső részét ferdeállású, derékszögű tengelyű kereszttel bélyegzik felül oly módon, hogy az eredeti szöveg jól olvasható legyen.

Megelőző vakcinázás

- a. A szakértői csoport és az OJK az igazgatási intézkedések kiegészítéseként véleményezi a madárinfluenza elleni megelőző vakcinázás igénybevételi lehetőségét.
- b. A megelőző vakcinázásra a 3. számú melléklet II. pontja szerinti területeken belül egy földrajzilag vagy közigazgatásilag jól körülhatárolható területre lehet javaslatot tenni.
- c. A megelőző vakcinázásra történő javaslatlételnél figyelembe kell venni az adott területen a madárinfluenza előfordulásának kockázatát. A kockázatbecslést a II. fejezet szerint lehet elvégezni.
- d. Az engedélyezés menetét a 2. d. pont szerint kell végezni.

IV. 26. Eljárás alacsony patogenitású madárinfluenza előfordulása esetén

Amennyiben egy állattartó telepen, helyen alacsony patogenitású madárinfluenza kerül megállapításra, fenn kell tartani a IV. 6. pont szerinti intézkedéseket abban az esetben, ha az előzetes kockázatbecslés alapján ez indokolt. El kell rendelni továbbá a IV.8.A. fejezet szerinti intézkedéseket az előfordulás helye körüli 1 km sugarú területen.

A kockázatbecslésnél az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- az érintett állatfaj,
- a terület kockázati besorolása,
- az állatok levágásának lehetősége (a vágásra kijelölhető vágóhíd helye, a szállítóeszközön, a vágóhídon alkalmazható biológiai-biztonsági intézkedések, a vágóhídra történő szállítás útvonala)
- az állattartó telep kockázati besorolása,
- a kórokozó terjedésének bizonyítékai,
- az esetleges közegészségügyi veszélyek,
- gazdasági, társadalmi és egyéb hatások.

Azt a helyet, ahol a madárinfluenza megállapításra kerül, ki kell üríteni

- a. az állatok haladéktalan leölésével vagy
- b. vágóhídon történő levágásával.

A vágóhídon történő levágást a főosztály rendelheti el, abban az esetben, ha a járványügyi nyomozás és a laboratóriumi vizsgálatok alapján, az 1. pont szerinti kockázatbecslés elvégeztével arra a megállapításra jut, hogy az LPAI továbbterjedése minimális valószínűséggel bír.

A továbbiakban a VI.9.-25. fejezet szerint kell eljárni.

IV.27. Szeropozitív állományokkal való eljárás

Az az állomány vagy telep, amelyben akár csak egy szerológiailag pozitív állatot találtak, teljes egészében pozitívnak tekintendő. A szeropozitív állományokat fertőzöttségre gyanús állományként kell kezelni mindaddig, amíg a vírus kimutatására irányuló vizsgálatok ki nem zárják a vírus jelenlétét. (Helyi zárlat.) Az állományból 60 darab légcső-, garat- és/vagy 60 darab kloáka-tamponmintát kell venni valamennyi termelési egységből. (A hatóság költségére.) Amennyiben szerológiailag pozitív állományból a vírus nem kerül kimutatásra, a korlátozó intézkedéseket fel kell oldani az alábbiak figyelembevételével:

- a) Szeropozitív állományokból származó tenyésztójas csak Magyarországon keltethető és az abból kikelő naposbaromfi is csak itt telepíthető le
- b) A keltetőbe való beszállítás alapfeltétele a keltető telephelye szerint illetékes megyei kormányhivatal hozzájárulása
- c) A szeropozitív állományokból származó tojásokat a keltetőben külön gépbe kell berakni. A keltetést csak abban az esetben lehet elindítani, ha rendelkezésre áll a kikelt napos baromfi kihelyezéséhez szükséges „befogadó nyilatkozat”
- d) A keltetőben gépenként és állományonként 60 befúladt tojás vizsgálatát el kell végeztetni.
- e) A keltetőknek pontos nyilvántartást kell vezetni a beérkező tojásokról, a befúladt tojásokról, illetve a kihelyezésre kerülő állományokról. A tojásokat egyértelmű azonosítóval kell ellátni.
- f) A tojások indítása, fogadása, illetve keltető gépbe behelyezése (valamint a szeropozitív állományból származó állatok bármilyen szállítása) csak hatósági állatorvosi felügyelet mellett történhet.

- g) A kikelt napos baromfi csak hizlalás vagy tömés céljából helyezhető ki.
- h) A kihelyezett állományból 60 darab légcső-, garat- és/vagy 60 darab kloákamintát kell venni:
 - a. vízibaromfi esetében 6 hetes korban
 - b. egyéb baromfi esetében 4 hetes korban
- i) A hizlalás, illetve a tömés végeztével az állatok csak belföldi vágóhídra szállíthatók, (befogadó nyilatkozat szükséges) és a belőlük származó termékek csak Magyarországon forgalmazhatók a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet 11. mellékletében meghatározott jelöléssel ellátva.

Felmentések csak a tojásrakási szezon végéig adhatók, utána az érintett állományok továbbtartása tenyésztési célból tilos. Az ilyen állományok csak vágóhídra szállíthatók.

V. KÉPZÉS ÉS A BETEGSÉGGEL KAPCSOLATOS KÉSZENLÉT

A betegséggel kapcsolatos ismeretek felelevenítését és a betegségre vonatkozó esetleges újabb tudományos eredmények közzétételét szolgáló képzés nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a madárinfluenza kitörése esetén a betegség a lehetséges legrövidebb időn belül megállapításra kerüljön és így a leküzdést szolgáló intézkedések meghozzák a várt eredményt.

A betegséggel kapcsolatos képzésen kívül szükség van a betegség leküzdést szolgáló intézkedések begyakorlására szolgáló riasztási és szimulációs gyakorlatokra.

Egyszerű riasztási gyakorlat (drill): a készenléti terv egy kis elemének tesztelésére használható gyakorlat, amelynek végrehajtása mindössze néhány órát vesz igénybe. A résztvevők egymástól térben-időben függetlenül dolgoznak, stresszhelyzetet kerülve.

A gyakorlat ideje rugalmas, arról az érintettekkel előre egyeztetni lehet, hogy az aktuális feladatok közé beilleszthessék.

Példa: tíz, véletlenszerűen kiválasztott járási főállatorvos telefonon értesül a riasztási gyakorlatról. A beszélgetés elején rögtön megtudják, hogy gyakorlatról van szó. A feladat az, hogy néhány napon belül megválaszolják, hogy egy elképzelt madárinfluenza gyanú bejelentése esetén (pl. 3 istállóban, összesen 10 000-es létszámú, istállónként azonos, de összesen három korcsoportba tartozó, ketreces technológiájú tojótyúktelepen megemelkedett elhullás) hogyan szerveznék meg a mintavételt, és rendelkezésre állnak-e ehhez a feltételek (ki menne ki, mikor, melyik járművel, milyen védőruhában, milyen mintavételi eszközzel, milyen nyomtatványokat vinne, mennyi és milyen mintát venne).

Íróasztal melletti problémamegoldási gyakorlat (tabletop exercise): egy kitalált vészhelyzeti szituációra kell megoldási lehetőségeket keresni, kötetlen, ötleteket támogató, csoportos munka során. A cél a készenléti terv gyakorlatiasabbá tétele, finomítása. A gyakorlat ideje rugalmas, arról az érintettekkel előre egyeztetni lehet, hogy az aktuális feladatok közé beilleszthessék.

Példa: emailben három főosztály arról értesül a gyakorlat keretében, hogy egy szomszéd megyében, amellyel számottevő áruforgalmi kapcsolat van, madárinfluenzát állapítottak meg. A főosztályoknak (egymástól függetlenül, koordinálásra nincs szükség) ki kell dolgoznia a veszélyes szállítmányok ellenőrzésének rendszerét a készenléti terv alapján, fel kell fedni a végrehajtásban rejlő nehézségeket és az eredmények alapján szükség esetén módosítani kell a megyei készenléti tervet, javaslatot kell tenni az országos készenléti terv módosítására.

Valós idejű egyszerű készenléti gyakorlat: egy-egy szervezet összehangolt válaszadási képességét teszteli. A résztvevő szervezetnek nyomás alatt, szűk határidőre kell a részletesen kidolgozott, valóságos eseményekre reagálni.

Példa: egy megyei főosztály telefonon értesítést kap egy elképzelt madárinfluenza gyanúról. Az információkat több lépcsőben kapják. A járási hivatallal együtt a készenléti terv szerinti intézkedéseket meg kell kezdeni (kiszállás, mintavétel, dokumentáció, határozatok megszerkesztése, jelentések). A gyakorlatot szervező OJK és ÁÁI a valós helyzetet szimulálva irányítja az eseményeket és egy előre meghatározott ponton véget vet a gyakorlatnak (pl. a leolásra való felkészülés előtt).

Valós idejű összetett szimulációs gyakorlat:

Igazi járványkitörést élethűen követő forgatókönyv szerint valamennyi érintett szervezet bevonásával történik a gyakorlat. Célja a készenlét és a végrehajtási képesség értékelése. A legtöbb résztvevő számára váratlanul és a gyakorlat jelleget nem közölve kell megkezdeni, az embereket a valós helyzethez hasonló stressz alá kell helyezni. A gyakorlat általában több napig tart és magában foglalja a feltételezett kitörés helyszínének meglátogatását, illetve egyes intézkedések gyakorlati végrehajtását is. A résztvevőknek a helyszínen szerzett tapasztalatok figyelembevételével kell megtenniük a további intézkedéseket. A szervezők végül elemzik a csoportok munkáját, majd a résztvevőkkel együtt kiértékelik azt.

Öt évente egyszer kell tartani országos madárinfluenza szimulációs gyakorlatot. Az országos szimulációs gyakorlatot olyan időtartamra kell szervezni, amely lehetővé teszi helyszíni intézkedések (pl. klinikai vizsgálat, kórbonctani vizsgálat, mintavétel, mintaküldés, helyi zárlat, leolás, kártalanítás, ártalmatlanítás és fertőtlenítés) végrehajtását vagy modellezését, továbbá a betegség leküzdésére vonatkozó intézkedések (védőkörzet, megfigyelési körzet, járványügyi nyomozás, jelentések és kommunikáció) kidolgozását. Az országos szimulációs gyakorlat – az Országos Főállatorvos döntése alapján - az EU valamely szomszédos tagországával vagy más szomszédos országgal közösen is tartható. Az országos szimulációs gyakorlat évében kell megtartani a madárinfluenzára vonatkozó – ötévente legalább egyszer esedékes - országos továbbképzést is, amely szükség esetén a szimulációs gyakorlattal együtt is tartható.

Minden megyében ötévente egyszer kell tartani megyei madárinfluenza szimulációs gyakorlatot. A legcélravezetőbb az, ha a megyei gyakorlatot az országos gyakorlatot követő egy éven belül tartják meg. Ha lehetőség van rá a megyei szimulációs gyakorlat is legyen több napos, de ha ez nem oldható meg elfogadható az egy napos gyakorlat is.

Minden megyében a megyei szimulációs gyakorlatokon túl még ötévente legalább egy madárinfluenzával kapcsolatos továbbképzést kell tartani, ezek során a betegséggel kapcsolatos ismeretek összefoglalása mellett röviden ki kell térni az igazgatási kérdésekre is, különös tekintettel az alábbiakra:

- a madárinfluenza kórjelzése
- gyanús és fertőzött telepen végzett eljárások (mintaküldés, leolás, ártalmatlanítás, fertőtlenítés),
- a védő körzet és a megfigyelési körzet területén végzett eljárások,
- a betegséggel kapcsolatban végzett tevékenységek dokumentálása,
- a közvélemény tájékoztatásának módszerei.

Valamennyi szimulációs gyakorlatot és továbbképzést dokumentálni kell.

VI. A KÖZVÉLEMÉNY TÁJÉKOZTATÁSA

A madárinfluenza megelőzésének, illetve fellépése esetén eredményes leküzdésének alapvető feltétele az állattartók, a lakosság együttműködése a betegség megelőzéséért illetve leküzdéséért felelős szakmai szervezetekkel. El kell érni, hogy az állattartók ismerjék az egyes fertőző betegségek legfontosabb tüneteit (szaksajtó, megyei média, gazdaképzés stb. útján). El kell érni, hogy minden állattartó folyamatosan gondoskodjon állományának állategészségügyi ellátásáról.

A betegséggel kapcsolatos ismereteket a NÉBIH honlapján bárki számára elérhetően szerepeltetni kell. A közvéleményt a fertőző betegségek kitörésének kockázatáról rendszeresen tájékoztatni kell.

<https://portal.nebih.gov.hu/madarinfluenza>

Járványhelyzetben tájékoztatni kell a közvéleményt betegség legfontosabb jellemzőiről, a járvány számszerű adatairól, a korlátozó intézkedések szükségességéről, várható időtartamáról és a betegség közegészségügyi vonatkozásairól és gazdasági jelentőségéről, továbbá az érintettek feladatairól az adott helyzetben.

A lakosságot érintő intézkedéseket a helyi önkormányzatok kötelesek a helyben szokásos módon közzétenni.

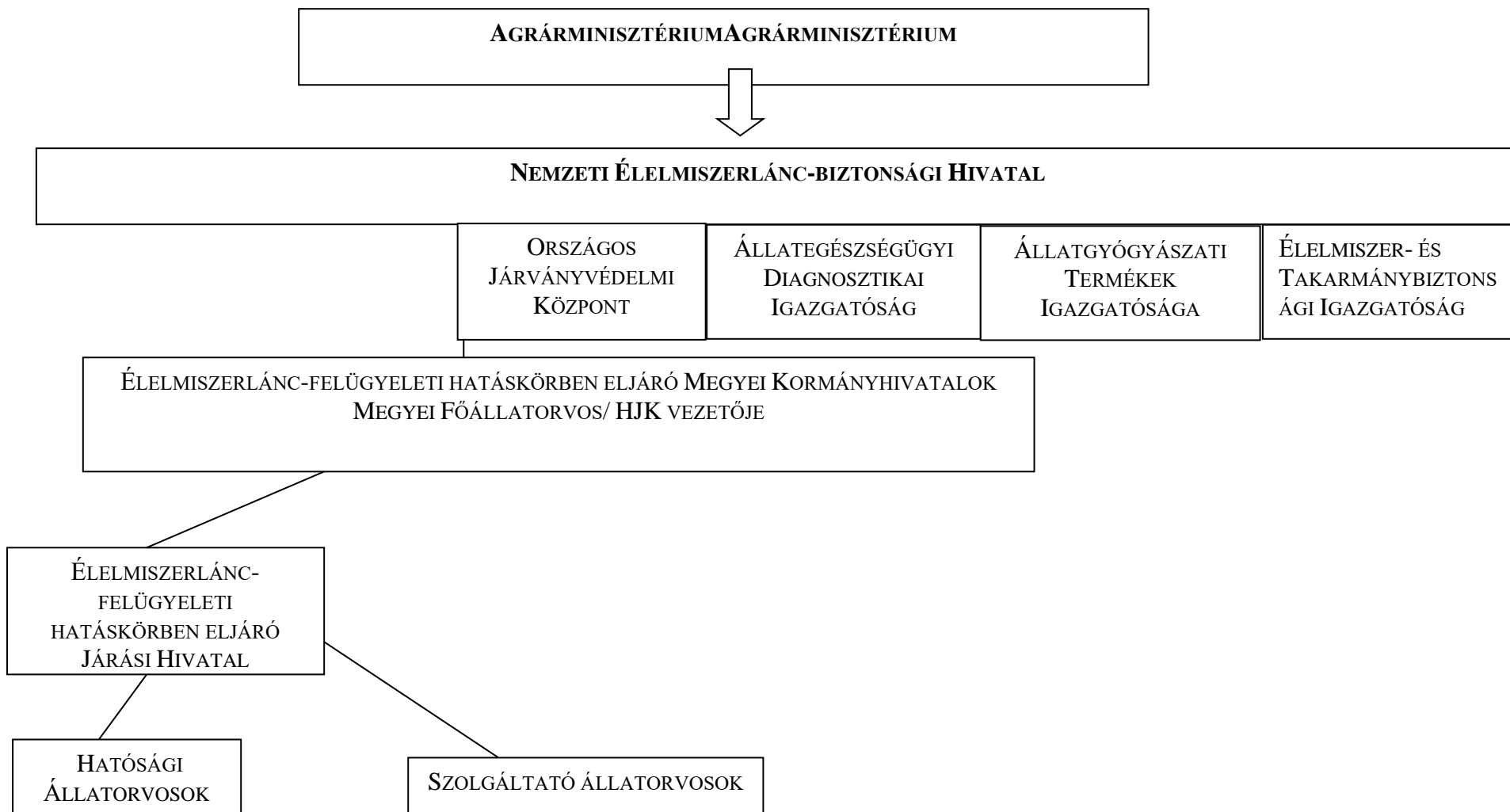
Szóbeli nyilatkozatot az Országos Főállatorvos és helyettese tehet, illetve az, akit az Országos Főállatorvos megbíz a feladattal. Az írott sajtó megkereséseire a NÉBIH KKI közvetítésével kell válaszolni.

Készültség ill. járványhelyzet esetére a honlapon megjelentethető tájékoztató anyagokat kell előkészíteni:

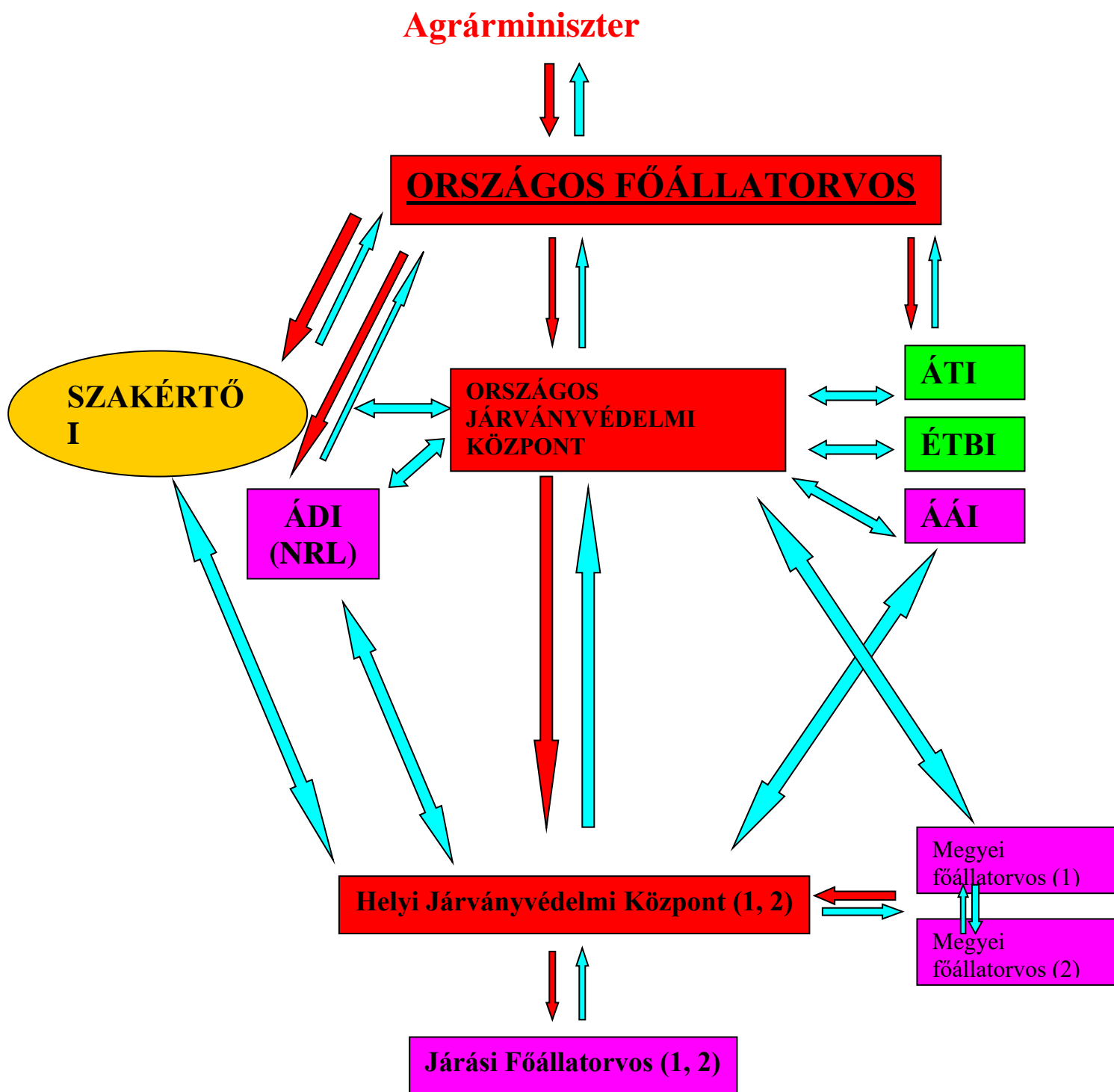
- útmutató szolgáltató-állatorvosok részére (8. melléklet)
- tájékoztató a madárinfluenzáról a baromfi szektorban dolgozók részére (9. melléklet)
- a madárinfluenza jellemzői (10. melléklet)
- kérdezz-felelek a madárinfluenzáról (11. melléklet)

VII. MELLÉKLETEK

VII.1. Melléklet: Az Állategészségügyi szolgálat intézményrendszere

VII.2. Melléklet: Utasítási és információs láncolat madárinfluenza kitörést köveően

UTASÍTÁS:

VII.3. Melléklet: OJK vezetőjének és tagjainak kinevezése (törlésre került, mivel az OJK a NÉBIH önálló és állandó szervezeti egysége lett)

VII.4. Melléklet: Értesítendő szervezetek listája és elérhetőségei

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	főigazgató	Budapest Mogyoródi út 43. 1149; okf.titkarsag@katved.gov.hu
Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar	rektor	rektor@univet.hu; sotonyi.peter@univet.hu; fodor.laszlo@univet.hu
Nemzeti Népegészségügyi Központ	országos tisztifőorvos	tisztifoorvos@nnk.gov.hu;
Baromfi Termék Tanács	elnök, igazgató	csorbai.attila@magyarbaromfi.hu; titkarsag@magyarbaromfi.hu; molnar.gyorgyi@magyarbaromfi.hu foldi.peter@magyarbaromfi.hu
megyei és fővárosi kormányhivatalok	kormány megbízott	ld. külön táblázatban
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara	elnök	ugyvez@nak.hu; kozpont@nak.hu
Magyar Állatorvosi Kamara	elnök	maok.elnok@t-online.hu; maok@t-online.hu
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület	ügyvezető igazgató	mme@mme.hu, halmos.gergo@mme.hu
Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, Záhony, Röszke, Eperjeske állategészségügyi határállomások	határállomás vezető	bud-aeu@pest.gov.hu; zahonyhatar@szabolcs.gov.hu; aeu.roszke@csongrad.gov.hu; eperjeskehatar@szabolcs.gov.hu
Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete	elnök	Budapest Egressy út 77. 1149 posta@mkfe.hu
Nemzeti Adó- és Vámhivatal	vámszakmai főigazgató	nav_kozpont@nav.gov.hu
Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	főosztályvezető	<u>orszagoszoldhatosag@pest.gov.hu</u>

VII.5. Melléklet: Kormány megbízottak listája és elérhetőségei

Megye	Cím	E-mail
Budapest város kormány megbízottja	1364 Bp., Pf.: 234	budapest@bfkh.hu
Pest megye kormány megbízottja	1364 Budapest, Pf.: 270.	pest@pest.gov.hu
Bács- Kiskun megye kormány megbízottja	6001 Kecskemét, Pf. 226.	kormanyhivatal@bacs.gov.hu
Baranya megye kormány megbízottja	7602 Pécs, Pf.:405	hivatal@baranya.gov.hu
Békés megye kormány megbízottja	5601 Békéscsaba, Pf. 389.	vezeto@bekes.gov.hu
Borsod- Abaúj- Zemplén megye kormány megbízottja	3530 Miskolc, Pf.: 367	hivatal@borsod.gov.hu
Csongrád megye kormány megbízottja	6701 Szeged, Pf. 1096	vezeto@csongrad.gov.hu
Fejér megye kormány megbízottja	8000 Székesfehérvár, Pf. 242.	hivatal@fejer.gov.hu
Győr- Moson- Sopron megye kormány megbízottja	9021 Győr, Árpád út 32.	hivatal@gyor.gov.hu
Hajdú- Bihar megye kormány megbízottja	4002 Debrecen Pf. 83.	hivatal@hajdu.gov.hu
Heves megye kormány megbízottja	3301 Eger, Pf.: 216.	hivatal@heves.gov.hu titkarsag@heves.gov.hu
Jász- Nagykun- Szolnok megye kormány megbízottja	5001 Szolnok, Pf. 111.	titkarsag@jasz.gov.hu
Komárom- Esztergom megye kormány megbízottja	2800 Tatabánya, Pf.:173	hivatal@komarom.gov.hu
Nógrád megye kormány megbízottja	3101 Salgótarján, Pf.: 265.	hivatal@nograd.gov.hu
Somogy megye kormány megbízottja	7401 Kaposvár, Pf. 281.	hivatal@somogy.gov.hu
Szabolcs- Szatmár- Bereg megye kormány megbízottja	4400 Nyíregyháza, Pf.: 199	hivatal@szabolcs.gov.hu
Tolna megye kormány megbízottja	7100 Szekszárd, Pf. 136.	hivatal@tolna.gov.hu
Vas megye kormány megbízottja	9701 Szombathely, Pf.: 208	kormanyhivatal@vas.gov.hu
Veszprém megye kormány megbízottja	8200 Veszprém, Megyeház tér. 1.	vemkh.hivatal@veszprem.gov.hu
Zala megye kormány megbízottja	8901 Zalaegerszeg, Pf.: 227.	hivatal@zalakozig.hu

VII.6. Melléklet: ATEV ÜZEMLISTA

Központi elérhetőség: 1097 Budapest, Illatos út 23. (atev@atev.hu, kereskedelem@atev.hu)

Azonosítószám	Megye	Cím	Kategória	Tevékenység
02-AH-018(ST)	Bács-Kiskun	Apostag, Cseri dűlő 7.	1,2	STORP, MBM
02-AH-001(F)	Bács-Kiskun	6320 Solt Pólyafoki-zsilip	1,2	PROCP
12.1/2054-4/2007	Bács-Kiskun	6320 Solt Pólyafoki-zsilip	1, 2, 3	TRANS
05-AH-036(EÉ)	Csongrád	6801 Hódmezővásárhely Tanya 1232/b	1, 2, 3	INCP
HU 05100074	Csongrád	6801 Hódmezővásárhely Tanya 1232/b	3	PROCP, PAP, FATF, BLPF, OTHER (registered feed establishment) FEED
05-AH-009(Á)	Csongrád	Hódmezővásárhely Tanya 1232/b., 0527/1. hrsz.	1,2	COLL
05-AH-018(ST)	Csongrád	Hódmezővásárhely, Tanya 1230. hrsz. 585	3	STORP, PAP
05-AH-033(ST)	Csongrád	6800 Hódmezővásárhely, Külterület hrsz. 030/5	3	STORP
05-AH-034(ST)	Csongrád	6801 Hódmezővásárhely, Kutasi út hrsz 10312/9	3	STORP
06-AH-009(ST)	Fejér	8156 Kisláng, Ödönpuszta 0277/5 hrsz.	3	STORP
HU 061 00081	Fejér	Mátyásdomb, Külterület 011 hrsz.	3	OTHER (registered feed establishment) FEED
06-AH-002(F)	Fejér		3	PROCP, PAP, FATF
PEI/001/1369-2/2015	Főváros és Pest	1097 Budapest, Illatos u. 23.	1, 2, 3	TRANS
PE-06/ÉAO1/01003-2/2017	Főváros és Pest		3	OTHER (trader)
07-AH-017(Á)	Győr-Moson-Sopron	Bőny 0174/25	1, 2, 3	COLL
18.1/1848/6/2011	Hajdú-Bihar	4002 Debrecen-Bánk	1, 2, 3	TRANS
08-AH-014(Á)	Hajdú-Bihar	4079 Debrecen-Bánk u. 1. sz. (0817 hrsz.)	1, 2, 3	COLL
08-AH-001(F)	Hajdú-Bihar		2	PROCP, MBM
08-AH-021(ST)	Heves	4271 Mikepércs, 051/1 hrsz	2	STORP, MBM
14-AH-003(Á)	Somogy	8719 Böhönye, Törökrét puszta-telep	1,2	COLL

Magyarázat

COLL	Gyűjtési tevékenység
INCP	Hulladékégetőmű
MBM	Hús- és csontliszt
PROCP	Feldolgozó üzem
STORP	Tároló üzem
TRANS	Állati melléktermék szállítás

VII.7. Melléklet: Telepek, települések, vagy az egész ország kockázati besorolása a házi baromfi szempontjából

Blokk	Sorszám	A telep neve, címe:	igen/van	nem/nincs	
Telepi adottságok					
A	1.	A telep az ÁSZ 1. sz. függelékének meghatározása szerint nagylétszámú állattartó telep?	1	0	
	2.	A telep a 7a. melléklet szerinti vízimadár megfigyelési terület 1 km-es körzetéből származik?	3	0	
	3.	Van 1 km-en belül természetes víz, mocsár, egyéb nedves terület?	2	0	
	4.	Van 1 km-en belül nagylétszámú baromfitartó telep vagy állatkert?	3	0	
	5.	Van 500 m-en belül kislétszámú baromfiállomány?	3	0	
	6.	Van 1 km-en belül takarmánykeverő?	2	0	
	7.	Galambok, verebek, egyéb vadmadarak gyakran előfordulnak a telepen?	1	0	
	8.	Van fedetlen víztároló a telepen?	1	0	
	Tartásbeli adottságok				
	9.	Épületen belüli tartás kifutóval?	1	0	
	10.	Csak épületen kívüli tartás?	3	0	
	11.	Van épületen kívüli etetés/ítatás?	2	0	
	12.	Épületen kívüli vízfelületet használnak?	3	0	
	13.	A takarmánykiosztás módja zárt?	0	1	
	14.	A vízkiosztás módja zárt?	0	1	
	15.	Felszíni vizekhez hozzáférnek az állatok?	2	0	
	Technológiai adottságok				
	16.	A telep folyamatosan üzemel?	1	0	
	17.	Több madárfajt tartanak a telepen?	1	0	
	18.	Egyszerre több korcsoport vagy hasznosítási irány is előfordul a telepen?	1	0	
	19.	Az összegyűjtött tojás osztályozása/ tárolása elszállításig a telepen történik?	1	0	
	20.	A hullák tárolását a telepen végzik?	1	0	
21.	Saját előállítású takarmánnyal etetik a madarakat?	0	1		
22.	Heti 1 alkalomnál többször szállítanak takarmányt a telepre?	1	0		
„A” blokk összesen (maximum 35 pont)					
B	Állategészségügyi technológia				
	23.	Sertést is tartanak a telepen?	1	0	
	24.	Egyéb gazdasági haszonállatot vagy társállatot tartanak a telepen?	1	0	
	25.	Megoldott a baromfiállományok izolálása más fajoktól?	0	1	
	26.	All in/ all out rendszert alkalmaznak?	0	1	
	27.	Valamennyi betelepített állomány mellé rendelkeznek az előírt igazolásokkal?	0	1	
	28.	Van „kiseladás”, vagy tömésre kihelyezés a termelés alatt? (technológiai selejt, létszámon felüliek)	1	0	
29.	A toll tárolása a telepen történik?	1	0		

	30.	Idegen állományból (más telepről) származó tojás vagy toll tárolása történik a telepen?	1	0
	31.	A hullák tárolására rendelkezésre áll zárt konténer?	0	1
	32.	A hullákat legalább hetente 2x elszállítják?	0	1
	33.	A takarmány tárolása zárt silókban történik?	0	1
	34.	A tárolt takarmányhoz hozzáférhetnek egyéb állatok?	1	0
	35.	Folytatnak takarmánykeverést a telepen?	1	0
	36.	Az alományag tárolása során szennyeződhet?	1	0
	37.	Az alományag szalma?	1	0
Telepi zártság				
	38.	A gondozó(k) tart(anak)-e otthon baromfit?	1	0
	39.	A gondozó látogat-e más baromfi vagy sertés telepet (akár cégen belül)?	1	0
	40.	Az egyes tevékenységekhez (ki- és beolazás, vakcinázás, csőrözés, tömés, tolltépés) igénybe vesznek-e munkaerőt a telepi dolgozókon kívül?	1	0
	41.	Az istállóba a tulajdonoson/ gondozón/ állatorvoson kívül más is beléphet? (pl.: éjjeliőr, szerelők, szaktanácsadó, stb.)	1	0
	42.	Rendelkezésre áll személyi védőfelszerelés a dolgozóknak, alkalmi munkaerőnek és a látogatóknak külön, minden telepen? (munkaruha, lábbeli)	0	1
	43.	Fekete-fehér rendszerű öltözöt használnak?	0	1
	44.	Az istállóba lépés előtt kötelező a teljes ruházat váltás?	0	1
	45.	Ruházat váltás előtt kötelező a zuhanyzás, hajmosás?	0	1
	46.	A telepen használt munkaruha mosása, szárítása a telepen történik?	0	1
	47.	A telep teljesen körbe van kerítve?	0	1
	48.	Kerékfertőtlenítést (egyéb járműfertőtlenítést) alkalmaznak?	0	1
	49.	Kéz- és lábbeli fertőtlenítés lehetősége adott istállónként?	0	1
	50.	Az istállók nyílászárói madárhálóval védettek (vadmadarak bejutása nem lehetséges)?	0	1
	51.	Rendszeresen és dokumentáltan végzik a kártevőirtást?	0	1
	52.	A turnusok között elvégzik-e a fertőtlenítést az istálló valamennyi részére kiterjedően?	0	1
Nyilvántartások				
	53.	Kezelési naplót naprakészen vezetnek?	0	1
	54.	Elhullási naplót naprakészen vezetnek?	0	1
	55.	A napi termelt tojásról vezetnek nyilvántartást?	0	1
	56.	A heti súlygyarapodásról/ takarmányfogyasztásról vezetnek nyilvántartást?	0	1
	57.	A napi vízfogyasztásról vezetnek nyilvántartást?	0	1
„B” blokk összesen (maximum 35 pont)				
„A+B” blokk összesen (maximum 70 pont)				
Értékelés: A helyes válasz rubrikájában lévő pontértéket be kell karikázni és a bekarikázott pontokat összeadni. NAGY kockázati kategóriájú telep: az „A” blokkból legalább 18 pont, az „A” és „B” blokkból együtt legalább 36 pont. KÖZEPES kockázati kategóriájú telep: a „B” blokkból legalább 18 pont, az „A” és „B” blokkból együtt legalább 18 pont. KIS kockázati kategóriájú telep: az „A” és „B” blokkból együtt maximum 17 pont. DE: Nagy kockázati kategóriába kell sorolni a pontértéktől függetlenül minden olyan telepet, amelyik a betegség megállapításának helyszínétől számított 1 km sugarú körben helyezkedik el.				

A telep kockázati kategóriája: nagy közepes kis

A kockázatbecslést végezte:.....

Dátum:

P.H.

.....

alíírás

II. Települések kockázati besorolása

Nagy kockázati kategóriába tartoznak azon települések, amelyeket a HJK oda sorol, de legalább azok, ahol a háztáji baromfi sűrűsége meghaladja a 200 egyed/km²-t (=nagy denzitású terület), vagy pedig a település közigazgatási határain belül nagy-létszámú baromfitelep található.

III. Az ország egészének egységes kockázati besorolása

Amennyiben az észlelt vadmadár magas patogenitású madárinfluenza esetek alapján a kórokozó gyakorlatilag bárhol és bármikor megjelenhet, ezzel veszélyeztetve a házi baromfi állományokat, úgy az országos főállatorvos egész országra egységesen szigorú intézkedést rendelhet el (például határozatában Magyarország területén található valamennyi állattartóra vonatkozóan azonnali hatállyal a baromfik zártan tartását rendeli el). Az ország egész területét ebben az esetben egységesen magas kockázatúnak kell minősíteni.

VII.8. Melléklet: Útmutató szolgáltató állatorvosok részére a madárinfluenzával kapcsolatban

Milyen esetben értesítse a hatósági állatorvost a madárinfluenza gyanújáról?

A baromfiállomány vizsgálata során madárinfluenza gyanúját kell jelenteni a hatósági állatorvosnak, ha az állományban az alábbi tünetek jelen vannak:

1. Az állományban a takarmány- és ivóvíz-felvétel 20%-nál nagyobb mértékben csökken.
2. Tojó állomány esetén a tojás termelés 5%-nál nagyobb mértékben csökken 2 napnál hosszabb időtartamig.
3. Az állományban a heti elhullást arány 3%-nál magasabb.
4. Egyedek vizsgálata esetén a melléklet szerinti elváltozásokat diagnosztizálta, amelyek a madárinfluenza gyanúját felkeltik.

Vízi szárnyasoknál akkor is értesíteni kell a hatósági állatorvost a gyanúról, ha a betegségre gyanút keltő elváltozások csak egyedek szintjén jelentkeznek!

Állománynak kell tekinteni az egy léterben tartott állatok összességét, szabadtartás esetén a kerítéssel vagy fallal körülvett területen együtt tartott állatokat.

Melyek az elsődleges feladatok, amelyeket a szolgáltató állatorvosnak meg kell tennie madárinfluenza gyanúja esetén?

1. Madárinfluenza gyanújáról a szolgáltató állatorvos köteles haladéktalanul tájékoztatni az illetékes járási főállatorvost.
2. A szolgáltató állatorvos az illetékes járási főállatorvos vagy hatósági állatorvos megérkezéséig nem hagyhatja el azt a helyszínt, ahol a betegség gyanúja előfordult.
3. A szolgáltató állatorvos köteles az állattartót utasítani a következők betartására:
 - a. valamennyi baromfit az állatok megfigyelésére alkalmas helyen kell tartani;
 - b. a telep bejáratánál és valamennyi épület bejáratánál láb- és kézfertőtlenítő felszerelést kell kihelyezni;
 - c. baromfit az érintett helyről kiszállítani, vagy oda beszállítani tilos;
 - d. az elhullott és leölt állatokat úgy kell megőrizni, hogy azokhoz a vizsgálatig vagy ártalmatlanná tételükig se ember, se állat ne férjen hozzá;
 - e. tilos a tartási helyről olyan állatokat, azok testrészeit, termékeit és nyersanyagait, takarmányt, almot, továbbá egyéb, járvány terjesztésére alkalmas tárgyakat eltávolítani, amelyek baromfival érintkeztek vagy érintkezhetnek.;
 - f. a tartási helyre csak az állattartó, a gondozó, illetve az állatorvos léphet, a be- és kijáratoknál elhelyezett fertőtlenítő berendezések rendeltetésszerű használata után;
 - g. a telepen levő állatállományról (baromfi és minden más állat), illetve a betegségre gyanús és elhullott állatokról a naprakész kimutatást kell készíteni.

Melléklet az Útmutatóhoz

Fogékonyság:

Minden madárfaj fogékony. Házimadarak közül elsősorban a pulyka és a házityúk betegszik meg, de minden más faj is (pl. kacsák, libák is) fogékony. A vadon élő vízimadarak gyakran az LPAI vírus rezervoárjai. A házi- és postagalamboknak csak a mechanikai hordozó szerepe igazolt.

Bármely korú állat megbetegedhet!

Terjedés:

Elsősorban bélsárral, de aerogén úton is fertőzhet (vírustartalmú levegő, por belélegzésével).

Fertőzött takarmány, ivóvíz, felszerelés, ruha is terjesztheti a vírust.

Baromfi-állományokat vadon élő vízimadarak is fertőzhetnek.

Klinikum:

A lappangási idő 3-5 nap. Leghosszabb lappangási idő: 21 nap.

Általános tünetek:

- az állatok bágyadtak, étvágytalanok, nem szívesen mozognak,
- sok esetben a légzőszervi tünetek megjelenése előtt az állat elhullik,
- légzőszervi tünetek: orrfolyás, kötőhártya gyulladás (petechiális vérzés előfordulhat), tüsszögés, krákogás, szemszögör alatti üregek gyulladása (sinusitis),
- toroktájék és fejfüggelékek vizenyős duzzanata, fejfüggelékek cyanosisa,
- hasmenés,
- hattyúkban gyakran, másfajokban néha idegrendszeri tünetek,
- tojástermelés jelentős csökkenése, keltethetőség romlása, barna tojáshéj kivilágosodása.

HPAI fajonkénti eltérések:

Tyúk:

Brojler, szülőpár (almon tartott):

- klinikai tünetek megjelenése után 48-96 óráig 100%-os mortalitás,
- bágyadtság, étvágycsökkenés, fej és nyaki ödéma, majd idegrendszeri tünetek (torticollis, ataxia).

Ketreces tojó:

- lassabban terjed: először csak néhány ketrecben és állaton súlyos bágyadtság, majd elhullás. 10-14 nap alatt fertőződik át az épület,
- lágy héjú tojások, majd a tojástermelés megszűnése
- a fejfüggelékek ödémásak, cianotikusak, profúz, híg hasmenés, emiatt az állatok szomjasak
- légzőszervi és idegrendszeri tünetek is lehetnek.

Pulyka:

- 48-72 óra után 100%-os elhullás,
- hirtelen étvágycsökkenés, bágyadtság, majd idegrendszeri tünetek (remegés, inkoordináció, fejrázás, szárnybénulás).

Kacsa, házi lúd:

- viszonylag rezisztensek a vírussal szemben, de járványok során figyeltek meg elhullásokat, étvágytalanságot, hasmenést, duzzadt szinuszokat
- pézsmakacsa: idegrendszeri tünetek és nagyfokú elhullás is lehet.

Strucc:

- csak fiatal (7-9 hónapos állatokon) vannak klinikai tünetek,
- bágyadtság, légzőszervi és idegrendszeri tünetek is,
- mortalitás 30%-os.

LPAI

Az alacsony patogenitású madárinfluenza vírus által okozott betegség súlyossága nagyban függ a vírustörzstől, a gazda fajától, korától, immunstátuszától és a háttérben meghúzódó más fertőzésektől, valamint környezeti tényezőktől.

Megfigyeltek tyúokban légzőszervi tüneteket és tojástermelés csökkenést, pulykában légzőszervi tüneteket, étvágytalanságot és magas mortalitást.

Fontos! Az LPAI főleg vadon élő madár állományokban cirkulál. A cirkuláló vírus könnyen átalakulhat HPAI vírussá, ha fogékony baromfi-állományban passzálódik.

Kórbonctani jelek:

- Orrjáratokban és a szinuszokban savós, később savós-gennyes exsudatum.
- A felsőlégutak és a légcső nyálkahártyája duzzadt, apró vérzések lehetnek benne, a légcsőben nyálkás váladék fordul elő.
- Tüdőben gyulladós területek.
- A légzsákok fala megvastagodott, homályos, üregét sajtos-fibrines anyag töltheti ki.
- Enyhe bélgyulladás, apró vérzések a mirigyes gyomorban és a savós- és nyálkahártyákon.
- Petetűszők elfajulása, petefészek és petevezető gyulladás, és e szervek vérzései gyakoriak.
- Előfordul hasnyálmirigy gyulladás és e szervben is vérzések.
- Kialakulhat nephrosis és nephritis is.
- Agyvelő-, agyhártyagyulladás is kimutatható.

Elkülönítő kórjelzés:

A klinikai, járványtani, kórbonctani alapon történő elkülönítés szinte lehetetlen, ezért alapvető fontosságú az intézeti diagnosztika.

Az egyes betegségek néhány jellemvonása:

1. *Baromfikolera*: Főleg növendék és kifejlett állatokat érint. Kórbonctanilag a vérzések dominálnak.

2. *Baromfipestis*: A morbiditás és a mortalitás változatos lehet.

- Tünetek: légzőszervi tünetek, a taraj és az áll-lebenyek cianosisa, zöldes, vízszerű hasmenés, tojástermelés megszűnése vagy csökkenése. Izomgörcsök miatt a szárnyak lógatása, lábak vonszolása, fej és a nyak csavargatása, körbeforgás, teljes bénulás.
- Kórbonctan: vérzések a mirigyes gyomor és a nyelöcső nyálkahártyáján; ödéma, vérzések, idült esetekben elhalás vagy fekély a bélfal nyálkahártyájának lymphoid szöveteiben

3. *ILT*: Főleg házityúkban.

- Tünetek: súlyos nehézlégzés, prüszkölés közben vércáfatokkal tarkított nyálka kilökődése. Magas morbiditás, alacsony mortalitás.
- A kórbonctani kép: gyakran semmitmondó.

4. *Kacsapestis*:

- Tünetek: vízszerű (véres) hasmenés, kötőhártya gyulladás, orrhurut, szárnylógatás, tojástermelés jelentős csökkenése
- Kórbonctan: testszerte vérzések, vékonybél csoportos nyiroktüszőinek duzzanata, májelfajulás (mozaikszerű tarkázottság)

5. *Haemophilus nátha*: Robbanás szerű megbetegedések! Háztlyúkokban a szemhéjak, a taraj és az álllebenyek vizenyős beszűródése. Szulfonamidokra gyors gyógyulás.

6. *Fertőző bronchitis*: Légzőszervi tünetek, előbb száraz, majd később nedves „köhögés” Tojáshozam csökkenése, deformált héjú („bronchitises”) tojások.

7. *Immunhiányos állapot*: (pl. takarmány toxikózis, egyéb fertőző ágensek: *Pasteurella* spp., *Mycoplasma* spp. *E. coli*)

A leírt tünetek főleg kezdetben és az első esetekben nem kór jelző értékűek, ezért a legkisebb gyanú esetén intézeti vizsgálatot kell kérni!

VII.9. Melléklet: Tájékoztató a madárinfluenzáról a baromfi szektorban dolgozók részére

A madárinfluenza a háziszárnyasok vírus okozta ragályos megbetegedése. A madárinfluenza világszerte előfordulhat. Jelentős kártétele a közvetlen károkozás (termelés-csökkenés, elhullás, leölés) mellett az élőállat- és termékkereskedelem területén előálló kiesés. A magyar mezőgazdaság - s ezen keresztül a nemzetgazdaság - védelme érdekében a betegség gyors és hatékony leküzdéséhez a baromfitartók, a baromfi-vágóhídi dolgozók, az állatorvosok és az egész állategészségügyi hatóság jól működő és tudatos együttműködésére van szükség. Mindezek miatt a betegséggel kapcsolatos információkat az alábbiakban foglaljuk össze:

- Az influenzavírusok ellenálló-képessége kicsi. A különböző fertőtlenítőszeres (3 %-os klórlúg oldat, 2 % nátrium-hidroxid oldat, 3 %-os formalin oldat stb.), illetve a 60 °C feletti hőmérséklet hamar elpusztítja azokat. Ennek megfelelően a **baromfitelepeken és vágóhidakon a személyi higiéniai** (kéz- és lábbeli fertőtlenítés, átöltözés) valamint a **személy- és járműforgalomra vonatkozó** (személyforgalom korlátozása, állat- és takarmányszállító járművek fertőtlenítése belépés előtt stb.) **előírások szigorú betartása** jó eszköz a járvány terjedésének **megakadályozására**.
- A vírust a fertőzött állatok légúti váladékukkal és bélsarukkal is ürítik. A fertőződés bekövetkezhet közvetlen érintkezéssel, de váladékkal szennyezett takarmány vagy ivóvíz útján is. Fontos elővigyázatossági intézkedés a szabadban tartott és takarmányozott madarak etető-, itatóhelyeinek féltetővel való védelme, a vadmadarak távoltartása, a szárnyasok lehetőség szerinti zárt tartása.
- A betegség az állatfajtól és a vírus megbetegítő képességétől függően változó tünetekkel zajlik. Az állatok bágyadnak, kevesebb takarmányt fogyasztanak. A tojástermelés csökken, az állatok olykor hasmenésesek. Gyakran légzőszervi tünetek (orrfolyás, krákogás, tüsszögés stb.) is jelentkehetnek. Legtöbbször az állomány közel 100 %-a megbetegszik, és szintén nagy arányú elhullás is bekövetkezhet. Vízi szárnyasoknál a betegség lefolyása viszont sokkal enyhébb is lehet. A szárnyas állományok megbetegedésekor az állatorvos haladéktalan értesítése szükséges, mely az állattartó felelőssége!
- A madárinfluenza gyanúját mind az állattartó (gondozó), mind az állatorvos köteles jelenteni az állategészségügyi hatóságnak (járási főállatorvos), aki megteszi a szükséges intézkedéseket: hatósági megfigyelést, helyi zárlatot rendel el, vizsgálati anyagot küld az intézetbe, járványügyi nyomozásba kezd. A betegség megállapítása esetén a járvány góc körül 3 km sugarú körben védőkörzet, 10 km sugarú körben megfigyelési körzet kerül kialakításra.
- A betegség megállapítása esetén a beteg állományt állami kártalanítás mellett le kell ölni. Magyarország Európai Unió csatlakozása óta a kártalanítás összege a megsemmisítésre kerülő állatok és eszközök értékének 100 %-a. Nem jár kártalanítás jogszabályok megsértésével tartott, forgalmazott állatokért, termékekért, valamint a járvány védekezési szabályok megsértése esetén sem. Elesik a kártalanítástól az is, aki állatának betegségre gyanús voltát nem jelentette, illetőleg az előírt rendszabályokat megszegte.
- Az elhullott és leölt állatok tetemeit, a trágyát, az almot, az egyéb nem fertőtleníthető ragályfogó tárgyakat ártalmatlanná kell tenni. A környezetet, épületeket, eszközöket a hatóság utasításai szerint és annak felügyeletével szigorított módon fertőtleníteni kell.

A madárinfluenza járvány megelőzése, Magyarország állatállományának megvédése

közös feladatunk és felelősségünk!

VII.10. Melléklet: A madárinfluenza jellemzői

A madárinfluenza a házi- illetve vadon élő madarak *influenza A* vírus okozta betegsége, melyet elsősorban vadon élő madarak terjesztenek. A vírus, akár a többi influenzavírus genetikailag változékony, a vírus felületén lévő fehérjekomponensek (H és N antigének) különböző módon variálódhatnak, a legerősebb megbetegítő képessége a H5 és H7 altípusoknak van.

A fertőzött állatok a vírust váladékaikkal terjesztik, a fertőzés bekövetkezhet légutakon vagy szájon át a vírust tartalmazó ivóvízzel, takarmánnyal. Gyakran a fertőzött vadmadarak ürülékével szennyezett természetes vizekből jut a házimadarak szervezetébe. Ilyen vizekben akár 2 hétig is életképes a vírus.

Klinikai tünetek

Vadmadarak sokszor tünetmentesek maradnak, a házimadarak esetében a klinikai tünetek különfélék lehetnek, függenek a vírus megbetegítő képességétől, a madár fajától, korától, meglévő betegségeitől, tartási körülményeiktől.

Baromfiállományokban kezdeti tünet lehet az étvágytalanság, folyadékfelvétel csökkenése és a viszonylag kismértékű elhullás. Más esetben hirtelen, akár előzetes tünetek nélküli, vagy minimális tünetekkel (bágyadtság, étvágytalanság, borzolt tollazat) magas elhullási arány tapasztalható.

Tenyész-és tojótyúkknál jellemző a tojástermelés visszaesése, lágyhéjú tojások termelése majd a tojástermelés megszűnése, borzolt tollazat, nehézkes légzés, könnyezés, a taréjon, bőrfüggeléken vizenyős duzzanat, véraláfutások, a bőrön vérzések, és híg hasmenés is jelentkezhet, sok állat elpusztulhat.

Broilercsirkék és pulykák esetében a tünetek gyakran kevésbé szembeötlők, ilyenek a bágyadtság és az étvágytalanság; de sokszor csak a nagyobb mértékű elhullást lehet észrevenni. Jelentkezhet a fej és a nyak vizenyős duzzanata, légúti-, valamint idegrendszeri tünetek, mint például a nyakmerevség és a végtagok mozgási zavara.

Ludaknál bágyadtság, étvágytalanság és hasmenés jellemző, a szemgödör alatti üregek gyakran gyulladtak. A fiatalabb madaragnál idegrendszeri tünetek is jelentkezhetnek.

Kacsák lehetnek tünetmentesek vagy a ludakhoz hasonló tüneteket mutathatnak.

A **struccok** tünetmentesek lehetnek, a **gyöngytyúk** és a **japán fürj** is megfertőződhet; a tünetek és az elhullási arány a beteg csirkééhez vagy pulykáéhoz hasonlít.

Védekezés a fertőzés behurcolása ellen

Legfontosabb teendő a házi-telepeken a vírus bekerülésének megakadályozására az általános járványvédelmi szabályok betartása:

- állományok olyan módú tartása, ami a vadmadarakkal való érintkezést nem teszi lehetővé (istálló folyamatos karbantartása, szellőzőnyílásokon a rácok, hálók ellenőrzése, stb.);

- állományok egyszerre ki- és betelepítése, közte alapos istállófertőtlenítés;

- biztonságos helyről történő ivóvíz- és takarmányellátás;

- fertőtlenítéssel átesett gépjárművek, szállítóeszközök, tálcák és egyéb eszközök telepre történő beengedése;

- személyi higiénia, kéz- és lábbeli fertőtlenítése, telepi munkaruha / látogatóknak védőruházat

- az állattartó telepen lévő természetes vizek, belvíz, pocsolyák, mocsarak felszámolása, a takarmány biztonságos, zárt helyen tárolása, a kiszóródás elkerülése, mindez annak érdekében, hogy a telep területét a vadmadarak lehetőleg elkerüljék.

A vadmadarakkal való érintkezés lehetősége miatt a védekezés jóval nehezebb kifutós és szabadtartású rendszerekben. Ezekben a gazdaságokban is törekedni kell a vadmadarak távol tartására (etető- és itatóhely védelme zárt térben való elhelyezéssel vagy egyéb módon történő

védelmével). Rendelkezésre kell állnia olyan eszközöknek (pl. vázrendszer, madárháló), amellyel a kötelező zárt tartás elrendelésekor a zárt tartás megvalósítható.

Teendő a tünetek megjelenése esetén

A madárinfluenza bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség!

Amennyiben az állattartó, illetve telepen dolgozó a fenti tünetek valamelyikét, tehát a baromfin bágyadságot, étvágytalanságot, tüszögést, savós orrfolyást, könnyezést, a taréj duzzanatát, bőr alatti vérzéseket, imbolygó mozgást, a tojástermelés visszaesését, vagy növekvő elhullási arányt észlel, **azonnal értesítse** a telepet ellátó **szolgáltató állatorvost** vagy a helyileg illetékes **hatósági állatorvost**, aki megteszi a szükséges intézkedéseket az állatok vizsgálatára.

Teendők a madárinfluenza megállapítása esetén

Amennyiben az állatok intézeti diagnosztikai vizsgálatával bebizonyosodik, hogy a betegséget madárinfluenza vírus okozza, az intézet elvégzi a vírus pontos meghatározását, amely egyben utal a vírus megbetegítő képességére. Ennek függvényében hozza meg az állat-egészségügyi hatóság a járványügyi intézkedéseket.

Az érintett telepet a hatósági állatorvos helyi zárlat alá helyezi és a továbbiakban a vonatkozó *143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet* szabályai szerint kell eljárni: az állatokat kíméletes, vértelen úton le kell ölni, tetemeiket és a telepen fellelhető összes takarmányt, trágyát megfelelő módon ártalmatlanítani kell, az eszközöket, istállót, egyéb felszerelést alaposan fertőtleníteni kell.

Az állatok, a takarmány és a megsemmisített eszközök után az állattartó kártalanításban részesülhet, amennyiben kártalanítást kizáró ok nem áll fenn.

Monitoring vizsgálatok

Magyarországon, a többi uniós tagállamhoz hasonlóan minden évben zajlik mintavételezés a házi baromfiállományok, valamint a vadmadarak madárinfluenzával való fertőzöttségének vizsgálatára. Házimadarak (tyúk, pulyka, lúd, kacska, strucc, fürj, egyéb) esetében vérvétellel történik a vizsgálat uniós előírás szerinti mértékben, vadmadarak esetében elhullott madarak tetemeit gyűjtik be vadászok, madarászok segítségével az állatorvosok, és ezek az elhullott madarak kerülnek virológiai vizsgálatra.

Közegészségügyi jelentőség

Az influenzavírusok nagyon változékonyak. A madarakat megbetegítő influenzavírusok egy része megbetegítheti az embereket is. A megelőzés hatékony módszere, ha kerüljük a madarakkal való közvetlen érintkezést, illetve ha a telepi személyzet orrot és száját takaró maszkban, védőszemüvegben, védőöltözetben gondolja a fenti tünetek valamelyikét mutató állományokat a betegség kizárásáig.

VII.11. Melléklet: Kérdezz-felelek a madárinfluenzáról

NÉBIH Portál

<https://portal.nebih.gov.hu/madarinfluenza>

A madárinfluenzáról

A madárinfluenza házi- és vadon élő madarak betegsége. A kórokozó influenza vírus változékonysága miatt kialakulhat a vírusnak olyan változata, mely embereket is képes megbetegíteni. Európában azonban ennek csekély az esélye az állatokkal való szoros kontaktust kerülő állattartási gyakorlat és a baromfiból származó termékek fogyasztási szokásai miatt.

Mi okozza?

A madárinfluenza vírusa az Orthomyxovírusok családjába tartozik, azon belül is az A típusba. A madárinfluenza vírustörzsek megbetegítő képességük alapján két nagy csoportba (alacsony és magas patogenitású) sorolhatóak. A vírus, hasonlóan a többi influenzavírushoz, genetikailag változékonny, a felületén lévő fehérjekomponensek (H és N antigének) különböző módon variálódhatnak, a legerősebb megbetegítő képessége a H5 és H7 altípusoknak van. A tünetek sokfélesége, bizonyos esetekben jellegtelensége miatt a betegség megállapításához speciális, a vírust vagy annak töredékeit kimutató laboratóriumi vizsgálatokra van szükség.

Milyen tünetei vannak?

Vadmadarak sokszor tünetmentesek maradnak, a házimadarak esetében a klinikai tünetek különfélék lehetnek: függenek a vírus megbetegítő képességétől, a madár fajától, korától, meglévő betegségeitől, tartási körülményeiktől. Kezdeti tünet lehet az étvágytalanság, a folyadékfelvétel csökkenése és a viszonylag kismértékű elhullás. Más esetben hirtelen, akár előzetes tünetek nélküli, vagy általános tüneteket követő (bágyadtság, étvágytalanság, borzolt tollazat) magas elhullási arány tapasztalható. A betegség jele lehet a tojástermelés vagy a testtömeg gyarapodás csökkenése is.

Hogyan lehet védekezni a madárinfluenza ellen?

A sikeres védekezéshez megelőző intézkedésekre és a betegség korai észlelésére van szükség. A megelőző intézkedések körébe tartozik az általános járványvédelmi szabályok szigorú betartása, mely az állattartók felelőssége:

- a vadon élő madarak távoltartása (az épületek folyamatos karbantartása, a szellőzőnyílások rácsainak ellenőrzése, a hálók ellenőrzése, stb.);
- állományok egyszerre ki- és betelepítése, közte alapos istállófertőtlenítés;
- biztonságos helyről történő ivóvíz- és takarmányellátás;
- gépjárművek, szállítóeszközök, tálcák és egyéb eszközök alapos tisztítása, fertőtlenítése;
- a személyi higiénia fokozott betartása, kéz- és lábbeli alapos tisztítása, fertőtlenítése, telepi munkaruha / látogatóknak védőruházat
- az állattartó telepen lévő természetes vizek, belvíz, pocsolyák, mocsarak felszámolása, a takarmány biztonságos, zárt helyen tárolása.

Az Európai Unión belüli és a harmadik országgal való kereskedelem során az állatokat és termékeiket, olyan állat-egészségügyi bizonyítványok kísérik, melyek garanciát jelentenek arra, hogy azok a fertőzést nem közvetítik.

Az állat-egészségügyi hatóság a vírus megjelenésének korai észlelése érdekében 2005 óta országos monitoring vizsgálatokat hajt végre. Ezek keretében kockázatbecsléses módszeren alapulóan nagyszámú mintavételre kerül sor a baromfiállományokban (háztáji és nagylétszámú állományokban egyaránt) és vadon élő madaraktól. Az aktív monitoring program mellett

létfontosságú, hogy az állattartók jelezzék az ellátó állatorvosuknak vagy az állategészségügyi hatóságnak, ha állataikon bármilyen tünetet észlelnek vagy az állataik elhullását tapasztalják.

Lehet védőoltással védekezni?

A madárinfluenza elleni védőoltás tilos. Ennek oka az, hogy a védőoltás adta részleges védelem mellett a madárinfluenza vírusa hosszan fennmaradhat a baromfi-állományokban, lehetőséget teremtve a vírus antigén-szerkezetbeli és genetikai módosulására, veszélyesebb törzsek kialakulására. Ezen felül a vakcinázott állatok jelenléte a betegség esetleges megjelenésekor diagnosztikai nehézséget jelent.

Mi történik, ha egy baromfiállományban felmerül betegség gyanúja?

A madárinfluenza bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség, már a gyanú felmerülésekor értesíteni kell az ellátó állatorvost, vagy közvetlenül a helyileg illetékes hatósági állatorvost. Ha a járási (hatósági) főállatorvos a gyanút megalapozottnak tartja, a gazdaságot hatósági megfigyelés alá helyezi, a betegség megerősítése vagy kizárása céljából mintát vesz és az alábbiakra ad ki utasításokat:

- a gazdaságban tartott baromfi, más, fogságban tartott madarak és valamennyi emlős háziállat számba vétele;
- a gazdaságban tartott beteg, elhullott vagy fertőzöttségre gyanús egyedek megközelítő számáról napi összesítés vezetése;
- a gazdaságban tartott valamennyi madár elzárt tartása;
- baromfi vagy más, fogságban tartott madár gazdaságba való bevitelének vagy onnan történő kivitelének tilalma
- madárinfluenzát valószínűleg terjesztő bármi egyéb dolog, anyag (madárhulla, tojás, baromfihús, beleértve a vágási melléktermékeket és belsőségeket, takarmány, felszerelés, anyagok, hulladék, trágya) kivitelének tilalma;
- személyek, házi emlősállatok, járművek és eszközök gazdaságból vagy gazdaságba irányuló mozgása csak engedéllyel;
- az épületek és a gazdaság bejáratainál és kijáratainál fertőtlenítő eszközök alkalmazása.

A járási (hatósági) főállatorvos járványügyi nyomozást végez, melynek eredménye alapján a fenti intézkedéseket további gazdaságokra terjesztheti ki.

Mi történik, ha egy baromfiállományban magas patogenitású madárinfluenza kerül megerősítésre?

Ebben az esetben a járvány terjedésének megakadályozása érdekében az érintett gazdaságban lévő minden baromfit és más, fogságban tartott madarat hatósági felügyelet mellett, késedelem nélkül le kell ölni. Az elhullott állatokat és a tojást szintén hatósági felügyelet mellett ártalmatlanítani kell. A vírus gazdaságba történő behurcolásának valószínű időpontját követően levágott baromfi húsát és begyűjtött tojásokat lehetőség szerint fel kell kutatni és hatósági felügyelet mellett ártalmatlanítani kell. Hasonlóan szigorú szabályok mentén kell ártalmatlanítani ill. fertőtleníteni minden olyan anyagot, eszközt, épületet, területet, amely szennyeződhetett a vírussal.

Milyen következményei vannak a betegség megjelenésének a közelben lévő gazdaságokra, háztáji baromfiudvarokra?

Magas patogenitású madárinfluenza járványkitörés esetén a fertőzött gazdaság körüli legalább tíz kilométer sugarú *megfigyelési körzetben* (a helyi viszonyoknak megfelelően a hatóság ennél nagyobb területet is kijelölhet) korlátozó intézkedések kerülnek bevezetésre.

A fertőzött gazdaság körüli három kilométer sugarú *védőkörzet* területén a lehető legrövidebb időn belül valamennyi baromfítartó gazdaságot felkeresik az állat-egészségügyi szolgálat állatorvosai. A látogatás alkalmával jegyzőkönyv készül az állatállományról, szükség esetén

mintavételre is sor kerül. Az állatokat épületben, elzártan kell tartani. Ha ez nem megoldható, a vadon élő madarakkal történő érintkezést meg kell akadályozni.

A védőkörzeti és megfigyelési körzeti korlátozás alatt álló területeken lévő gazdaságokba csak az illetékes Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi/Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztályának (főosztály) külön engedélyével vihető be baromfi, más, fogságban tartott szárnyas vagy házasított emlős. Az állományokban fokozottan kell figyelni a madárinfluenza tüneteit. Ha az elhullási arány egy héten belül eléri a 3%-ot, a takarmány/ivóvízfelvétel 20%-nál nagyobb mértékben csökken, vagy a tojástermelés visszaesése két napnál tovább meghaladja az 5%-ot, azt haladéktalanul jelenteni kell a hatósági állatorvosnak.

Bármely anyag vagy eszköz vírussal való szennyeződésének gyanújakor azt fertőtleníteni kell, használt alom, trágya kivitele is csak engedéllyel történhet.

Fentieken túl tilos madarak részvételével állatkiállítás, verseny, vásár, piac megtartása és tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedése.

Milyen korlátozások vonatkoznak a baromfi, a tojás, és a baromfihús szállítására?

A védőkörzet és a megfigyelési körzet gazdaságaiból bizonyos feltételek teljesítése esetén főosztályi engedéllyel közvetlen vágásra, kijelölt vágóhidra, kiszállítható baromfi. Ezen felül szintén több feltétel együttes teljesülése esetén a járási (hatósági) főállatorvos engedélyével kiszállítható baromfihús, étkezési tojás és keltetőtojás, illetve továbbtartásra napos baromfi és tojásrakás előtt álló baromfi is. A részletes szabályokat, a szállítási tilalmak alóli felmentés feltételeit a madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet 16-31. §-a tartalmazza.

A védőkörzetben tartott baromfi-állományomat hol vágathatom le?

A gazdálkodó kérelmezheti az azonnali vágásra szánt állomány közvetlen vágásra történő kiszállításának külön engedélyezését. Ehhez a következő feltételeket kell teljesíteni: a baromfit a vágóhidra küldést megelőző 24 órán belül hatósági állatorvosi vizsgálatnak vetik alá; kedvező eredményű laboratóriumi vizsgálatok állnak rendelkezésre az állományról; az állatokat leplombált járművekben szállítják; a kijelölt vágóhidra szerinti illetékes igazgatóság írásban hozzájárul a baromfi fogadásához, az élőállatokat hatósági állatorvosnak kell fogadnia, aki elvégzi a vágás előtti vizsgálatot, majd elkülönített vágásra kerül sor. A védőkörzetből származó baromfiból nyert hús forgalmazására külön szabályok érvényesek.

Védőkörzetben van egy 30 hetes tenyésztjük állományom. Termelésben tarthatom? Ki lehet szállítani a tojásokat?

A védőkörzetben lévő állományok mindegyike hatósági vizsgálat alá kerül. Ha az állományban madárinfluenzára utaló jelek nem jelentkeznek és a járványügyi nyomozás sem vezet kedvezőtlen eredményre, az állományt tovább lehet tartani. Amikor a védőkörzet elrendelésére okot adó járványkitörést felszámolták, a fertőzött gazdaság takarításától és fertőtlenítésétől számítva eltelt 30 nap, továbbá a kérdésben szereplő gazdaság tíz kilométeres körzetében nem kerül sor újabb megállapításra, a korlátozó intézkedések feloldásra kerülnek.

A járási (hatósági) főállatorvos engedélyezheti a tojások kijelölt keltetőbe való kiszállítását, ha a szülőállományt a hatósági állatorvos kedvező eredménnyel megvizsgálta, és ezekben a gazdaságokban nem áll fenn a madárinfluenza gyanúja; a keltetőtojást és csomagolását feladás előtt fertőtleníti, valamint biztosítja a tojások visszakereshetőségét. A szállítást leplombált járművel kell végezni, a keltetőben járványvédelmi intézkedéseket kell alkalmazni.

Megfigyelési körzetben van tojótyúk állományom, mit tehetek a tojásokkal?

A tojásokat olyan tojástermékeket előállító létesítménybe lehet kiszállítani, ahol biztosított a tojások megfelelő hőkezelése. A járási (hatósági) főállatorvos külön engedélyével egyszer használatos csomagolású étkezési tojások kiszállíthatók a kijelölt csomagolóközpontba is. Védőkörzetből étkezési tojás akár hőkezelést alkalmazó létesítménybe, akár tojáscsomagolóba való kiszállításához a járási (hatósági) főállatorvos külön engedélye szükséges.

Mentes területről szerződtem előnevelt pulykára, beszállíthatom a megfigyelési körzetbe hízalásra?

Alapvetően ezt tiltja a madárinfluenza elleni védekezésről szóló rendelet. Kérelmezhető felmentés, melyet bizonyos feltételek teljesítése mellett, a főosztály külön eljárásban engedélyezhet.

Megfigyelési körzetben van a megszokott vágóhidam, vihetem oda mentes területen lévő gazdaságomból a baromfit? Mi lesz az ott levágott baromfiállományom húsával?

A főosztály a fertőződés lehetőségének kizárása esetén engedélyezheti a védőkörzeten és megfigyelési körzeten kívülről származó, azonnali levágásra szánt baromfi a megfigyelési körzeten belül található kijelölt vágóhidra történő közvetlen szállítását, és az ilyen baromfiból nyert hús ezt követő elszállítását.

További kérdésekkel kérjük, forduljon a helyileg illetékes Járási Hivatal Járási Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatalához, a Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi/ Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztályához vagy a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal ügyfélszolgálatához.

<http://portal.nebih.gov.hu/kormanyhivatalok>
ugyfelszolgalat@nebih.gov.hu

Meddig vannak hatályban a korlátozó intézkedések?

A védőkörzetben (3km) elrendelt korlátozó intézkedéseket a fertőzött gazdaság állományainak felszámolása utáni takarítást és fertőtlenítést követő 21. napon lehet enyhíteni a megfigyelési körzetben érvényes korlátozó intézkedésekre azzal a feltétellel, hogy a védőkörzetben lévő összes gazdaság ellenőrzése megtörtént, beleértve a nem kereskedelmi célból tartott állományok ellenőrzését is. A megfigyelési körzetben (10km) elrendelt intézkedéseket 21 nap helyett 30napig kell fenntartani.

Milyen közegészségügyi veszélyt jelent a betegség?

Emberi megbetegedések előfordulhatnak, ezek jellemzően a beteg vagy elhullott állatokkal, nyers szöveteikkel való szoros érintkezés során következnek be. A megelőzés hatékony módszere a fertőzésre gyanús madarakkal való közvetlen érintkezés kerülése, illetve a baromfitelepen dolgozónak ajánlott orrot és száját takaró maszk, védőszemüveg használata azokban a gazdaságokban, ahol a betegség előfordulása gyanítható. Továbbá fokozottan figyelni kell a személyi higiénéjára, kézmosásra, kézfertőtlenítésre. Amennyiben influenza szerű tüneteket észlel magán (láz, orrfolyás/tüsszögés, izomfájdalmak), forduljon a kezelőorvosához. Mivel az influenza vírusok különböző típusai kombinálódhatnak, ilyen esetekben a baromfikkal való érintkezést kerülni kell.

Milyen élelmiszer-biztonsági veszélyt jelent a betegség?

Mivel a vírus emberekre veszélyessé válhat, a fertőzött állományok ártalmatlanításra kerülnek. A korlátozás alatt álló területekről, de nem fertőzött gazdaságból származó baromfihús, tojás fokozott ellenőrzés mellett, speciális eljárások alkalmazását követően hozható forgalomba. Az élelmiszer közvetítette emberi megbetegedés világszerte ritka. Ázsiában nyers baromfivér fogyasztását követő eseteket írtak le.

A madárinfluenzában elhullott vagy leölt állatok után igényelhető állami kártalanítás?

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény rendelkezései alapján a madárinfluenza betegségben elhullott vagy a madárinfluenza betegség felderítése, illetve leküzdése miatt leölt állatokért állami kártalanítás jár, ha az állattartó a törvényben előírt bejelentési kötelezettsége alapján állata betegségét vagy elhullását jelentette az állatorvosnak, illetve állatait a vonatkozó jogszabályok betartásával vásárolta és tartotta.

Milyen módon történik a baromfik leölése?

Az állatok leölését az állatvédelmi követelményeknek megfelelően, hatósági állatorvos felügyelete mellett, erre a célra fejlesztett injekciós készítmény használatával vagy széndioxid tartalmú gázkeverék belélegeztetésével végzik el.

Mi történik a tetemekkel, állati maradványokkal?

Biztosítani kell, hogy az állati tetemek, az állati eredetű anyagok fertőzési forrásként ne szerepelhessenek. Az állati tetemeket az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. szállítja el, a tetemek magas nyomáson és hőmérsékleten ártalmatlanításra kerülnek. Az állati hulla vagy annak bármely része semmilyen formában nem hasznosítható. A fertőzött állattartó telepeket kitakarítják és fertőtlenítőszerrel kezelik. A telepen lévő fertőzött alom, trágya illetve takarmány jogszabályban meghatározott idejű füllesztéssel kerül ártalmatlanításra, vagy pedig szintén az ATEV Zrt. szállítja el.

Ki állja a leölések költségeit?

A leölés hatósági állatorvos felügyeletével illetve közreműködésével történik. A leöléshez szükséges eszközökről (leölőkocsi, leöléshez szükséges szerek), a leölést végző állatorvosokról, valamint az ATEV Zrt. melléktermék elszállítását végző járműveiről a hatóság gondoskodik. Az állatok megfogásához szükséges személyzetet az állattartó biztosítja. Az állatok leölése miatt a tulajdonosok 100%-os állami kártalanításban részesülnek.

A fertőzött állomány felszámolása után mikor telepíthető be újra az állattartó telep?

A fertőzött gazdaság állatai leölésre kerülnek. Ezt követően a trágya és az alom eltávolítása után az istálló alapos takarításon és előzetes fertőtlenítésen esik át. Madárinfluenza fertőzés megállapítását követően egy második fertőtlenítést (ún. végfertőtlenítés) is előírnak a vonatkozó jogszabályok, mely az előzetes fertőtlenítéstől számítva legkorábban 7 nap múlva lehetséges. A fertőzött gazdaság újratelepítése leghamarabb a végfertőtlenítéstől számított 21 nap elteltével engedélyezhető.

Milyen feltételei vannak a betelepítésnek (korlátozás alatt álló területre) ill. az újratelepítésnek (fertőzött gazdaság)?

Miután a fertőzött gazdaságban megtörtént az állatok, alom, trágya, fertőzött tárgyak eltávolítása, a takarítás és a fertőtlenítések, az újratelepítés feltételei azonosak a korábban korlátozás alatt álló területek betelepítésével. A feltételek megtalálhatók az Állategészségügyi Szabályzatban [41/1997. (V. 28.) FM rendelet, 2-16.§, 34-37. §, 218-222. § és 1. és 2. számú függelék] illetve az Országos Főállatorvos 3/2017. sz. határozatában.

Ki a felelős az elhullott vadmadarak begyűjtéséért, vizsgálatáért?

Békeidőben” az önkormányzatok feladata a közterületen talált állati tetemek begyűjtéséről gondoskodni.

Az aktuális járványhelyzetben az elpusztulva talált madarakat a helyileg illetékes állategészségügyi hatóságnak lehet bejelenteni, aki a tetemek begyűjtéséről, vizsgálatra küldéséről és ártalmatlanításáról központi utasítás szerint intézkedik.

Lehet-e tenni valamit a vadmadár-fertőzés megelőzésére?

A baromfiállományok és egyéb madarak madárinfluenza elleni védőoltása Magyarországon és az Unió területén tilos. Ennek oka az, hogy a védőoltás adta részleges védelem mellett a madárinfluenza vírusa hosszan fennmaradhat a baromfiállományokban, lehetőséget teremtve a vírus antigén-szerkezetbeli és genetikai módosulására, veszélyesebb törzsek kialakulására. Ezen felül a vakcinázott állatok jelenléte a betegség esetleges megjelenésekor diagnosztikai nehézséget jelent. A vadmadarak okozta fertőződés ellen védekezés alapja az azokkal való érintkezés megakadályozása.

VII.12. Melléklet: Felszerelések

I. Védőruha:

1 csomag tartalma:

1 db egyszer használatos eldobható overall, 1 pár gumicsizma, 1 db csizmamosó kefe, 5 pár eldobható lábzsák, 5 pár eldobható gumikesztyű, 5 db maszk, 1 db sapka vagy hajháló szappan, körömkefe, törölköző

II. Mintavételi és vizsgálati eszközök:

1 csomag tartalma:

Fertőtlenítendő eszközök: 1 db szikenyél, 1 db egyenes olló, 1 db hajlított olló, 1 db bélolló, 1 db horgas-csipesz, 1 db bonckés, 1 db nagyító, 1 db zseblámpa, 1 db hűtőtáska, 4 db jégakku, 5 liter fertőtlenítőszer, 1 db kézi szóróflakon

Eldobható eszközök: 1 db jegyzetömb, 2 db alkoholos filctoll, 1 csomag papírkendő, 10 db szivárgásmentes műanyag mintavevő tégely, 20 db nylonzacskó, 20 db szivárgásmentes műanyag zsák (5 literes), 10 db steril mintavevő tampon táptalajos kémcsővel, 1 db kézfertőtlenítő spray (100 ml-es), 20 db fecskendő (5 ml-es), 20 db tű (20G), 20 db vércső, 2 db szikepenge, 1 db ragasztószalag, 40 db ragasztható címke

A mintavételhez intézeti vizsgálatkérő lapot (**14-16. sz. melléklet**) is vinni kell.

III. Fertőtlenítő eszközök, berendezések:

Fertőtlenítő gépkocsi (1db 2000 literes fertőtlenítő tartállyal rendelkező tehergépkocsi kb. egy 100 m² –es terület fertőtlenítésére elég)

Mobil fertőtlenítő berendezés

Éjjeli világító egységek (1 db reflektor/istálló)

Fertőtlenítő szerek a fertőtlenítési útmutató szerint (ld. IV. 16.. pont)

Seprű, lapát, nejlonzsák

IV. Leölés anyagai, eszközei:

100 egyed alatti és a szabadtartású állományok:

1 db 50 m²-es takarófólia / 100 egyed

1 db 30 literes nejlonzsák / 15 kg madárhulladék

100 egyed feletti, istállózott baromfi állományokhoz

1. Cseppfolyós CO₂ (11 000 kg/tartálykocsi)

A CO₂ paplan térfogata (m³):

alapterület (m²) x magassága (az állatok fejmagassága felett 10 cm)

A CO₂ paplan kialakításához szükséges minimális gázmennyiség számítási kulcsa:

200 kg cseppfolyós CO₂ = 100 m³ CO₂ gáz nyerhető (+ 15 °C vagy a fölötti külső hőmérséklet esetén)

Egyszerűsített számítási kulcs:

1 m² CO₂ paplan alapterület / 1kg cseppfolyós CO₂

2. Párolgató modul

Épületenként, de legfeljebb 1000 m² alapterületű CO₂ paplan kialakításáig egy 200 kg / óra teljesítményű párolgató modul szükséges.

Párolgató modulonként 1 db nyomásszabályozó szükséges.

3. Lézerperforált tömlő:

Épületenként kétszer a CO₂ paplan hosszúságban.

O₂ detektor

A CO₂ paplan alapterületétől függően minden 500 m²-re egy. Az érzékelőt a talajtól 45 cm magasságban az 500 m² terület középpontjában kell elhelyezni

Szerelvények, fittingek

Légköri O₂/CO₂ tf % mérésére alkalmas kézi műszer

Személyek:

1 fő szervízvezető CO₂-dal történő leöléshez

1 fő tartálykocsi vezető

3 fő szerelő

1 fő aktív O₂ lélegeztető készülékkel felszerelt szakember

1 fő segéd személyzet / 5 000 madár

VII.13. Melléklet: Házimadár/vadmadár mintaazonosító lap madárinfluenza monitoring mintavételhez

1. Mintavevő (szolgáltató állatorvos/vadászatra jogosult) neve, címe:

2. Mintavétel/ fellelés ideje:

3. Mintaazonosító adatok

Állatfaj	Hasznosítási irány*	Mintavétel helye (tenyészetkód, tartási hely azonosító, állattartó neve,címe, településnév, földrajzi terület, GPS koordináta)*	Mennyiség	Minta anyaga (vér, kloaka-tampon, légcsőtampon, hulla, stb.)*	Jelölés/gyűrűszám

*a mintától függően értelemszerűen kitöltendő

4. Minta leadásának helye:

5. Minta leadásának ideje:.....

6. Mintavevő aláírása:.....

7. Járási hatósági állatorvos ellenjegyzése az átvételről:.....

**VII.14. Melléklet (törlésre került), nyomtatványok elérhetőek innen:
<http://portal.nebih.gov.hu/ugyintezes/allat/nyomtatvanyok>**

**VII.15. Melléklet (törlésre került), nyomtatványok elérhetőek innen:
<http://portal.nebih.gov.hu/ugyintezes/allat/nyomtatvanyok>**

**VII.16. Melléklet (törlésre került), nyomtatványok elérhetőek innen:
<http://portal.nebih.gov.hu/ugyintezes/allat/nyomtatvanyok>**

VII.17. Melléklet: Hatósági megfigyelés és forgalmi korlátozás

FEJLÉC

Tárgy: Hatósági megfigyelés (megfigyelési zárlat) és forgalmi korlátozás elrendelése

Első fokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT.

.....(név) állattartó (cím/székhely:) cím alatti gazdaságát (tenyészetkód:..., tartási hely azonosító:...)

hatósági megfigyelés és forgalmi korlátozás

alá helyezem az alábbiak szerint.

Az intézkedéssel érintett állatállomány

faj	db
házityúk	
pulyka	
kacsa	
lúd	
gyöngytyúk	
galamb	
postagalamb	
fácán	
fogoly	
fürj	
strucc	
összesen:	

A baromfit, a más, fogságban tartott madarat és valamennyi emlős háziállatot számba kell venni, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak számát kategóriánként vagy fajonként meg kell becsülni.

Listát kell összeállítani a baromfi és más, fogságban tartott madár, valamint valamennyi házi emlősállat beteg, elhullott vagy fertőzöttségre gyanús egyedeinek megközelítő számáról, és a listát naponta frissíteni kell a kitörés gyanújának időszakában történő új keltetések, születések és elhullások számításba vételével.

Valamennyi baromfit és egyéb, fogságban tartott madarat a gazdaságon belül elzártan kell tartani.

Amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható, az állatokat a gazdaság valamely más helyére kell elkülöníteni úgy, hogy ne érintkezessenek a gazdaságban található többi baromfival, vagy más, fogságban tartott madarakkal és a vadon élő madarakkal való érintkezésük lehetősége a minimálisra csökkenjen.

Tilos baromfi vagy más, fogságban tartott madár gazdaságba való bevitele vagy onnan történő kivitele.

Engedély nélkül a gazdaságot nem hagyhatja el baromfi vagy más, fogságban tartott madarak hullája, baromfihús, beleértve a vágási melléktermékeket és belsőségeket, baromfitakarmány, felszerelés, anyagok, hulladék, ürülék, baromfi vagy más, fogságban tartott madarak trágyája, hígtrágya, használt alom vagy a madárinfluenzát valószínűleg terjesztő bármi egyéb.

Tilos a gazdaságból tojást kivinni.

Személyek, házi emlősállatok, járművek és eszközök gazdaságba történő be- és gazdaságból történő kilépése a fertőtlenítő berendezések rendeltetésszerű használata után, engedéllyel történhet.

A madarak tartására szolgáló épületek és a gazdaság bejáratainál és kijáratainál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell alkalmazni.

Jelen határozat ellen annak közlésétől számított 15 napon belül, aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezés díja 10 000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára utalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett elsőfokú határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtható.

INDOKOLÁS

.....(név) állattartó (telephely, udvar címe) alatti baromfiállományában előfordult klinikai tünetek, kórbonctani elváltozások alapján madárinfluenza gyanúját állapítottam meg/ szerológiai vizsgálat (eredményközlő száma) alapján az állomány fertőzöttségre gyanús.
(a megfelelő szövegrész megtartandó)

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés b) és c) pontja szerint: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...

b) megfigyelési zárlat (hatósági megfigyelés);

c) forgalmi korlátozás;...”.

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 8. § (1) bekezdése szerint: Járványkitörés gyanúja esetén a hatósági állatorvos haladéktalanul megkezdi a vizsgálatot a madárinfluenza jelenlétének megállapítására vagy kizárására a készenléti tervben foglaltak szerint, és a gazdaságot hatósági megfigyelés alá helyezi.

Az FVM rendelet 8. § (2) bekezdése szerint: Az (1) bekezdés szerinti gazdaságban a hatósági főállatorvos

- a) utasítására a baromfit, a más, fogságban tartott madarat és valamennyi emlős háziállatot számba kell venni, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak számát kategóriánként vagy fajonként meg kell becsülni;
- b) utasítása szerint listát kell összeállítani a baromfi és más, fogságban tartott madár, valamint valamennyi házi emlősállat beteg, elhullott vagy fertőzöttségre gyanús egyedeinek megközelítő számáról, és a listát naponta frissíteni kell a kitörés gyanújának időszakában történő új keltetések, születések és elhullások számításba vételével;
- c) utasításai alapján az a) és b) pont alapján gyűjtött adatokat a megyei kormányhivatal naponta egy alkalommal jelenti az Országos Járványvédelmi Központnak;
- d) utasítása szerint valamennyi baromfit és egyéb, fogságban tartott madarat a gazdaságon belül elzártan kell tartani. Amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható, az állatokat a gazdaság valamely más helyére kell elkülöníteni úgy, hogy ne érintkezessenek a gazdaságban található többi baromfival vagy más, fogságban tartott madarakkal és a vadon élő madarakkal való érintkezésük lehetősége a minimálisra csökkenjen;
- e) rendelkezésének megfelelően tilos baromfi vagy más, fogságban tartott madár gazdaságba való bevitele vagy onnan történő kivitele;
- f) elrendeli, hogy a hatósági állatorvos engedélye nélkül a gazdaságot ne hagyja el baromfi vagy más, fogságban tartott madarak hullája, baromfihús, beleértve a vágási melléktermékeket és belsőségeket (a továbbiakban: baromfihús), baromfitakarmány (a továbbiakban: takarmány), felszerelés, anyagok, hulladék, ürülék, baromfi vagy más, fogságban tartott madarak trágyája (a továbbiakban: trágya), hígtrágya, használt alom vagy a madárinfluenzát valószínűleg terjesztő bármi egyéb;
- g) elrendeli a tojáskivitel tilalmát;
- h) rendelkezése szerint tilos a személyek, házi emlősállatok, járművek és eszközök gazdaságból vagy gazdaságba irányuló mozgása, kivéve a hatósági állatorvos engedélyével és feltételei mellett történő mozgást;
- i) utasítására a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak tartására szolgáló épületek és a gazdaság bejáratainál és kijáratainál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell alkalmazni.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: FM rendelet) 117. § (1) bekezdése szerint: A forgalmi korlátozás alá helyezett községből (városból) vagy annak meghatározott részéből, állattartó helyről (udvarból, majorból, telepről, legelőről, legelőrészből, erdőből, erdőrészből) a betegségekre fogékony állatokat kivinni, vagy oda bevinni nem szabad.

Az FM rendelet 117. § (3) bekezdés a) és b) pontja szerint: Ha a megállapított állatbetegség leküzdésére vonatkozó részletes szabályok mást nem tartalmaznak, a forgalmi korlátozást a következő rendelkezések szerint kell végrehajtani:

- a) az állatokat abban a községben kell forgalmi korlátozás alá helyezni, amelyben azokon az állatbetegséget vagy annak gyanúját megállapították, vagy ahol azokat a fertőzöttség gyanújának megállapítása idején tartották;
- b) az állatokat olyan módon kell forgalmi korlátozás alatt tartani, hogy a beteg, a betegsége gyanús és fertőzött állatok a fertőzöttségre gyanúsakkal, mindezek pedig a betegség iránt fogékony egyéb állatokkal ne érintkezessenek;

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint hatósági megfigyelés elrendeléséről döntöttem.

A határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja alapján történt, mivel a madárinfluenza az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés b) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdés és 18.§ (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az Ákr. 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt .

.....(helység),(dátum)

.....
... (név)
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
... (név)... (beosztás)

Határozatot kapja:

1.állattartó
2.Megyei Kormányhivatal
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Irattár

VII.18. Melléklet: Derogációs határozat minta

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Zárlati területen lévő baromfi állomány szállításának engedélyezése

H A T Á R O Z A T

.....(név) (cím/székhely:....., tenyészetkód:....., tartási hely azonosító:.....) védő/megfigyelési körzetben lévő cím alatti gazdaságából baromfiállomány közvetlen

kiszállítását vágás/továbbtartás céljából (a megfelelő megtartandó)

..... (vágóhíd/telep neve, címe) rendeltetési helyre, az alábbiak szerint:

Az állomány összetétele:(faj, fajta, hasznosítási irány, kor, darabszám)

A szállítás várható dátuma:

(A vágás várható dátuma:))

VÁGÓHÍDRA SZÁLLÍTÁS ESETÉN:

A baromfit a vágóhídra küldést megelőző 24 órán belül hatósági állatorvosi vizsgálatnak kell alávetni.

A baromfit szállító járművet hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt le kell plombálni.

A vágásból származó hús nem kerülhet Magyarországon kívül kereskedelmi forgalomba, és azt az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek termelésére, feldolgozására, forgalmazására és behozatalára vonatkozó állategészségügyi követelmények megállapításáról szóló, 19/2005. (III. 22.) FVM rendelet 3. számú mellékletében meghatározott, friss húsról vonatkozó egészségügyi jelzéssel kell ellátni.

NAPOS BAROMFI ESETÉN:

A szállító járművet hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt le kell plombálni.

A rendeltetési gazdaságot a napos baromfi megérkezése után hatósági állatorvosi megfigyelés alá kell helyezni és legalább 21 napig a rendeltetési helyen kell tartani.

TOJÁSRAKÁS ELŐTT ÁLLÓ BAROMFI ESETÉN:

A baromfit a szállítást megelőző 24 órán belül hatósági állatorvosi vizsgálatnak kell alávetni.

A baromfit szállító járművet hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt le kell plombálni.

A rendeltetési gazdaságot a napos baromfi megérkezése után hatósági állatorvosi megfigyelés alá kell helyezni és legalább 21 napig a rendeltetési helyen kell tartani.

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani. (A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (1)-(3) bekezdése alapján kell meghatározni az illetékes bíróságot.)

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

INDOKOLÁS

..... (név) (cím/székhely:, tenyészetkód, tartási hely azonosító) állattartó kérelemmel fordult hivatalomhoz védő/megfigyelési körzetben lévő cím alatti gazdaságából (fajú), (fajtájú) (hasznosítási irányú, (db), (korú) állatállomány vágóhídra vágás céljából/ telepre továbbtartás céljából történő szállításának engedélyezése iránt.

VÁGÓHÍDRA SZÁLLÍTÁS ESETÉN:

Védőkörzetből származó baromfi esetén:

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 23. § (1) bekezdése szerint: „A 22. §-ban foglaltaktól eltérve, a megyei kormányhivatal engedélyezheti a védőkörzetben lévő gazdaságból származó, azonnali levágásra szánt baromfi az ilyen állatok levágására az Országos Járványvédelmi Központ vezetője által kijelölt vágóhídra való közvetlen szállítását, az alábbi feltételek mellett:

a) a baromfit a vágóhídra küldést megelőző 24 órán belül hatósági állatorvosi vizsgálatnak vetik alá a származási gazdaságban;

b) ha a 18. § (2) bekezdése szerint a származási gazdaságban a baromfin elvégzett laboratóriumi vizsgálatok kedvező eredménnyel zárultak;

c) a baromfit a hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járművekben szállítják;

d) azon megyei kormányhivatal, melynek illetékességi területén belül a kijelölt vágóhíd található, értesítését követően hozzájárul a baromfi fogadásához, és megerősíti a levágást a feladó megyei kormányhivatalnak;

e) a védőkörzetből érkező baromfit a többi baromfitól elkülönítve tartják, és azokat a többi baromfitól elkülönítetten, lehetőleg a munkanap végén vágják le; más baromfi levágása előtt takarítást és fertőtlenítést végeznek;

f) a baromfit vágóhídra érkezésekor, valamint levágása után hatósági állatorvos által végzett részletes vizsgálatnak vetik alá a kijelölt vágóhídon;

g) a hús nem kerül Magyarországon kívül kereskedelmi forgalomba, és azt az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek termelésére, feldolgozására, forgalmazására és behozatalára vonatkozó állategészségügyi követelmények megállapításáról szóló, 19/2005. (III. 22.) FVM rendelet 3. számú mellékletében meghatározott, friss hússal kapcsolatos egészségügyi jelzéssel látják el;

h) a húst a Közösségen belüli és nemzetközi kereskedelemre szánt hústól elkülönítve darabolják, szállítják és tárolják, valamint olyan módon használják fel, hogy elkerüljék annak a Közösségen belüli és nemzetközi kereskedelemre szánt hússal történő keveredését, kivéve ha: ha) a húst az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek termelésére, feldolgozására, forgalmazására és behozatalára vonatkozó állategészségügyi követelmények megállapításáról szóló, 19/2005. (III. 22.) FVM rendelet 2. számú mellékletében meghatározott kezelésnek vetették alá.”.

Megfigyelési körzetből származó baromfi esetén:

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 30. § (3) bekezdés a) pontja szerint: „Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi valamint tojás szállítása a megfigyelési körzetből a megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságokba, vágóhidakra, csomagoló központokba, vagy tojástermékek előállítására szolgáló létesítménybe, az alábbi kivételekkel:

a) a vágóbaromfinak egy kijelölt vágóhídra szállítása azonnali levágás céljából a 23. § (1) bekezdés a), b), d) és f) pontja szerinti feltételek fennállása esetén;”.

Az FVM rendelet 23. § (1) bekezdés a), b), d), és f) pontja szerint: „A 22. §-ban foglaltaktól eltérve, a megyei kormányhivatal engedélyezheti a védőkörzetben lévő gazdaságból származó, azonnali levágásra szánt baromfi az ilyen állatok levágására az Országos Járványvédelmi Központ vezetője által kijelölt vágóhídra való közvetlen szállítását, az alábbi feltételek mellett:

a) a baromfit a vágóhídra küldést megelőző 24 órán belül hatósági állatorvosi vizsgálatnak vetik alá a származási gazdaságban;

b) ha a 18. § (2) bekezdése szerint a származási gazdaságban a baromfin elvégzett laboratóriumi vizsgálatok kedvező eredménnyel zár

d) azon megyei kormányhivatal, melynek illetékességi területén belül a kijelölt vágóhíd található, értesítését követően hozzájárul a baromfi fogadásához, és megerősíti a levágást a feladó megyei kormányhivatalnak;

f) a baromfit vágóhídra érkezésekor, valamint levágása után hatósági állatorvos által végzett részletes vizsgálatnak vetik alá a kijelölt vágóhídon;”.

A szállítást megelőző 48 órán belül az állományból 60 db légcső/kloáka tampon került levételre, mely a Nemzeti Referencia Laboratórium (NÉBIH Állategészségügyi és Diagnosztikai Igazgatóság, 1135 Bp., Tábormok u. 2.) számú vizsgálata alapján madárinfluenza fertőzöttségre negatív eredménnyel zárult.

NAPOS BAROMFI ESETÉN:

Védőkörzetből származó napos baromfi esetén:

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 24. § (1) bekezdése szerint: „A 22. § előírásaitól eltérően, a védőkörzeten belül elhelyezkedő gazdaságból származó tojásokból kikelt napos baromfi Magyarország területén lévő és lehetőleg a védő- és megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságba vagy annak egy termelési egységébe közvetlenül szállítható a hatósági főállatorvos engedélyével, az alábbi feltételek mellett:

a) a baromfit hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járművekben szállítják;

b) megfelelő járványvédelmi intézkedéseket alkalmaznak a szállítás során és a rendeltetési gazdaságban;

c) a rendeltetési gazdaságot a napos baromfi megérkezése után hatósági állatorvosi megfigyelés alá helyezik;

d) amennyiben a baromfit a védő- vagy megfigyelési körzeten kívülre szállítják, azt legalább 21 napig a rendeltetési helyen tartják.”

Megfigyelési körzetből származó napos baromfi esetén:

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 30. § (3) bekezdés c) pontja szerint: „Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi valamint tojás szállítása a megfigyelési körzetből a megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságokba, vágóhidakra, csomagoló központokba, vagy tojástermékek előállítására szolgáló létesítménybe, az alábbi kivételekkel:

c) napos baromfi szállítása Magyarország területén lévő gazdaságba vagy gazdaság egy termelési egységébe, feltéve, hogy megfelelő járványvédelmi intézkedéseket alkalmaznak és a rendeltetési gazdaság helye szerinti megyei kormányhivatal értesítését követően az hozzájárul a napos baromfi fogadásához és a rendeltetési gazdaságot vagy egy termelési egységét a szállítást követően hatósági megfigyelés alá helyezi. A napos baromfinak legalább 21 napig a rendeltetési gazdaságban kell maradnia, vagy bármely más gazdaságba, ha a napos baromfi a védő- és megfigyelési körzeteken kívül fekvő baromfitartó gazdaságokból származó keltetőtojásból kelt ki, feltéve, hogy a feladó keltető logisztikája és biológiailag biztonságos munkafeltételei révén biztosítani tudja, hogy e tojások nem kerültek érintkezésbe az e körzetekben található baromfiállományokból származó, és ennél fogva más egészségügyi állapotú keltetőtojással vagy napos baromfival;”.

TOJÁSRAKÁS ELŐTT ÁLLÓ BAROMFI ESETÉN:

Védőkörzetből származó baromfi esetén:

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 25. § szerint: „A 22. § előírásaitól eltérően, a tojásrakás előtt álló baromfi közvetlenül, lehetőleg a védő- vagy megfigyelési körzeten belül található olyan gazdaságba, vagy olyan gazdaság egy termelési egységébe szállítható a hatósági főállatorvos engedélyével, amelyben más baromfit nem tartanak, az alábbi feltételek mellett:

a) a származási gazdaságban a hatósági állatorvos elvégzi a baromfi és más, fogságban tartott madarak - különösen a szállításra kerülők - klinikai vizsgálatát;

b) ha 18. § (2) bekezdése szerint a származási gazdaságban a baromfin laboratóriumi vizsgálatokat végeztek és azok kedvező eredménnyel zárultak;

c) a tojásrakás előtt álló baromfit a hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járművekben szállítják;

d) a rendeltetési gazdaság helye szerint illetékes megyei kormányhivatal, értesítését követően, hozzájárul a baromfi fogadásához és a rendeltetési gazdaságot vagy annak egy termelési egységét a tojásrakás előtt álló baromfi megérkezése után hatósági megfigyelés alá helyezi legalább 21 napra;

e) amennyiben a baromfit a védő- vagy megfigyelési körzeten kívülre szállítják, azt legalább 21 napig a rendeltetési gazdaságban tartják.”

Megfigyelési körzetből származó napos baromfi esetén:

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 30. § (3) bekezdés b) pontja szerint: „Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi valamint tojás szállítása a megfigyelési körzetből a megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságokba, vágóhidakra, csomagoló központokba, vagy tojástermékek előállítására szolgáló létesítménybe, az alábbi kivételekkel:

b) tojásrakás előtt álló baromfi Magyarország területén lévő olyan gazdaságba szállítása, amelyben nincs más baromfi és amelyet e célra a megyei kormányhivatal előzetes értesítés alapján engedélyezett, és hozzájárult a baromfi fogadásához. A tojásrakás előtt álló baromfit a gazdaságba érkezését követően hatósági megfigyelés alá kell helyezni és a tojásrakás előtt álló baromfinak legalább 21 napig a rendeltetési gazdaságban kell maradnia;”.

MINDEN ESETBEN SZEREPELTETENDŐ AZ ALÁBBI:

A számú jegyzőkönyvben foglaltak szerint a helyszíni vizsgálat során megállapításra került, hogy az állomány járványvédelmi izoláltsága megfelelő.

A Megyei Kormányhivatal előzetes nyilatkozata alapján a megyébe, fent nevezett rendeltetési helyre történő beszállításhoz hozzájárult. *(Másik megyébe történő szállítás esetén a fogadó megye hivatalos email címéről elküldött, iktatószámmal ellátott előzetes nyilatkozata szükséges a befogadásról.)*

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatomat az FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 23. §-ában / 24.§-ában /25.§-ában / 30. §-ában, a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiak: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

.....(helység),(dátum)

.....
..... kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető/megyei főállatorvos

Határozatot kapja:

1.állattartó
2.Megyei Kormányhivatal (indító megye)
3.Megyei Kormányhivatal (fogadó megye)
4. Irattár

VII.18a. Melléklet: Kockázatbecslés derogációs határozat kiadásához

Derogációs határozat száma: (engedélyező vagy tiltó)

Indító gazdaság megnevezése, címe:

Fogadó gazdaság/ vágóhíd megnevezése, címe:

Indítás tervezett dátuma:

Derogáció alkalmazása	igen	nem
1. A derogációval kapcsolatos intézkedésekhez (mintavétel illetve szállítás) rendelkezésre áll, szükséges számú hatósági állatorvos? (Fontos! A betegség felderítése és a fertőzött állományok leölése elsőbbséget élvez, minden esetben!)		
2. A NÉBIH ÁDI (NRL) visszajelzése alapján, lehetséges a szükséges vizsgálatok elvégzése az adott időpontra?		
3. A befogadó megye hozzájárult a beszállításhoz?		
4. Vágóhídra szállítás esetén a fogadó vágóhíd OJK által kijelölt?		

Derogáció csak akkor adható, ha a fenti pontok mindegyikére a válasz igen.

Kockázatbecslés – kérdések	Kockázat szintje		
	Magas	Közepes	Alacsony
1. Az indító gazdaság biológiai biztonsága alapján, mekkora a kockázata annak, hogy fertőzött állatok kerülnek kiszállításra?			
2. Szállítás során, a tervezett távolság és az útvonal alapján, mekkora a kockázata annak, hogy a szállított állatok más fogékony állatokkal érintkeznek?			
3. Továbbtartás esetén, a fogadó gazdaság karantén lehetősége alapján, mekkora a továbbterjedés kockázata, a fogadó gazdaságon belül, ha fertőzött állat kerül beszállításra?			
4. Továbbtartás esetén, a fogadó gazdaság biológiai biztonsága alapján, mekkora a továbbterjedés kockázata, más gazdaságokban, ha fertőzött állat kerül beszállításra?			

A HJK vezetője, a kockázati szintek mérlegelése alapján hagyja jóvá a derogációt.

VII.19. Melléklet: Adatfelvételi lap bejelentendő állatbetegség gyanúja esetén

Az adatfelvételi lapot kitöltötte (név, beosztás):.....

Az adatfelvételi lap kitöltésének helye, ideje:.....

Az adatfelvételi lap a sz. jegyzőkönyv melléklete.

I. A betegségre vonatkozó általános adatok

1. Mely betegség vagy gyanúja merül fel:

madárinfluenza (AI) / baromfipestis (ND):

2. A betegség leghosszabb és legrövidebb lappangási ideje:

AI: 21 nap / 1 nap (ÁSZ)

ND: 21 nap / 1 nap (ÁSZ)

II. Az érintett gazdaság adatai

Állattartó / gazdaság neve:

Állattartó / gazdaság címe és elérhetősége (telefon/e-mail cím):
.....

A tulajdonos/integrátor neve:

A tulajdonos/integrátor címe és elérhetősége (telefon/e-mail cím):
.....

aláírás (név nagybetűvel kiírva) nyilatkozom arról, hogy az adatfelvételi lapon szereplő állatok a tulajdonomat képezik.

Az ellátó állatorvos neve, elérhetősége:

Az állatok tartózkodási helye (cím):

GPS adatok:

északi szélesség:

keleti hosszúság:

Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszer (korábban MVH) szerinti ügyfél azonosító:.....

FELIR szám:.....

Tenyészetkód:

Tartási hely azonosító:

Tartási hely azonosító:

III. Állományadatok

faj / hasznosítási irány	jelenlegi összes létszám a járványtani egységen belül	állatlétszám légterenként					
		légtérazonosító / db					
nagy létszámú baromfi		1	2	3	4	5	6
		házi tyúk - tenyész					
házi tyúk - tojó							
házi tyúk - brojler							
pulyka - tenyész							
pulyka - hízó							
gyöngytyúk							
galamb							
nagy létszámú vízibaromfi		légtérazonosító / db					
		1	2	3	4	5	6
kacsa - tenyész							
kacsa - hízó							
lúd - tenyész							
lúd - hízó							
tenyésztett vadon élő madár		légtérazonosító / db					
		1	2	3	4	5	6
fácán							
fogoly							
fürj							
amerikai							
vadlúd							
laposmellű futómadár		légtérazonosító / db					
		1	2	3	4	5	6
strucc							
emu							

Kislétszámú állomány (fajtánkénti darabszám, hasznosítási irány,
kor):.....
.....
Egyéb fogságban tartott madár:.....

Részletes adatok:

légtér	dátum (év.hó.nap)	létszám (db)	elhullás (db)	tojástermelés (db)	tünetek (igen/nem)	takarmány / ivóvíz felvétel az egész időszakban
1						
összes elhullás (db és %):						

* látogatás napjától a tünetek jelentkezését megelőző 7. napig
tünetek híján a látogatás napja és az azt megelőző 7 nap.

Fogékony állatok

ebből beteg:
 faja:
 fajtája:.....
 kora:.....
 neme:.....
 hasznosítás iránya:.....
 darabszáma:.....
 állományazonosító:.....

Gyógykezelési adatok:

.....

I. Fertőződés eredete

1. A lehetséges fertőződés időszakában (figyelemmel a leghosszabb és legrövidebb lappangási időre) érintkezés fogékony állattal:
2. A lehetséges fertőződés időszakában (figyelemmel a leghosszabb és legrövidebb lappangási időre) érintkezés fertőzősközvetítő állati termékkel, takarmánnyal:
3. Fertőzősközvetítő egyéb tényezőkkel való érintkezés:
4. A gazdaság általános járványügyi biztonsága (bejáratnál járműfertőtlenítés, személyek biztonságos beléptetése, kerítés, épületek állapota, zártsága, vadon élő madarak számára hozzáférhető-e takarmány, trágya):
.....
.....
.....

II. Fertőzés (betegség) tovaterjedésének lehetőségei

1. Fertőződés feltételezett kezdete óta került-e ki fogékony állat a fertőzött állományból?
.....
2. Fertőződés feltételezett kezdete óta érintkezett-e fogékony állattal a fertőzött állomány valamely egyede?
.....
3. Fertőződés feltételezett kezdete óta került-e ki fertőzött állományból állati termék?
.....
4. Fertőződés feltételezett kezdete óta került-e ki fertőzősközvetítő tárgy, takarmány, eszköz, gépkocsi, (egyéb fuvarszköz), alom, trágya?
.....
5. Fertőződés feltételezett kezdete óta az itt tartott fogékony állatokkal kontaktusba került személyek fogékony állatokat tartó udvarokban, telepeken jártak-e? Ha igen ki és hol? *(különös tekintettel az ellátó állatorvosra)*
.....

III. Állathigiéniai körülmények

Ólak, istállók alapterülete, magassága:
fűtés:.....
világítás:.....
szellőztetés:.....
padozat:.....
etető, itatók:.....
használt fertőtlenítők:.....
jelenlegi fertőtlenítőszer készletük:.....
utolsó fertőtlenítés ideje:.....
az állatokról alkotott összbenyomás:.....
helyszínrajz

IV. Helyszíni intézkedések

.....
.....
.....

V. Közegészségügyi vonatkozás

.....
.....
.....

VI. Laboratóriumi (ÁDI) vizsgálat (mintavételek, rendelkezésre álló eredmények):

.....
.....
.....

Az állattartó a feltett kérdéseket megértette, az adott válaszai a valóságnak megfelelnek.

Hely:

Dátum:

.....
.....

állattartó

hatósági állatorvos

A járványügyi nyomozás eredményét az OJK észére haladéktalanul meg kell küldeni emailben!

VII.20. Melléklet: Védőkörzet elrendelése

FEJLÉC

Tárgy: Védőkörzet elrendelése

Első fokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(települések, településrészek) közigazgatási területére a GPS koordináta körüli 3 km sugarú körben

védőkörzetet

rendelek el.

A védőkörzetbe tartozó baromfitartó gazdaságokra / háztáji udvarokra az alábbi intézkedéseket rendelem el:

A védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokban minden baromfiállományt és egyéb, fogságban tartott szárnyast a gazdaság/udvar kijelölt épületében zártan kell tartani. Amennyiben ez nem megoldható, vagy az állatok jólétét veszélyeztetné, azokat a gazdaság valamely más helyén kell elkülöníteni, úgy, hogy ne érintkezhessenek a gazdaságban található többi baromfiállományaival vagy más, fogságban tartott madarakkal, továbbá a vadon élő madarakkal.

A baromfiállományokat fajonként, hasznosítási irányonként és korcsoportonként számba kell venni.

A gazdaságok be- és kijáratánál járművek- és személyek fertőtlenítésére alkalmas eszközt és fertőtlenítőszerrel kell elhelyezni.

A baromfitartó gazdaságokkal érintkezett bármilyen eszközt, járművet, beleértve a gazdaságba belépő vagy onnan távozó személyek járműveit is, haladéktalanul takarítani, fertőtleníteni kell. A személy- és gépjármű forgalmat lehetőség szerint minimalizálni kell.

A baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, valamint a hús, takarmány, trágya, hígtrágya és alom, és minden más, vírussal történt fertőzésre gyanús dolog vagy anyag szállítására használt járművet és eszközt a használatuk után azonnal takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

A gazdaságba be- vagy onnan kilépő személyeknek be kell tartaniuk a madárinfluenza terjedésének megakadályozását célzó járványvédelmi intézkedéseket, különös tekintettel az alábbiakat:

- öltözet cseréje a gazdaságban tartózkodásra, vagy teljes egyszer-használatos vagy fertőtleníthető védőruházat viselése,
- a gazdaság bejáratában kéz- és lábfertőtlenítés,
- a látogatási naplóba a gazdaságba belépő minden személy adatainak bejegyzése.

A gazdaságba csak engedéllyel vihető be baromfi, más, fogságban tartott szárnyas, valamint házasított emlős. Ez a korlátozás nem vonatkozik azokra az emlősökre, amelyeknek csak az

emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol nem érintkezhetnek háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott szárnyassal és nincs hozzáférésük olyan ketrechez vagy területhez, ahol ilyen baromfit vagy fogságban tartott madarat tartanak.

A gazdaságban észlelt megnövekedett megbetegedési vagy elhullási arányt, továbbá a termelési adatokban bekövetkezett jelentős változást, különös tekintettel az alábbiakra:

- a takarmány- és vízfelvétel csökkenése meghaladja a 20%-ot,
- a tojástermelés visszaesése két napnál tovább meghaladja az 5%-ot,
- egy hét alatt az elhullási arány meghaladja a 3%-ot,
- bárminemű, a madárinfluenzára utaló klinikai tünetet vagy kórbonctani elváltozást a tulajdonosnak haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak.

Az állati hullákat a lehető leghamarabb ártalmatlanítani kell. A védőkörszét területéről állati hullák kiszállítására közvetlen ártalmatlanítás céljára hivatalom kérelemre engedélyezheti.

A védőkörszétben lévő gazdaságból tilos a baromfi vagy más madarak tartásából származó használt alom, trágya, hígtrágya kivitele vagy szétszórása. Hivatalom engedélyezheti azonban a trágya vagy hígtrágya kijelölt telepre történő szállítását a madárinfluenza vírusának ártalmatlanítását szolgáló kezelés vagy későbbi kezelés célját szolgáló köztes tárolás céljából.

A védőkörszét területén tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vásárainak, piacainak, kiállításainak, vagy egyéb csoportos bemutatásának, versenyének a rendezése.

A védőkörszét területén tilos a baromfi, vagy más fogságban tartott madarak vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedése.

A védőkörszét területén belül tilos – a gazdaságok magánjellegű szervizútjain történő szállítás kivételével – a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, tojás és a baromfi vagy más madarak hulláinak gazdaságokból az utakon történő és vasúti szállítás. A szállítási tilalom nem vonatkozik a védőkörszétben közúton vagy vasúton történő, kirakodás vagy megállás nélküli átszállításra.

Jelen határozattal megkeresem a területileg illetékes járási hivatal vezetőjét jelen határozat helyben szokásos módon történő közzététele érdekében.

Jelen határozat a közzétételével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közzétételétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani. *(A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (1)- (3) bekezdése alapján kell meghatározni az illetékes bíróságot.)*

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság számú eredményközlői szerint településen patogenitású madárinfluenza betegség előfordulása került megállapításra.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés e) pontja szerint: Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...
e) védőkörzet;...”.

A betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében a madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII.4.) FVM rendelet (továbbiakban: FVM rendelet) 16. § (1) bekezdés a) pontja alapján: A magas patogenitású madárinfluenza járvány kitörést követően a megyei kormányhivatalnak haladéktalanul ki kell jelölni:

a) a védő körzet területét a gazdaság körüli legalább 3 km sugarú körben.

Az FVM rendelet 19. §-a szerint:

(1) A védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokban minden baromfiállományt és egyéb, fogságban tartott szárnyast a gazdaság kijelölt épületében zártan kell tartani. Amennyiben ez a gyakorlatban nem megoldható, vagy veszélyeztetné az állatok jólétét, azokat a gazdaság valamely más helyén kell elkülöníteni, úgy, hogy ne érintkezhessenek a gazdaságban található többi baromfiállománnyal vagy más, fogságban tartott madarakkal. Továbbá minden ésszerű lépést meg kell tenni a vadon élő madarakkal való érintkezésük minimálisra csökkentése érdekében.

(2) Az állati hullákat a lehető leghamarabb ártalmatlanítani kell.

(3) A baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, valamint a hús, takarmány, trágya, hígtrágya és alom, és minden más, vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag szállítására használt járművet és eszközt a fertőzést követően a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

(4) A gazdaságba belépő vagy onnan távozó személyek által használt minden, a vírussal történt kontaminációra gyanús járművet haladéktalanul a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

(5) A gazdaságba csak a megyei kormányhivatal engedélyével vihető be baromfi, más, fogságban tartott szárnyas vagy házasított emlős. Ez a korlátozás nem vonatkozik azokra az emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol

a) nem érintkeznek a háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott szárnyassal, és

b) nincs hozzáférésük olyan ketrechez vagy területhez, ahol ilyen háztáji baromfit vagy fogságban tartott madarakat tartanak.

(6) A gazdaságban a megnövekedett morbiditást vagy mortalitást, vagy a gazdaság termelési adataiban bekövetkezett jelentős változást különös tekintettel az alábbiakra

a) a takarmány- és vízfelvétel csökkenése meghaladja a 20%-ot,

b) a tojástermelés visszaesése két napnál tovább meghaladja az 5%-ot,

c) egy hét alatt az elhullási arány meghaladja a 3%-ot,

d) bárminemű, madárinfluenzára utaló klinikai tünetet vagy kórbonctani elváltozást

a tulajdonosnak haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak, amely elvégezteti a szükséges vizsgálatokat.

(7) A gazdaságba belépő vagy onnan távozó valamennyi személynek be kell tartania a madárinfluenza terjedésének megakadályozását célzó járványvédelmi intézkedéseket, különös tekintettel:

- a) a gazdaságban használatos öltözet cseréjére,
- b) a gazdaság bejáratában történő kéz- és lábfertőtlenítésre, valamint
- c) a látogatási naplóba valamennyi a gazdaságba belépő személy adatainak bejegyzésére.

Az FVM rendelet 20. §-a szerint: Tilos a védőkörzetekben lévő gazdaságokból a baromfi vagy más madarak tartásából származó használt almot, trágyát vagy hígtrágyát kivinni vagy szétszórni.

Az FVM rendelet 21. §-a szerint:

- (1) A védőkörzetben tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vásárainak, piacainak, kiállításainak vagy egyéb csoportos bemutatásának, illetve versenyének a rendezése.
- (2) A védőkörzetben tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedése.

Az FVM rendelet 22. § (1) bekezdése szerint: A védőkörzet területén belül tilos - a gazdaságok magánjellegű szervizútjain történő szállítás kivételével - a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, tojás és a baromfi vagy más madarak hulláinak gazdaságokból az utakon történő és vasúti szállítása.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 119. § (3) bekezdés a)-c) pontja szerint:

„(3) A zárlat alatt álló

- a) községből - a részletes szabályokban meghatározott kivételekkel - tilos állatokat, azok nyerstermékeit, betegségeket terjesztő vagy terjeszthető anyagokat és tárgyakat kivinni;
- b) községbe tilos fogékony állatokat bevinni;
- c) községben tilos állatokat közösen legeltetni, állatvásárt, -piacot, -felvásárlást vagy -kiállítást tartani, fogékony állatot fedeztetni vagy termékenyíttetni;”.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések - alapján a rendelkező részben foglaltak szerint védőkörzet megállapításáról döntöttem.

Tájékoztatom, hogy Hivatalom az FVM rendelet 22. §-25. §-ban meghatározott feltételek teljesülése esetén külön kérelemre engedélyezheti:

- védőkörzetben lévő vágóhidakról, daraboló üzemekből és hűtőházakból a baromfihús kiszállítását,
- a védőkörzetben lévő gazdaságból származó, azonnali levágásra szánt baromfi kijelölt vágóhidra való közvetlen szállítását;
- a védőkörzeten belül elhelyezkedő gazdaságból származó tojásokból kikelt napos baromfi Magyarország területén lévő és lehetőleg a védő- és megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságba vagy annak egy termelési egységébe való közvetlen szállítását;
- a tojásrakás előtt álló baromfi közvetlenül, lehetőleg a védő- vagy megfigyelési körzeten belül található meghatározott gazdaságba vagy annak termelési egységébe szállítását;
- a keltetőtojás beszállítását a védőkörzetben lévő kijelölt keltetőbe, valamint a védőkörzetben elhelyezkedő valamely gazdaságból bármely keltetőbe,
- étkezési tojás szállítását.

Határozatomat az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Éltv.) 51.§ (3) bekezdés e) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 18. § (7) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiak: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

A határozat helyben szokásos módon való közzétételéről az Éltv. 52.§ (2) bekezdése alapján rendelkeztem.

.....(helység),(dátum)

.....
... (név)
..... kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető

A fentiekről értesülnek:

1. települési önkormányzat jegyzője
2.Megyei KormányhivatalJárási Hivatala
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Baromfi Termék Tanács (titkarsag@magyarbaromfi.hu)
5. Megyei Állatorvosi Kamara
6. Irattár

VII.21. Melléklet: Megfigyelési körzet elrendelése

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Megfigyelési körzet elrendelése

Élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(települések, településrészek) közigazgatási területére GPS koordináta körüli 10 km sugarú körben

megfigyelési körzetet

rendelek el.

A megfigyelési körzetbe tartozó baromfitartó gazdaságokra / háztáji udvarokra az alábbi intézkedéseket rendelem el:

A gazdaságok be-és kijáratánál járművek- és személyek fertőtlenítésére alkalmas eszközt és fertőtlenítőszerrel kell elhelyezni. A baromfitartó gazdaságokkal érintkezett bármilyen eszközt, járművet, beleértve a gazdaságba belépő vagy onnan távozó személyek járműveit is, haladéktalanul takarítani, fertőtleníteni kell. A személy- és gépjármű forgalmat lehetőség szerint minimalizálni kell.

A megfigyelési körzetben baromfi és más, fogságban tartott madarak vagy háziasított emlősfajok csak a megyei kormányhivatal engedélyével vihetők be a baromfitartó gazdaságokba, illetve onnan ki. Ez a korlátozás nem vonatkozik azokra az emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol nem érintkezhetnek háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott madarakkal és ketreceikkel.

A gazdaságban észlelt megnövekedett megbetegedési vagy elhullási arányt, továbbá a termelési adatokban bekövetkezett jelentős változást, különös tekintettel az alábbiakra:

- a takarmány- és vízfelvétel csökkenése meghaladja a 20%-ot,
 - a tojástermelés visszaesése két napnál tovább meghaladja az 5%-ot,
 - egy hét alatt az elhullási arány meghaladja a 3%-ot,
 - bárminemű, a madárinfluenzára utaló klinikai tünetet vagy kórbonctani elváltozást
- a tulajdonosnak haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak.

Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi és tojás megfigyelési körzeten belüli mozgatása, kivéve a megfigyelési körzeten át közúton vagy vasúton történő, kirakodás vagy megállás nélküli átszállítást.

Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi és tojás szállítása a megfigyelési körzeten belül a megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságokba, vágóhidakra, csomagoló központokba, vagy tojástermékek előállítására szolgáló létesítménybe.

Kizárólag a megyei kormányhivatal engedélyével lehet megfigyelési körzeten kívülről származó, az azonnali levágásra szánt baromfi a megfigyelési körzeten belül található kijelölt vágóhídra történő közvetlen szállítása, és az ilyen baromfiból származó nyers hús kivitele a megfigyelési körzet területéről.

A megfigyelési körzetben tilos a baromfi vagy más madarak tartásából származó használt alom, trágya, hígtrágya kivitele, szétszórása, kivéve, ha azt a megyei kormányhivatal engedélyezte. A megyei kormányhivatal engedélyezheti a trágyának a megfigyelési körzetben fekvő gazdaságból valamely kijelölt telepre történő szállítását a madárinfluenza vírusának ártalmatlanítását szolgáló kezelés vagy későbbi kezelés célját szolgáló köztes tárolás céljából.

Az élő baromfi, más, fogságban tartott madarak, takarmány, trágya, hígtrágya, alom és minden más a vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag szállításához használt járművet és eszközt takarítási, fertőtlenítési, eljárásnak kell alávetni.

A megfigyelési körzetben tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vásárainak, piacainak, kiállításainak, vagy egyéb bemutatóinak, versenyének a tartás.

Tilos a baromfi, vagy más fogságban tartott madarak vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedése.

Jelen határozattal megkeresem a területileg illetékes járási hivatal vezetőjét a határozat helyben szokásos módon történő közzététele érdekében.

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának számú eredményközlői szerint településen patogentitású madárinfluenza betegség előfordulása került megállapításra.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés e) pontja szerint: Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó

jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...

f) megfigyelési körzet...

A betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében a madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII.4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 16. § (1) bekezdés b) pontja alapján: „A magas patogenitású madárinfluenza járvány kitörést követően a megyei kormányhivatalnak haladéktalanul ki kell jelölni:

...

b) a megfigyelési körzet területét a gazdaság körüli legalább 10 km sugarú körben, beleértve a védőkörzet területét is.”

A megfigyelési körzetben alkalmazandó intézkedéseket az FVM rendelet 30. §-a határozza meg. Az FVM rendelet 30. § (2)-(11) bekezdése szerint:

„(2) Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi és tojás megfigyelési körzeten belüli mozgatása, kivéve a megfigyelési körzeten át közúton vagy vasúton történő, kirakodás vagy megállás nélküli átszállítást. E tilalom alól a megyei kormányhivatal a madárinfluenza terjedésének megelőzését célzó megfelelő járványvédelmi intézkedések alkalmazása után adhat felmentést.

(3) Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi valamint tojás szállítása a megfigyelési körzetből a megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságokba, vágóhidakra, csomagoló központokba, vagy tojástermékek előállítására szolgáló létesítménybe, az alábbi kivételekkel:

a) a vágóbaromfinak egy kijelölt vágóhidra szállítása azonnali levágás céljából a 23. § (1) bekezdés a), b), d) és f) pontja szerinti feltételek fennállása esetén;

b) tojásrakás előtt álló baromfi Magyarország területén lévő olyan gazdaságba szállítása, amelyben nincs más baromfi és amelyet e célra a megyei kormányhivatal előzetes értesítés alapján engedélyezett, és hozzájárult a baromfi fogadásához. A tojásrakás előtt álló baromfit a gazdaságba érkezését követően hatósági megfigyelés alá kell helyezni és a tojásrakás előtt álló baromfinak legalább 21 napig a rendeltetési gazdaságban kell maradnia;

c) napos baromfi szállítása Magyarország területén lévő gazdaságba vagy gazdaság egy termelési egységébe, feltéve, hogy megfelelő járványvédelmi intézkedéseket alkalmaznak és a rendeltetési gazdaság helye szerinti megyei kormányhivatal értesítését követően az hozzájárul a napos baromfi fogadásához és a rendeltetési gazdaságot vagy egy termelési egységét a szállítást követően hatósági megfigyelés alá helyezi. A napos baromfinak legalább 21 napig a rendeltetési gazdaságban kell maradnia, vagy bármely más gazdaságba, ha a napos baromfi a védő- és megfigyelési körzeteken kívül fekvő baromfitartó gazdaságokból származó keltetőtojásból kelt ki, feltéve, hogy a feladó keltető logisztikája és biológiailag biztonságos munkafeltételei révén biztosítani tudja, hogy e tojások nem kerültek érintkezésbe az e körzetekben található baromfiállományokból származó, és ennél fogva más egészségügyi állapotú keltetőtojással vagy napos baromfival;

d) a keltetőtojás kiszállítható a megfigyelési körzetben vagy azon kívül elhelyezkedő kijelölt keltetőbe; feltéve, hogy a tojást és annak csomagolását feladás előtt fertőtlenítik és biztosítják a visszakereshetőségüket;

e) egyszer használatos csomagolású étkezési tojások kiszállíthatók a kijelölt csomagolóközpontba, feltéve, hogy az hatósági főállatorvos által előírt valamennyi járványvédelmi intézkedésnek megfelel;

f) tojások kiszállíthatók az élelmiszer-higiéniáról szóló 2004. április 29-i 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban történő kezelésre a megfigyelési körzeten belül vagy kívül elhelyezkedő, a tojástermékek gyártásával az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerint foglalkozó létesítménybe;

g) tojások kiszállíthatók ártalmatlanítás céljából.

(4) A megyei kormányhivatal a fertőződés lehetőségének kizárása esetén engedélyezheti a védőközvetlen és megfigyelési közvetlen kívülről származó, azonnali levágásra szánt baromfi a megfigyelési közvetlen belül található kijelölt vágóhídra történő közvetlen szállítását, és az ilyen baromfiból nyert hús ezt követő elszállítását.

(5) A megfigyelési közvetben található gazdaságokba az előírt járványvédelmi intézkedéseket betartva - különös tekintettel a belépéskori és távozáskori fertőtlenítésre - csak olyan személyek léphetnek be, akik jelenléte az állatok ellátása, hatósági felügyelete miatt szükséges.

(6) Az élő baromfi, más, fogságban tartott madarak, takarmány, trágya, hígtrágya, alom és minden más a vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag szállításához használt járművet és eszközt a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési, eljárásnak kell alávetni.

(7) Baromfi és más, fogságban tartott madarak vagy háziasított emlősfajok csak a megyei kormányhivatal engedélyével vihetők be a baromfit tartó gazdaságba, illetve onnan ki. Ez a korlátozás nem vonatkozik azokra az emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol:

a) nem érintkeznek a háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott szárnyassal, és

b) nincs hozzáférésük olyan ketrechez vagy területhez, ahol ilyen háztáji baromfit vagy fogságban tartott madarakat tartanak.

(8) A gazdaságban 19. § (6) bekezdésben felsorolt változásokat jelenteni kell a járási hivatalnak.

(9) Tilos a használt alom, trágya vagy hígtrágya elszállítása vagy szétszórása, amennyiben a megyei kormányhivatal azt nem engedélyezte. A járványvédelmi intézkedések betartása mellett engedélyezhető a trágyának a megfigyelési közvetben fekvő gazdaságból valamely kijelölt telepre történő szállítása, a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (állati melléktermékekre vonatkozó rendelet) szóló Európai Parlament és a Tanács 1069/2009/EK rendelete (2009. október 21.), EU végrehajtási rendeletében (142/2011/EU), valamint a hazai miniszteri rendeletben (45/2012. VM rendelet) meghatározott szabályokkal összhangban a madárinfluenza vírusok lehetséges jelenlétének megszüntetését szolgáló kezelés vagy későbbi kezelés céljából történő köztes tárolás céljából.

(10) Tilos a vásárok, piacok, kiállítások, illetve a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak egyéb bemutatásainak, illetve versenyeinek tartása.

(11) Baromfi vadállomány-újratelepítési céllal nem engedhető szabadon.”

A megállapított tények és hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megfigyelési közvet elrendeléséről döntöttem.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés f) pontjában, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 18. § (7) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

A határozat helyben szokásos módon való közzétételéről az Ákr. 89. § (1) bekezdése az Éltv. 52.§ (2) bekezdése alapján rendelkeztem.

.....(helység),(dátum)

.....
..... kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető

A fentiekről értesülnek:

1. települési önkormányzat jegyzője
2. Megyei KormányhivatalJárási Hivatala
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Baromfi Termék Tanács (titkarsag@magyarbaromfi.hu)
5. Megyei Állatorvosi Kamara
6. Irattár

VII.21a. Melléklet: Szállítási Útmutató

Madárinfluenza miatt korlátozás alatti területekről történő ki- és beszállítás

Magyarországon az utóbbi időben több madárinfluenza kitörés történt. Járványügyi intézkedésként védő- és megfigyelési körzetek kerültek felállításra, melyekre szigorú szállítási szabályok vonatkoznak.

A védő- és megfigyelési körzetből történő ki- és beszállítás alapelve: tilos a baromfi, tojás, baromfihús és állati hullák szállítása, de ez alóli felmentésként megyei engedélyek kiadhatóak bizonyos feltételek teljesülése esetén. Ezek a feltételek jogszabályban foglalt előírásokon alapulnak, illetve az alábbiakban kerülnek meghatározásra, melyeket **a mindenkori járványügyi helyzetet figyelembe véve lehet és kell alkalmazni.**

I. Azonnali vágásra szánt élő állat szállítása

1, védőkörzetből és megfigyelési körzetből AZONNALI LEVÁGÁSRA szánt baromfi bármilyen státuszú területen lévő vágóhídra

- zárlati területről érkező állatok vágására engedélyezett vágóhídon történhet
- a vágóhídra történő szállítást a származási hely szerint és a vágóhíd helye szerint illetékes megyék egyedileg, kérelemre engedélyezik
- a szállítások feltétele az alábbi követelmények teljesítése:
 - a) az állományból vett minták laboratóriumi vizsgálatok kedvező eredménnyel zárultak
 - a mintát a szállítást megelőző 48 órán belül kell levenni
 - a minta 60 db légsző/garat vagy kloáka tamponból áll
 - a mintakísérő irat teljeskörű kitöltése kötelező, hiányos mintakísérő esetén az adatok pótlásáig a laboratórium nem vizsgálja a mintát
 - b) az állattartó telep 24 órán belüli hatósági állatorvosi vizsgálata, jegyzőkönyv felvételével
 - c) leplombált járművekben kell szállítani az állatokat
 - d) védőkörzetből származó állatok esetében a vágóhídon elkülönítve kell az élő állatokat, és a termékeket is kezelni, tartani, szállítani és tárolni
 - e) a hatósági állatorvosnak részletes hatósági ante mortem és post mortem vizsgálatok kell végeznie
 - f) védőkörzetből származó állatok esetében a hús nem kerülhet Magyarországon kívül kereskedelmi forgalomba
 - g) védőkörzetből származó állatok esetében a hús nyomonkövethetőséget biztosító címkéjét áthúzással meg kell jelölni

2, mentes területről AZONNALI LEVÁGÁSRA szánt baromfi védőkörzeten belül lévő vágóhídra

- mentes területről érkező állatok vágására engedélyezett védőkörzeti vágóhídon történhet
- a vágóhídra történő szállítást a vágóhíd helye szerint az illetékes megye egyedileg, kérelemre engedélyezi
- a szállítások feltétele az alábbi követelmények teljesítése:
 - a) a vágóhídon az élő állatokat elkülönítve tartják és elkülönítve vágják le,
 - b) az előállított húst a védő és megfigyelési körzetből származó más baromfi hústól elkülönítve kell kezelni, tárolni és szállítani

3, mentes területről AZONNALI LEVÁGÁSRA szánt baromfi megfigyelési körzeten belül lévő vágóhídra

- mentes területről érkező állatok vágására engedélyezett megfigyelési körzeti vágóhídon történhet

- a vágóhídra történő szállítást és a hús kiszállítását a vágóhíd helye szerint illetékes megye egyedileg, kérelemre engedélyezi

Azonnali vágásra szánt baromfi mozgatása - összefoglalás

telep / vágóhíd	védő	megfigyelési	mentes
védő	23. § (1) feltételeivel: 1, zárlati területről érkező állatok vágására engedélyezett vágóhíd 2, befogadó nyilatkozat 3, 60 tamponminta kedvező eredménye 4, hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 24 órával indítás előtt 5, leplombált járműben szállítás 6, elkülönített vágás 7, elkülönített darabolás, tárolás és szállítás 8, a húst jelölni kell és csak Magyarországon kerülhet forgalomba	23. § (1) feltételeivel: 1, zárlati területről érkező állatok vágására engedélyezett vágóhíd 2, befogadó nyilatkozat 3, 60 tamponminta kedvező eredménye 4, hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 24 órával indítás előtt 5, leplombált járműben szállítás 6, elkülönített vágás 7, elkülönített darabolás, tárolás és szállítás 8, a húst jelölni kell és csak Magyarországon kerülhet forgalomba	23. § (1) feltételeivel: 1, zárlati területről érkező állatok vágására engedélyezett vágóhíd 2, befogadó nyilatkozat 3, 60 tamponminta kedvező eredménye 4, hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 24 órával indítás előtt 5, leplombált járműben szállítás 6, elkülönített vágás 7, elkülönített darabolás, tárolás és szállítás 8, a húst jelölni kell és csak Magyarországon kerülhet forgalomba
megfigyelési	23. § (1) feltételeivel: 1, zárlati területről érkező állatok vágására engedélyezett vágóhíd 2, befogadó nyilatkozat 3, 60 tamponminta kedvező eredménye 4, hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 24 órával indítás előtt 5, leplombált járműben szállítás 6, elkülönített vágás 7, elkülönített darabolás, tárolás és szállítás 8, a húst jelölni kell és csak Magyarországon kerülhet forgalomba	23. § (1) feltételeivel: 1, zárlati területről érkező állatok vágására engedélyezett vágóhíd 2, befogadó nyilatkozat 3, 60 tamponminta kedvező eredménye 4, hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 24 órával indítás előtt 5, leplombált járműben szállítás 6, elkülönített vágás 7, elkülönített darabolás, tárolás és szállítás 8, a húst jelölni kell és csak Magyarországon kerülhet forgalomba	23. § (1) feltételeivel: 1, zárlati területről érkező állatok vágására engedélyezett vágóhíd 2, befogadó nyilatkozat 3, 60 tamponminta kedvező eredménye 4, hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 24 órával indítás előtt 5, leplombált járműben szállítás 6, elkülönített vágás 7, elkülönített darabolás, tárolás és szállítás 8, a húst jelölni kell és csak Magyarországon kerülhet forgalomba
mentes	23. § (2) feltételeivel:	30. § (4) feltételeivel:	nincsenek korlátozó feltételek

	1, mentes területről érkező állatok vágására engedélyezett védőkörzeti vágóhíd 2, befogadó nyilatkozat 3, elkülönített vágás 4, elkülönített darabolás, tárolás és szállítás	1, mentes területről érkező állatok vágására engedélyezett megfigyelési körzeti vágóhíd 2, befogadó nyilatkozat 3, hús kiszállítására megyei engedély	
--	---	---	--

II. Élő állat továbbtartásra

A járványügyi helyzetre tekintettel további intézkedésig **mentes területről korlátozás alatti területre**, továbbá **megfigyelési körzetből védőkörzetbe nem szállítható be** továbbtartásra szánt baromfi.

Védőkörzetből bármilyen státuszú területre az alábbi feltételekkel szállítható ki továbbtartásra szánt baromfi:

- kiszállítás előtti kedvező eredményű hatósági helyszíni ellenőrzés (klinikai vizsgálat és nyilvántartás ellenőrzése, jegyzőkönyv felvételével)
- kedvező eredményű laboratóriumi vizsgálat (60 tamponminta);
- befogadó nyilatkozat a rendeltetési hely szerint illetékes megyétől;
- hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált jármű;
- rendeltetési helyen hatósági megfigyelés legalább 21 napig.

Naposbaromfi esetében nem szükséges a kiszállítás előtti helyszíni ellenőrzés és mintavétel, és nem előírás az üres telepre történő betelepítés.

Megfigyelési körzetből mentes területre az állatmozgatás - a járványügyi helyzet miatt- a megyei hatóság által ugyanilyen feltételekkel engedélyezhető.

Megfigyelési körzeten belül az állatmozgatás - a járványügyi helyzet miatt- a megyei hatóság által ugyanilyen feltételekkel engedélyezhető, azzal az eltéréssel, hogy a laboratóriumi vizsgálat elhagyható.

Korlátozás alatt álló területen baromfi vadállomány újratelepítési céllal nem engedhető szabadon.

Továbbtartásra szánt baromfi mozgatása - összefoglalás

telep/ telep	védő	megfigyelési	mentes
védő	<p>25. § feltételeivel: 1, kiszállítás előtti hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 2, kedvező eredményű laboratóriumi vizsgálat 3, befogadó nyilatkozat 4, leplombált jármű 5, hatósági megfigyelés 21 napig naposbaromfi esetében nem megkövetelt a kiszállítás előtti ellenőrzés és laboratóriumi vizsgálat</p>	<p>25. § feltételeivel: 1, kiszállítás előtti hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 2, kedvező eredményű laboratóriumi vizsgálat 3, befogadó nyilatkozat 4, leplombált jármű 5, hatósági megfigyelés 21 napig naposbaromfi esetében nem megkövetelt a kiszállítás előtti ellenőrzés és laboratóriumi vizsgálat</p>	<p>25. § feltételeivel: 1, kiszállítás előtti hatósági állományvizsgálat, helyszíni ellenőrzés 2, kedvező eredményű laboratóriumi vizsgálat 3, befogadó nyilatkozat 4, leplombált jármű 5, hatósági megfigyelés 21 napig naposbaromfi esetében nem megkövetelt a kiszállítás előtti ellenőrzés és laboratóriumi vizsgálat</p>
megfigyelési	nem lehetséges	<p>30. § (3) feltételeivel: 1, befogadó nyilatkozat 2, hatósági megfigyelés 21 napig Fentiekén túl el kell végezni: a kiszállítás előtti helyszíni ellenőrzést de az állomány laboratóriumi vizsgálata elhagyható</p>	<p>30. § (3) feltételeivel: 1, befogadó nyilatkozat 2, hatósági megfigyelés 21 napig Fentiekén túl el kell végezni: a kiszállítás előtti helyszíni ellenőrzést az állomány laboratóriumi vizsgálatát</p>
mentes	nem lehetséges	nem lehetséges	nincsenek korlátozó feltételek

III. Keltetőtojás

Ha a szülőállományok tartási helye védőkörzeti korlátozás alatt áll, a szállítás az alábbi feltételek teljesülése mellett engedélyezhető:

- a szülőállományokat, amelyekből a tojások származnak meg kell vizsgálni (diagnosztikai kézikönyv IV. fejezet 8.10. pontja):
- ellenőrizni kell a telepi nyilvántartásokat;
- 15 naponként a szülőállományokat klinikai vizsgálat alá kell venni;
- valamennyi termelési egységből szabványos mintát kell venni (20 légcső/garat tampon, 20 kloáka tampon, 20 vér, 5 hulla (ha van)).

Ha a szülőállományok tartási helye megfigyelési korlátozás alatt áll, a szállítás az alábbi feltételek teljesülése mellett engedélyezhető:

- a tojásokat és csomagolásukat feladás előtt fertőtlenítik és biztosítják a visszakereshetőségüket.

IV. Étkezési tojás

Védőkörzetben vagy **megfigyelési körzetben** tartott tojóállományoktól származó étkezési tojás szállítása egyszer használatos csomagolásban a megyei hatóság által kijelölt **csomagolóközpontba** a hatósági főállatorvos által előírt valamennyi járványvédelmi intézkedés alkalmazása esetén engedélyezhető a megyei hatóság által.

Tojástermékek gyártására a 853/2004/EK rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerinti létesítménybe, a 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban történő kezelésre szállítható tojás.

VII.22. Melléklet: Leölési határozat

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Állatleölés elrendelése

H A T Á R O Z A T

..... (név) állattartó (lakóhely/székhely:, FELIR azonosító szám:) cím (állattartó telep, telephely címe) alatti gazdaságában lévő (tenyészetkód:, tartási hely azonosító:) alábbi összetételű baromfiállományának

faj	db
házityúk	
pulyka	
kacsa	
lúd	
gyöngytyúk	
galamb	
postagalamb	
fácán	
fogoly	
fürj	
strucc	
összesen:	

leölését

rendelem el.

A fentiekben megjelölt baromfiállományt –áig kell leölni.

A leölést az állatvédelmi szabályok betartásával, vértelenül kell végezni.

A leölt állatok hulláit az ATEV Zrt. szám alatti telephelyére kell szállítani és ott hatósági állatorvos felügyelete mellett(elásás, elégetés, melléktermék feldolgozó üzemben) módszerével ártalmatlanítani.

A leölés és az ártalmatlanítás hatósági felügyeletével hatósági állatorvost bízom meg.

Jelen határozatom ellen annak közlésétől számított 15 napon belül aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezésnek van helye.

A fellebbezés díja 10 000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell

tüntetni a fellebbezéssel érintett határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a jogorvoslati kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtható.

INDOKOLÁS

.....(név) szám alatti (tenyészetkód:....., tartási hely azonosító:) állattartó telep (udvar) baromfiállományában a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivataliktatószámú vizsgálati eredményközlése (vagy klinikai és kórbonctani vizsgálat) alapján magas patogenitású madárinfluenza járványkitörést állapítottam meg. *(A megfelelő alkalmazandó (gyanú alapján történő leölésnél nincs ÁDI iktatószám.)*

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés m) pontja alapján: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ... m) állatleölés (leöletés);”

Az Éltv. 18. § (1) bekezdés g) pontja szerint: „Az állattartó köteles: ... g) állatának az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt vizsgálatát, kezelését, védőoltását, elszállítását, levágatását, illetve leölését tűrni, ezen feladatokat ellátó állatorvos részére segédszemélyzetről gondoskodni, és a kárenyhítési kötelezettségének megfelelően közreműködni.”

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (továbbiakban: FVM rendelet) 11.§ a) pontjában előírtak szerint: „A járványkitörés helyén a hatósági főállatorvos a 8. § (2) és (3) bekezdésében foglalt intézkedéseket hozza, továbbá elrendeli

a) a gazdaságban lévő minden baromfi és más, fogságban tartott madár hatósági felügyelet melletti, késedelem nélküli leölését; a leölést - a közreműködők egészségvédelmének biztosítása mellett - oly módon kell végezni, hogy a madárinfluenza terjedésének veszélye elkerülhető legyen, különösen szállítás közben; a leölés alól felmentés adható, hivatalosan nyilvántartott ritka baromfi vagy más, fogságban tartott madárfajok esetében, ha ezek egyedei kedvtelésből, az ember lakóhelyéül szolgáló helyiségben tartott állatok, vagy a baromfiállománytól elkülönítetten tartottak, feltéve, hogy ezzel a járványvédelem érdekei nem sérülnek; a hatósági főállatorvos e rendelet szerinti további intézkedéseket hozhat a madárinfluenza lehetséges, a gazdaság területén lévő bármely vadon élő madárra való terjedésének korlátozása érdekében;”.

A gazdaságban található baromfiállomány leöléséről a megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Jelen határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja alapján történt, mivel a madárinfluenza az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés m) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdésében és 18. § (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva hoztam.

Határozatomat az Ákr.80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról a tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
... (név)
... (beosztás)

Határozatot kapja:

1.állattartó
2.Megyei Kormányhivatal
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. ATEV Zrt. központ (atev@atev.hu)
5. Irrattár

VII.22a. Melléklet: Leölési táblázat a gyakorlatban baromfinál alkalmazott módszerekről

Alkalmazott módszer	Leírás	Fő paraméterek
1. Összezúzás	Az egész állat azonnali felaprítása.	72 óránál fiatalabb csibéken és embriókon alkalmazható. A módszernek biztosítania kell az állat azonnali összezúzását és azonnali halálát. A berendezésnek gyorsan forgó, mechanikusan működtetett vágókészekből vagy expandált polisztirolból készült kiálló részekből kell állnia. A berendezés kapacitásának elegendőnek kell lennie az összes állat azonnali leöléséhez, nagyszámú állat esetében is.
2. Csigolyatörés/ Fejre mért hirtelen ütés	A nyak kézzel történő vagy mechanikai nyújtása és kitekerése, amely az agyi vérrellátás megszűnését okozza./ A fejre mért erőteljes, célzott ütés, amely súlyos agykárosodást okoz.	Legfeljebb 5 kg élősúlyú baromfin alkalmazható. Ezt a módszert nem lehet rutinszerűen alkalmazni, <u>kizárólag abban az esetben, ha nem áll rendelkezésre más kábítási módszer</u> . Egyetlen személy sem ölhet le naponta 70 állatnál többet.
3. Elektromos vízfürdő	Elektromos áram alkalmazása vízfürdőn keresztül a teljes testen.	Ha az állatok túl kis méretűek a vízfürdős kábítóhoz, vagy ha a lábbilincs felhelyezése inkább fájdalmat okoz, nem alkalmazható. A lábbilincset be kell nedvesíteni, mielőtt az élő madarakat megbilincselik és alkalmazzák rájuk az áramot. A madarakat mindkét lábuknál fogva kell fellógatni. A kiegészítő táblázatban megadott minimális áramerősséget legalább 4 másodperc időtartamig kell alkalmazni. Egyéb, meghatározandó paraméterek: (ld. Állatvédelmi útmutató az állatok kábításához és leöléséhez) Strucc esetében elsősorban az elektromos kábítás alkalmazandó.
4. CO ₂ magas koncentrációban	Több mint 40 % szén-dioxidot tartalmazó gázkeverék közvetlen vagy fokozatos alkalmazása eszméletükön lévő állatokon. A módszer aknában, alagútban, szűk konténerben vagy előzőleg leszigetelt épületben alkalmazható.	A gáz semmilyen körülmények között nem hatolhat be az állatok elkábítására vagy leölésére szolgáló kamrába vagy helyre oly módon, hogy az égési sérülést vagy riadalmat okozhasson fagyás vagy a páratartalom hiánya miatt. VÍZISZÁRNYAS esetében nem alkalmazható!

5. CO ₂ inert gázokhoz keverve	Legfeljebb 40 % szén-dioxidot tartalmazó inertgáz-keverék közvetlen vagy fokozatos alkalmazása eszméletükön lévő állatokon, ami oxigénhiányhoz vezet. A módszer aknában, zsákban, alagútban, szűk konténerben vagy előzőleg leszigetelt épületben alkalmazható.	A gáz semmilyen körülmények között nem hatolhat be az állatok elkábítására vagy leölésére szolgáló kamrába vagy helyre oly módon, hogy az égési sérülést vagy riadalmat okozhasson fagyás vagy a páratartalom hiánya miatt.
6. Halálos injekció	Az eszméletvesztést és az érzékelés elvesztését visszafordíthatatlan halál követi, amelyet az állatorvosi gyógyszerek beinjekciózása okoz.	A leöléshez használt, jóváhagyott készítmény bevételezésének, fogyasztásának dokumentálása az alkalmazó állatorvos megjelölésével.

Kiegészítő táblázat a 3. ponthoz:

Frekvencia (Hz)	Csirke	Pulyka	Kacsa és liba	Fürj
< 200 Hz	100 mA	250 mA	130 mA	45 mA
200-tól 400 Hz-ig	150 mA	400 mA	Nem engedélyezett	Nem engedélyezett
400-tól 1 500 Hz-ig	200 mA	400 mA	Nem engedélyezett	Nem engedélyezett

Kiegészítés a 6. ponthoz:

Fogyási napló leöléshez használt készítményhez

Készítmény megnevezése:.....

Alkalmazó neve/ aláírása	Alkalmazás dátuma	Alkalmazás helye (állattartó megnevezése, címe)	Állatok adatai (faj, kor, db)	Nyitó készlet (ml)	Záró készlet (ml)

Általános leölési útmutató linkje:

<https://portal.nebih.gov.hu/-/fertozo-betegsegek-keszenleti-tervei>

VII.22b. Melléklet: Leölési jegyzőkönyv (épület CO2-dal történő elgázosításához)

Jegyzőkönyv nagylétszámú baromfitelepen végzett állatleölésről

A telep neve:.....

Telephelye címe:.....

Telefon/fax száma:.....

A tulajdonos/üzemeltető neve:.....

Címe:.....

Telefonszáma:.....

A leölés időpontja:.....

A leölést irányító hatósági állatorvos neve:.....

Az állattartó épületek száma:.....

A telepen tartott állatok faja, hasznosítási iránya, kora, száma istállónként:

istálló jelzése	faj	hasznosítási irány	kor (hetekben)	létszám

VII.23. Melléklet: Becslési jegyzőkönyv

.....Megyei Kormányhivatal
..... Járási Hivatal

Tárgy: becslési jegyzőkönyv
Ikt.sz.:
Ügyintéző:
Elérhetőség:
Melléklet:

Becslési jegyzőkönyv

Készült: 20... xx. xx-én, az „*állattartó neve, székhelye, FELIR azonosítója, tartási hely tenyészetkódja, azonosítója, címe*” alatti gazdaságban a 20.... xx. xx. napon (megállapítás napja) magas patogenitású madárinfluenza fertőző állatbetegség megállapítása miatt elrendelt leölés és takarmány megsemmisítés során bekövetkezett értékcsökkenés becslése alkalmából.

Az állatok leölését, ártalmatlanítását és a takarmány ártalmatlanítását elrendelő határozat száma:

A leölés oka „*gyanú, fertőzöttség megállapítása – ÁDI iktatószámmal, állatvédelmi, 1km-es leölés...*”

A leölt állatok és a megsemmisített takarmány becserkét a kárbecslésben érintett állatokkal azonos fajú, fajtájú, ivarú állományok Baromfi Termék Tanács által jóváhagyott átlag értékesítési árának figyelembe vételével, valamint a takarmány beszerzési árak számlával igazolt értékének figyelembe vételével állapítottam meg.

Leölésre és ártalmatlanításra került állatállomány (beleértve a bejelentést követően elhullott állatokat)												
sor- száma	faja és fajtája	és	kora	ivara	száma	tömege (átlag)	nettó becserkét (db)	nettó becserkét (összesen)	állattartó által hasznosított érték	nettó értékcsökkenés	bruttó értékcsökkenés	
összesen:												

Az ártalmatlanításra, illetve megsemmisítésre kerülő fertőzőközvetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok tulajdonosának neve (cégneve), lakhelye (székhelye)

Megsemmisítésre került betegségterjesztő tárgyak								
sorszáma	megnevezése	súlya vagy darabszáma	nettó egységár	nettó becsérték	megjegyzés	állattartó által hasznosított érték	nettó értékcsökkenés	bruttó értékcsökkenés
összesen:								

Értékcsökkenés mindösszesen:

(helység, dátum)

.....
járási hivatalvezető nevében és megbízásából

.....
járási főállatorvos

A fenti becsértéket tudomásul veszem, azzal egyetértek, fellebbezési jogomról lemondok.

.....
állattulajdonos

Készült 5 példányban.

Kapják:

1. állattartó
- 2-3. NÉBIH Költségvetési Igazgatóság
4. Megyei Kormányhivatal
5. irattár

VII.24. Melléklet: Eljárési jelentés

.....Megyei Kormányhivatal
..... Járási Hivatal

Tárgy: eljárési jelentés
Ikt.sz.:
Ügyintéző:
Elérhetőség:
Melléklet:

Eljárési jelentés

Készült: 20... xx. xx-én, az „*állattartó neve, székhelye, FELIR azonosítója, tartási hely tenyészetkódja, azonosítója, címe*” alatti gazdaságban a 20.... xx. xx. napon (megállapítás napja) magas patogenitású madárinfluenza fertőző állatbetegség megállapítása miatt elrendelt leölés és takarmány megsemmisítés során bekövetkezett értékcsökkenés becslése alkalmából.

Az állatok leölését, ártalmatlanítását és a takarmány ártalmatlanítását elrendelő határozat száma:.....

A leölés oka „*gyanú, fertőzöttség megállapítása – ÁDI iktatószámmal, állatvédelmi, 1km-es leölés...*”

Az elhullott, leölt állatok ártalmatlanításának

módja: és helye:.....

Vágásra utalt állatok esetében a vágás helye (a vágást végrehajtó engedélyezett létesítmény neve, címe, FELIR azonosító száma)

Leölésre és ártalmatlanításra került állatállomány									
sor-száma	faja és fajtája	kora	ivara	száma	tömege (átlag)	leölésig (db)	elhullott	leöléskor tüneteket mutató (db)	leöléskor tünetmentes (db)

Az ártalmatlanításra, illetve megsemmisítésre kerülő fertőzőközvetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok tulajdonosának neve (cégneve), lakhelye (székhelye)

Az ártalmatlanításnak, illetve megsemmisítésnek módja vagy fertőtlenítésének elvégzése utáni további sorsa:
.....

Megsemmisítésre került betegségterjesztő tárgyak		
sorszama	megnevezése	súlya vagy darabszáma

Egyéb járványügyi intézkedés:.....

(helység, dátum)

.....
járási hivatalvezető nevében és megbízásából

.....
járási főállatorvos osztályvezető

A fenti becsértéket tudomásul veszem, azzal egyetértek, fellebbezési jogomról lemondok.

.....
állattulajdonos

Készült 2 példányban.

VII.25. Melléklet: Kártalanítás határozat minta 5 millióig

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Kártalanítás megállapítása

H A T Á R O Z A T

.....(név) (természetes személy esetén születési hely, idő:, anyja neve:, lakóhely:....., FEIR azonosító:, tenyészetkód:, tartási hely azonosító:) //// (gazdálkodó szervezet esetén székhely:, adószám:, FELIR azonosító:, tenyészetkód:, tartási hely azonosító:) állattartó részére

.....(kártalanítás összege számmal és betűvel kiírva) forint kártalanítást állapítok meg.

Jelen határozat jogerőre emelkedését követően, a jelen határozat megküldésével megkeresem a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt a kártalanítási összeg jelen határozat jogerőre emelkedéstől számított 60 napon belül a jogosult részére a Banknál vezetett számú számlájára utalással történő megfizetése iránt.

Jelen határozatom ellen annak közlésétől számított 15 napon belül a Megyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezés díja a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 500 forint, de legalább 10 000 forint, legfeljebb 500 000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

I N D O K O L Á S

..... (név)..... cím alatti állattartó telep (udvar) baromfiállományában (vagy a klinikai tünetek és kórbonctani elváltozások) a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának számú vizsgálati eredményközlése alapján magas patogenitású madárinfluenza járványkitörés (vagy gyanúját) került megállapításra.

A Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala iktatószámú határozata rendelkezett (név) állattartó cím alatti állattartó telepen (udvar) lévő baromfiállományának leöléséről, valamint a fertőzőszövetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok ártalmatlanításáról.

..... hatósági állatorvos iktatószámú jelentése alapján (dátum) napján a fentiekben jelzett határozat szerint elrendelt

baromfiállomány leölése, a eszköz és takarmány megsemmisítése (dátum) megtörtént.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 18. § 1 bekezdés f) pontja szerint: „Az állattartó köteles

f) állata betegségéről vagy annak gyanújáról haladéktalanul értesíteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet, illetve a szolgáltató állatorvost, a beteg, illetve betegsége gyanús állatát megvizsgáltatni, járványos állatbetegség esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak az állat (állomány) kezelésére és a betegség továbbvitelének megakadályozására adott utasításait végrehajtani, az elrendelt járványügyi intézkedésben foglalt kötelezettségeket teljesíteni.”

Az Éltv. 51. § (3) bekezdés i)-q) pont szerint: „Az állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig:

- i) diagnosztikai vizsgálat és ilyen célú leölés, kilövés,
- j) védőoltás;
- k) gyógykezelés;
- l) elkülönített vagy zárt vágás,
- m) állatleölés (leöletés),
- n) fertőzőkövető anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer, takarmány, állati eredetű melléktermék, állati eredetű termék ártalmatlanná tétele,
- o) fertőtlenítés,
- p) földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag igénybevétele, használata;
- q) a járványügyi intézkedés eredményes végrehajtása érdekében természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet - így különösen vágóhíd, állati eredetű melléktermék kezelését végző üzem - aktív közreműködésre kötelezése.”

Az Éltv. 55. § (1) bekezdése szerint: „A 51. § (3) bekezdésének i)-q) pontjaiban felsorolt járványügyi intézkedések elrendelése esetében - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel - az államtól kártalanításra jogosult

a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott állatbetegségben a 18. § (1) bekezdésének f) pontjában előírt bejelentés teljesítésének időpontját követően vagy járványügyi intézkedés következtében elhullott, illetve a járványügyi intézkedésként leölt bejelentett állat, megsemmisített termék, anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa;”.

Az Éltv. 55. § (2) bekezdés szerint: „Nem jár kártalanítás

- a) az országba tilalom ellenére vagy szabálytalanul behozott állatokért, valamint a tartásukkal kapcsolatos anyagokért, eszközökért és tárgyakért;
- b) ha az állat betegsége gyanús állapotát az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozó nem jelentette be, illetve az előírt kötelezettségeket megszegte;
- c) ha az átruházással szerzett állat betegségéről, fertőzöttségéről a tulajdonosnak az állat megszerzésekor tudomása volt;
- d) ha a járványügyi intézkedésre az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozás egyéb felróható magatartása miatt került sor;
- e) a vadon élő állatokért, kivéve az engedéllyel befogott, legalább hat hónapja zárt körülmények között (vadászparkban, vadaskertben, röptetőben) tartott vagy tenyésztett, továbbá a járványügyi intézkedésként diagnosztikai célból kilőtt vadat, és a védett állatokat;

f) trágyáért, alomért;

g) az állat-egészségügyi jogszabályok megsértésével tartott, illetve szállított, levágott, forgalomba hozott állatért és termékért.”

Az Éltv. 55. § (4)-(5) bekezdése szerint:

„(4) A kártalanítás összege az állat, anyag, eszköz vagy tárgy forgalmi értéke, az 51. § (3) bekezdésének p) és q) pontja esetében pedig az igénybevétellel, illetve közreműködéssel okozott károkhoz - ide nem értve az elmaradt hasznot - igazodik.

(5) A kárbecslés és kifizetés részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály tartalmazza. A kártalanítás kifizetésének módjáról az azt elrendelő határozatban kell rendelkezni.”

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 5. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„Az Éltv. 55. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kártalanítási eljárást a (2)-(11) bekezdésekben foglaltak szerint kell lefolytatni.

(2) A kártalanítás összegéről a járási hivatal

a) az általa lefolytatott becslési eljárás,

b) az eljáró hatósági állatorvos eljárési jelentése, illetve a 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyve, valamint

c) a 7. § (4) bekezdése szerinti számlák adatai alapján dönt.”

A VM rendelet 5. § (4) bekezdése szerint: „A járási hivatal a kártalanítás alapjául szolgáló összeg megállapítása céljából lefolytatott becslési eljárásról becslési jegyzőkönyvet készít.”

A VM rendelet 5. § (6) bekezdés a)-d) és n) pontja szerint: „Az állat, anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer vagy takarmány káreseménykori forgalmi értéke megállapításának alapja:

a) tenyészállatoknál - az adott fertőző állatbetegség megelőzéséről és leküzdéséről szóló miniszteri rendeletben foglaltakat is figyelembe véve - a számlákkal igazolt, három hónapnál nem régebbi beszerzési ár, beleértve az importárat is, vagy a megelőző három hónapban az üzem által értékesített állatok számlákkal igazolt, átlagos tenyészállat-értékesítési súly- vagy egyedenkénti átlagára,

b) hízóállatok esetén a területen működő, engedéllyel rendelkező felvásárló szervezet által számlával igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott élőtömeg kilogrammonkénti ára,

c) a legalább hat hónapja zárt körülmények között, vadsparkban, vadaskertben, röptetőben tartott vagy tenyésztett vadonélő haszonállatok esetén a felvásárló szervezet által számlával igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott felvásárlási ár,

d) az a)-c) pontban megnevezettek hiánya esetén a kárbecslésben érintett állathoz hasonló, azzal azonos fajú, fajtájú, ivarú, korú és hasznosítású állatra vonatkozó, az adott fertőző állatbetegség megelőzéséről és leküzdéséről szóló miniszteri rendeletben foglaltak figyelembevételével, szakértő által megadott, az adott területen a káresemény időszakában kialakult piaci árak átlaga,...

n) n) fertőzőkövetítő anyagok, eszközök, tárgyak esetén szakértő által megadott, a használati értéknek megfelelő becsült árak átlaga....”.

A VM rendelet 5. § (7) bekezdése szerint: „A fertőzőkövetítő anyagokat, tárgyakat és eszközöket, amennyiben azok megfelelő eljárással fertőtleníthetők, a fertőtlenítés elvégzése után a tulajdonos rendelkezésére kell bocsátani, aki azokat felhasználhatja vagy értékesítheti. Ebben az esetben kártalanítás nem jár.”

A VM rendelet 5. § (12) bekezdése alapján: „A rendelet hatálya alá tartozó eljárásokban elsősorban olyan szakértőt lehet igénybe venni, aki vagy amely

- a) az érintett állatfaj - illetve azon belül állatfajta - vonatkozásában elismert tenyésztő szervezet vagy annak hiányában tenyésztő szövetség vagy egyesület, mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek tekintetében az adott ágazatban elismert szakmaközi szervezet, vagy
- b) meghatározott anyagok, eszközök és tárgyak esetében az adott anyag, eszköz, tárgy értékesítésével, illetve értékbecslésével foglalkozó vagy az ilyen tevékenységgel kapcsolatosan megfelelő szakértelemmel rendelkező természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.”

Az eljáró hatósági állatorvos iktatószámú jelentése, valamint számú becslési jegyzőkönyve alapján az alábbi összetételű baromfiállomány került leölésre:

faj	db	tömeg
házityúk		
pulyka		
kacsa		
lúd		
gyöngytyúk		
galamb		
postagalamb		
fácán		
fogoly		
fűrj		
strucc		
összesen:		

Ha elhullott állatok után is kártalanítás kerül megállapításra akkor azoknak az állományát is szerepeltetni kell a határozatban külön táblázatban.

Az eljáró hatósági állatorvos iktatószámú jegyzőkönyve alapján az alábbi összetételű baromfiállomány hullott el:

Ha fertőzőközvetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok ártalmatlanítása után is megállapításra kerül kártalanítás akkor arra is ki kell térni, fel kell sorolni az érintett eszközöket, anyagokat.

A leölt állatok és a megsemmisített takarmány becsértékét a kárbecslésben érintett állatokkal azonos fajú, fajtájú, ivarú állományok Baromfi Termék Tanács által közölt átlag értékesítési árának, valamint a takarmány beszerzési árak számlával igazolt értékének figyelembe vételével, és ezek alapján a kártalanítás összegét az alábbiak szerint állapítottam meg:

..... (Részletesen rögzíteni kell a kártalanítás összegének megállapítása során milyen átlagárakat vett figyelembe a hatóság, majd részletesen le kell vezetni a számítást)

faj	darab	tömeg	átlagár	kártalanítás összege
házityúk				
pulyka				
kacsa				
lúd				
gyöngytyúk				
galamb				
postagalamb				
fácán				

fogoly				
fűrj				
strucc				
összesen:				

A takarmány beszerzési árak számlával igazolt értéke:.....

A VM rendelet 6. § (3)-(4) bekezdése alapján, a kártalanítási összeg kifizetése érdekében a járási hivatal a kártalanítási határozat jogerőre emelkedése után haladéktalanul megküldi a NÉBIH-nek a kártalanítási eljárás során keletkezett dokumentációt, és a NÉBIH intézkedik a kártalanítás összegének folyósítása iránt, amelyet a kártalanítási határozat jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül kifizet a tulajdonosnak.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatomat a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (5) bekezdésében és 22. § (1) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében továbbá a VM rendelet 6. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint az egyes állatjárványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (2) bekezdésének és 6. § (1a)-(2) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról a tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járás i hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

Készült 5 példányban

Kapják:

1. állattartó
- 2-3. NÉBIH Költségvetési Igazgatóság
4. Megyei Kormányhivatal
5. irattár

VII.26. Melléklet: Kártalanítás határozat minta 5 millió felett

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Kártalanítás megállapítása

H A T Á R O Z A T

.....(név) (*természetes személy esetén* születési hely, idő:, anyja neve:, lakóhely:....., FEIR azonosító:, tenyészetkód:, tartási hely azonosító:) *//// (gazdálkodó szervezet esetén* székhely:, adószám:, FELIR azonosító:, tenyészetkód:, tartási hely azonosító:) állattartó részére

.....**(kártalanítás összege számmal és betűvel kiírva) forint kártalanítást állapítok meg.**

Jelen határozat jogerőre emelkedését követően, a jelen határozat megküldésével megkeresem a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt a kártalanítási összeg jelen határozat jogerőre emelkedéstől számított 60 napon belül a jogosult részére a Banknál vezetett számú számlájára utalással történő megfizetése iránt.

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

..... (név)..... cím alatti állattartó telep (udvar) baromfiállományában (vagy a klinikai tünetek és kórbonctani elváltozások) a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának számú vizsgálati eredményközlése alapján magas patogenitású madárinfluenza járványkitörés (vagy gyanúját) került megállapításra.

A Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala iktatószámú határozata rendelkezett (név) állattartó cím alatti állattartó telepen (udvar) lévő

baromfiállományának leöléséről, valamint a fertőzőszórvetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok ártalmatlanításáról.

..... hatósági állatorvos iktatószámú jelentése alapján (dátum) napján a fentiekben jelzett határozat szerint elrendelt baromfiállomány leölése, a eszköz és takarmány megsemmisítése (dátum) megtörtént.

A Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala állattartó madárinfluenza következtében elhullott////, illetve a járványügyi intézkedésként leölt bejelentett állat, /////megsemmisített termék, anyag, eszköz és tárgy kártalanítási ügyét napján kelt iktatószámú végzéssel áttette a Megyei Kormányhivatalhoz.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 18. § 1 bekezdés f) pontja szerint: „Az állattartó köteles

f) állata betegségéről vagy annak gyanújáról haladéktalanul értesíteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet, illetve a szolgáltató állatorvost, a beteg, illetve betegsége gyanús állatát megvizsgáltatni, járványos állatbetegség esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak az állat (állomány) kezelésére és a betegség továbbvitelének megakadályozására adott utasításait végrehajtani, az elrendelt járványügyi intézkedésben foglalt kötelezettségeket teljesíteni.”

Az Éltv. 51. § (3) bekezdés i)-q) pont szerint: „Az állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig:

i) diagnosztikai vizsgálat és ilyen célú leölés, kilövés,

j) védőoltás;

k) gyógykezelés;

l) elkülönített vagy zárt vágás,

m) állatleölés (leöletés),

n) fertőzőszórvetítő anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer, takarmány, állati eredetű melléktermék, állati eredetű termék ártalmatlanná tétele,

o) fertőtlenítés,

p) földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag igénybevétele, használata;

q) a járványügyi intézkedés eredményes végrehajtása érdekében természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet - így különösen vágóhíd, állati eredetű melléktermék kezelését végző üzem - aktív közreműködésre kötelezése.”

Az Éltv. 55. § (1) bekezdése szerint: „A 51. § (3) bekezdésének i)-q) pontjaiban felsorolt járványügyi intézkedések elrendelése esetében - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel - az államtól kártalanításra jogosult

a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott állatbetegségben a 18. § (1) bekezdésének f) pontjában előírt bejelentés teljesítésének időpontját követően vagy járványügyi intézkedés következtében elhullott, illetve a járványügyi intézkedésként leölt bejelentett állat, megsemmisített termék, anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa;”.

Az Éltv. 55. § (2) bekezdés szerint: „Nem jár kártalanítás

a) az országba tilalom ellenére vagy szabálytalanul behozott állatokért, valamint a tartásukkal kapcsolatos anyagokért, eszközökért és tárgyakért;

- b) ha az állat betegsége gyanús állapotát az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozó nem jelentette be, illetve az előírt kötelezettségeket megszegte;
- c) ha az átruházással szerzett állat betegsége, fertőzöttségéről a tulajdonosnak az állat megszerzésekor tudomása volt;
- d) ha a járványügyi intézkedésre az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozás egyéb felróható magatartása miatt került sor;
- e) a vadon élő állatokért, kivéve az engedéllyel befogott, legalább hat hónapja zárt körülmények között (vadasparkban, vadaskertben, röptetőben) tartott vagy tenyésztett, továbbá a járványügyi intézkedésként diagnosztikai célból kilőtt vadat, és a védett állatokat;
- f) trágyáért, aloméért;
- g) az állat-egészségügyi jogszabályok megsértésével tartott, illetve szállított, levágott, forgalomba hozott állatért és termékért.”

Az Éltv. 55. § (4)-(5) bekezdése szerint:

„(4) A kártalanítás összege az állat, anyag, eszköz vagy tárgy forgalmi értéke, az 51. § (3) bekezdésének p) és q) pontja esetében pedig az igénybevétellel, illetve közreműködéssel okozott károkhoz - ide nem értve az elmaradt hasznot - igazodik.

(5) A kárbecslés és kifizetés részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály tartalmazza. A kártalanítás kifizetésének módjáról az azt elrendelő határozatban kell rendelkezni.”

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 5. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„Az Éltv. 55. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kártalanítási eljárást a (2)-(11) bekezdésekben foglaltak szerint kell lefolytatni.

(2) A kártalanítás összegéről a járási hivatal

a) az általa lefolytatott becslési eljárás,

b) az eljáró hatósági állatorvos eljárási jelentése, illetve a 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyve, valamint

c) a 7. § (4) bekezdése szerinti számlák adatai alapján dönt.”

A VM rendelet 5. § (4) bekezdése szerint: „A járási hivatal a kártalanítás alapjául szolgáló összeg megállapítása céljából lefolytatott becslési eljárásról becslési jegyzőkönyvet készít.”

A VM rendelet 5. § (6) bekezdés a)-d) és n) pontja szerint: „Az állat, anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer vagy takarmány káreseménykori forgalmi értéke megállapításának alapja:

a) tenyészállatoknál - az adott fertőző állatbetegség megelőzéséről és leküzdéséről szóló miniszteri rendeletben foglaltakat is figyelembe véve - a számlákkal igazolt, három hónapnál nem régebbi beszerzési ár, beleértve az importárat is, vagy a megelőző három hónapban az üzem által értékesített állatok számlákkal igazolt, átlagos tenyészállat-értékesítési súly- vagy egyedenkénti átlagára,

b) hízóállatok esetén a területen működő, engedéllyel rendelkező felvásárló szervezet által számlával igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott élőtömeg kilogrammonkénti ára,

c) a legalább hat hónapja zárt körülmények között, vadasparkban, vadaskertben, röptetőben tartott vagy tenyésztett vadonélő haszonállatok esetén a felvásárló szervezet által számlával igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott felvásárlási ár,

d) az a)-c) pontban megnevezettek hiánya esetén a kárbecslésben érintett állathoz hasonló, azzal azonos fajú, fajtájú, ivarú, korú és hasznosítású állatra vonatkozó, az adott fertőző állatbetegség megelőzéséről és leküzdéséről szóló miniszteri rendeletben foglaltak figyelembevételével,

szakértő által megadott, az adott területen a káresemény időszakában kialakult piaci árak átlaga,...

n) fertőzőszórvetítő anyagok, eszközök, tárgyak esetén szakértő által megadott, a használati értéknek megfelelő becsült árak átlaga....”.

A VM rendelet 5. § (7) bekezdése szerint: „A fertőzőszórvetítő anyagokat, tárgyakat és eszközöket, amennyiben azok megfelelő eljárással fertőtleníthetők, a fertőtlenítés elvégzése után a tulajdonos rendelkezésére kell bocsátani, aki azokat felhasználhatja vagy értékesítheti. Ebben az esetben kártalanítás nem jár.”

A VM rendelet 5. § (12) bekezdése alapján: „A rendelet hatálya alá tartozó eljárásokban elsősorban olyan szakértőt lehet igénybe venni, aki vagy amely

a) az érintett állatfaj - illetve azon belül állatfajta - vonatkozásában elismert tenyésztő szervezet vagy annak hiányában tenyésztő szövetség vagy egyesület, mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek tekintetében az adott ágazatban elismert szakmaközi szervezet, vagy

b) meghatározott anyagok, eszközök és tárgyak esetében az adott anyag, eszköz, tárgy értékesítésével, illetve értékbecslésével foglalkozó vagy az ilyen tevékenységgel kapcsolatosan megfelelő szakértelemmel rendelkező természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.”

A VM rendelet 6. § (1) bekezdése szerint: „Az Éltv. 55. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetekben, valamint ha a kártalanítási igény elbírálásánál a kártalanítást kizáró ok nem áll fenn, a kártalanítás összegét 5 millió forint mértékig határozatban a járási hivatal állapítja meg. Amennyiben a kártalanítás összege meghaladja az 5 millió forintot, a járási hivatal átteszi az ügyet a megyei kormányhivatalhoz, amely a járási hivatal 5. § (2) bekezdése szerint elbírált kártalanítási igényt felülvizsgálja és határozatban megállapítja a kártalanítás összegét.”

Az eljárás során az alábbiakat állapítottam meg.

Az eljáró hatósági állatorvos iktatószámú jelentése, valamint számú becslési jegyzőkönyve alapján az alábbi összetételű baromfiállomány került leölésre:

faj	db	tömeg
háziyúk		
pulyka		
kacsa		
lúd		
gyöngytyúk		
galamb		
postagalamb		
fácán		
fogoly		
fűrj		
strucc		
összesen:		

Ha elhullott állatok után is kártalanítás kerül megállapításra akkor azoknak az állományát is szerepeltetni kell a határozatban külön táblázatban.

Az eljáró hatósági állatorvos iktatószámú jegyzőkönyve alapján az alábbi összetételű baromfiállomány hullott el:

Ha fertőzőszórvetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok ártalmatlanítása után is megállapításra kerül kártalanítás akkor arra is ki kell térni, fel kell sorolni az érintett eszközöket, anyagokat.

A leölt állatok és a megsemmisített takarmány becsértékét a kárbecslésben érintett állatokkal azonos fajú, fajtájú, ivarú állományok Baromfi Termék Tanács által közölt átlag értékesítési árának, valamint a takarmány beszerzési ár számlával igazolt értékének figyelembe vételével, és ezek alapján a kártalanítás összegét az alábbiak szerint állapítottam meg:

..... (Részletesen rögzíteni kell a kártalanítás összegének megállapítása során milyen átlagárakat vett figyelembe a hatóság, majd részletesen le kell vezetni a számítást)

faj	darab	tömeg	átlagár	kártalanítás összege
házi tyúk				
pulyka				
kacsa				
lúd				
gyöngytyúk				
galamb				
postagalamb				
fácán				
fogoly				
fűrj				
strucc				
összesen:				

A takarmány beszerzési árak számlával igazolt értéke:.....

A VM rendelet 6. § (3)-(4) bekezdése alapján, a kártalanítási összeg kifizetése érdekében a megyei kormányhivatal – a kártalanítási határozat jogerőre emelkedése után haladéktalanul megküldi a NÉBIH-nek a kártalanítási eljárás során keletkezett dokumentációt, és a NÉBIH intézkedik a kártalanítás összegének folyósítása iránt, amelyet a kártalanítási határozat jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül kifizet a tulajdonosnak.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatomat a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében továbbá a VM rendelet 6. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint az egyes állatjárványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (2) bekezdésének és 6. § (1a)-(2) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. §

(1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

.....(helység),(dátum)

.....
kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető

Készült 5 példányban

Kapják:

1. állattartó
- 2-3. NÉBIH Költségvetési Igazgatóság
4. Megyei Kormányhivatal
5. irattár

VII.27. Melléklet: Takarítás, fertőtlenítés elrendelése

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Takarítás, fertőtlenítés elrendelése

H A T Á R O Z A T

.....(név) állattartót (lakóhely/székhely:
.....) (állattartó telep címe)
szám alatti állattartó telepen (tenyészetkód:, tartási hely
azonosító:.....)

az állatszállások, az állatokat vagy hulláikat szállító járművek, valamint a feltehetően fertőzött berendezések, eszközök **takarítása és fertőtlenítése**, továbbá

a trágya, hígtrágya és alom fertőtlenítésenapjáig történő elvégzésére kötelezem.

A takarítást és fertőtlenítést dr. hatósági állatorvos utasítása és felügyelete mellett, a madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet 46. §-a, valamint az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 18. számú függeléke szerinti fertőtlenítési útmutató szerint kell végrehajtani.

Jelen határozat ellen annak közlésétől számított 15 napon belül aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomhoz benyújtott, indokolással ellátott fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezés díja 10.000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel támadott határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a jogorvoslati kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtható.

I N D O K O L Á S

..... (név, telephely, tenyészetkód, tartási hely
azonosító) állattartó telep (udvar) baromfiállományában magas patogenitású madárinfluenza járványkitörés/ gyanúja került megállapításra.

... Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala a ... napján kelt ... számú határozattal a telep (udvar) baromfiállománya leölését rendelte el. A baromfiállomány leölése ... napján megtörtént.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés o) pontja szerint: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...
o) fertőtlenítés;”.

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 11. § f) és g) pontja szerint:

„A járványkitörés helyén a hatósági főállatorvos a 8. § (2) és (3) bekezdésében foglalt intézkedéseket hozza, továbbá elrendeli

f) a vírussal történt kontaminációra gyanús trágya, hígtrágya és alom a 46. §-ban meghatározott módon fertőtlenítését;

g) hogy a hullák ártalmatlanítását követően a tárolásukra használt épületeket, a legelőket vagy földeket, a vírussal történt kontaminációra gyanús eszközöket, valamint a fertőzöttségre gyanús baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, hullák, hús, takarmány, trágya, hígtrágya, alom vagy bármely más, vírussal történt kontaminációra gyanús anyag szállítására használt járműveket a 46. §-ban meghatározott módon takarítani, fertőtleníteni kell;”

Az FVM rendelet 46. §-a szerint: „A madárinfluenza vírussal való fertőzöttség vagy fertőzöttség gyanúja miatt hatósági megfigyelés alá vont gazdaságok területén található bármely dolgot vagy anyagot az alábbi elvek, valamint a készenléti terv fertőtlenítési útmutatójában részletesen meghatározottak alapján hozott utasítás szerint és hatósági állatorvosi felügyelet mellett takarítás, fertőtlenítés és a madárinfluenza vírus megsemmisítését célzó eljárások alá kell vetni:

a) a takarítást és fertőtlenítést, és szükség esetén a rágcsálók és rovarok kiirtására vonatkozó intézkedéseket hatósági állatorvosi felügyelet mellett az alábbiak figyelembevételével kell elvégezni:

aa) a fertőtlenítőszer és azok alkalmazási koncentrációját a gyártó ajánlásai figyelembe véve, a kezelendő gazdaságok, járművek és tárgyak jellegének megfelelően kell meghatározni,

ab) a zsiroidószer és fertőtlenítőszer alkalmazása során biztosítani kell, hogy azok alkalmazása során a hatékonysága nem csökken, különösen be kell tartani a gyártó által feltüntetett műszaki paramétereket, úgymint a nyomást, a legalacsonyabb hőmérsékletet és a szükséges behatási időt;

b) függetlenül a használt fertőtlenítőszerrel, a következő általános szabályokat kell alkalmazni:

ba) az alom és az alomszalma, valamint a bélsár alapos átáztatása a fertőtlenítőszerrel,

bb) a talaj, a padló, a feljárók és falak kefével és súrolással végzett lemosása és megtisztítása, amennyiben lehetséges, azt követően, hogy a takarítási és fertőtlenítési eljárás hatékonyságát csökkentő eszközöket és berendezési tárgyakat eltávolították vagy lebontották,

bc) meg kell akadályozni a korábban megtisztított részek újrafertőződését,

bd) a takarítást és fertőtlenítést a gazdaság vagy a jármű nyilvántartásaiban dokumentálni kell, és azt a felügyeletet ellátó hatósági állatorvosnak igazolnia kell,

be) el kell végezni a szállításhoz használt és a személyzet által használt járművek kitakarítását és fertőtlenítését.”

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: Állat-egészségügyi Szabályzat) 129. § (1) bekezdése szerint, a fertőtlenítés elvégzése vagy elvégzettetése az állattartó kötelessége.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat 130. § (1) bekezdése szerint: A fertőtlenítő anyagokról, azok tárolásáról és szakszerű felhasználásáról a 18. számú függelékben foglalt FERTŐTLENÍTÉSI

ÚTMUTATÓ ad részletes tájékoztatást, és tartalmazza a különböző létesítmények, anyagok, eszközök fertőtlenítésének gyakorlati végrehajtására vonatkozó eljárást.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat 131. § (4) bekezdése szerint: A bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségek leküzdésével kapcsolatos fertőtlenítés befejezése után, a terület elhagyása előtt fertőtleníteni kell a közreműködő személyeket és a fertőtlenítéshez használt eszközöket is.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat 132. § (1) bekezdése értelmében a bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedések megelőzése, leküzdése során alkalmazandó fertőtlenítési módot a betegségek leküzdésének részletes szabályai és a Fertőtlenítési Útmutató tartalmazzák.

A gazdaság területén maradt kórokozók ártalmatlanítása miatt szükséges a takarítás és a fertőtlenítés elvégzése.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Jelen határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja alapján történt, mivel a madárinfluenza az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés o) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdésében és 18. § (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az Ákr. 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járás i hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
járasi főállatorvos

Határozatot kapja:

1.állattartó
2. Eljáró hatósági állatorvos
3. Irattár

VII.28. Melléklet: Forgalmi korlátozás és helyi zárlat feloldása

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Forgalmi korlátozás és helyi zárlat feloldása

Első fokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(név) cím alatti gazdaságának (tenyészetkód:, tartási hely azonosító:) a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal napján kelt iktatószámú határozatával elrendelt

hatósági megfigyelését és a forgalmi korlátozást napjától feloldom.

Jelen határozatom ellen annak közlésétől számított 15 napon belül aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezésnek van helye.

A fellebbezés díja 10 000 forint, amelyet Megyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni.

A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett elsőfokú határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtható.

I N D O K O L Á S

..... (név) állattartó ... szám alatti baromfiállományában madárinfluenza gyanúja került megállapításra, mely alapján napján keltiktatószámú. határozattal hatósági megfigyelés és forgalmi korlátozás került elrendelésre.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51.§ (3) bekezdés b) és c) pontja szerint: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...

b) megfigyelési zárlat (hatósági megfigyelés) ...”

c) forgalmi korlátozás;...”.

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 8. § (5) bekezdése szerint: „A járványkitörés gyanúja

esetén az érintett gazdaságokban alkalmazandó intézkedéseket mindaddig fenn kell tartani, amíg a madárinfluenza gyanúja egyértelműen ki nem zárható.”

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.) napján kelt iktatószámú lelete alapján, amely szerint a laboratóriumi vizsgálat, a gazdaságban lévő baromállományban a madárinfluenza gyanúját kizártam.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Jelen határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 84. § a) pontja alapján történt, mivel a madárinfluenza az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 126. § (4) bekezdésében, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. tv. (a továbbiakban: Éltv.) 51.§ (3) bekezdés b) és c) pontjában, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdésében és 18.§ (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr.116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezés eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló a 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
... (név)
....(beosztás)

Határozatot kapja:

1.állattartó

2.Megyei Kormányhivatal
3.települési önkormányzat jegyzője
4. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@neh.gov.hu)
5. Szolgáltató állatorvos
6. Irattár

VII.29. Melléklet: Védőkörzet feloldása

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Védőkörzet feloldása

Élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(települések, településrészek) közigazgatási területére iktatószámú határozattal elrendelt védőkörzetet év hó nap-tól

feloldom.

A települések/település részek közigazgatási területe a Megyei Kormányhivatal a napján kelt iktatószámú határozatával elrendelt megfigyelési körzet részét képezi. **A iktatószámú határozatban meghatározott megfigyelési körzetben alkalmazandó intézkedéseket települések/település részek közigazgatási területén is alkalmazni kell.**

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap (ÁNYK nyomtatvány) használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal számú eredményközlői szerint településen patogentitású madárinfluenza betegség előfordulása került megállapításra.

A..... Megyei Kormányhivatal számú határozatában település/ településrészek közigazgatási területére védőkörzet került elrendelésre.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 125. § (3) bekezdése szerint: „A területi zárlat (községi zárlat, védőkörzet) feloldása tekintetében az egyes állatbetegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályok az irányadók.”

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 29. § szerint: „

(1) A 3. Címben meghatározott intézkedéseket a fertőzött gazdaságnak a 46. §-ban megállapított egy vagy több eljárás keretében végzett előzetes takarítása és fertőtlenítése befejezésének napjától számított legalább 21 napig, illetve addig kell fenntartani, amíg a védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokat a készenléti tervvel összhangban meg nem vizsgálták.

(2) Amennyiben a 3. Címben említett intézkedéseket az (1) bekezdésben meghatározottak szerint többé már nem kell fenntartani, a korábbi védőkörzetben a 30. §-ban megállapított, a megfigyelési körzetekben alkalmazandó intézkedéseket kell alkalmazni.”

A fertőzött gazdaság kiürítését követően 46. §-ában előírt takarítás és előzetes fertőtlenítés befejezésének napjától számított 21 nap-án letelt. A védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokat a készenléti tervvel összhangban megvizsgálták és a telepeken madárinfluenzára utaló betegség tünetei nem mutatkoztak.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a védőkörzet feloldásáról döntöttem.

Határozatomat az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 126. § (4) bekezdésében, valamint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény. 51.§ (3) bekezdés e) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 18. § (7) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80 § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

.....(helység),(dátum)

.....
..... kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető/megyei főállatorvos

Határozatot kapja:

1. települési önkormányzat jegyzője

2.Megyei KormányhivatalJárási Hivatala
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Baromfi Termék Tanács (titkarsag@magyarbaromfi.hu)
5. Megyei Állatorvosi Kamara
6. Irrattár

VII.30. Melléklet: Megfigyelési körzet feloldása

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Megfigyelési körzet feloldása

H A T Á R O Z A T O T.

Madárinfluenza járvány kitörése miatt
.....(települések, településrészek) közigazgatási
területére napján kelt számú határozattal elrendelt megfigyelési
körzetet

..... év hó naptól

feloldom.

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap (ÁNYK nyomtatvány) használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A..... Megyei Kormányhivatal ... napján kelt
iktatószámú határozattal megfigyelési körzetet rendelt el település/
településrészek közigazgatási területére magas patogenitású madárinfluenza betegség előfordulása miatt.

A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló 143/2007 (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 31. §-a szerint: „A 4. Címben előírt intézkedéseket a fertőzött gazdaságnak a 46. §-ban meghatározott módon elvégzett előzetes takarítási, fertőtlenítési befejezésének napjától számított legalább 30 napig kell fenntartani.”

Az FVM rendelet 46. §-ában előírt takarítás és fertőtlenítés befejezésének napjától számított 30 nap(év, hónap, nap)-án letelt.

A megfigyelési körzetben elhelyezkedő gazdaságokat a készenléti tervvel összhangban megvizsgálták és a telepeken madárinfluenzára utaló betegség tünetei nem mutatkoztak.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a megfigyelési körzet feloldásáról döntöttem.

Határozatomat az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 126. § (4) bekezdésében, az Éltv. 51.§ (3) bekezdés f) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 18. § (7) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam meg.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

.....(helység),(dátum)

.....
.....kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető

Határozatot kapja:

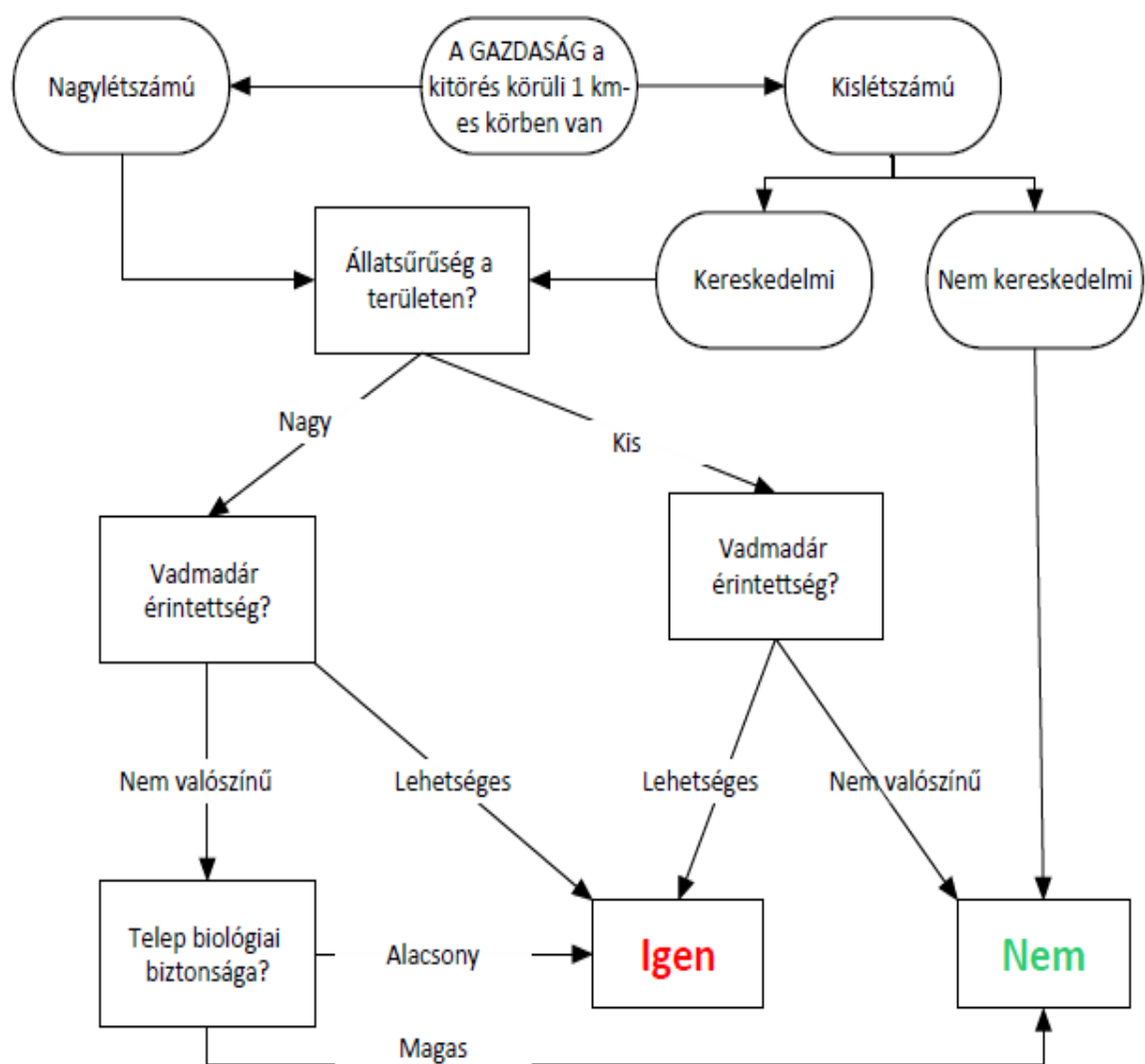
1. települési önkormányzat jegyzője
2. Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Megyei Állatorvosi Kamara
5. Irattár

VII.31. Melléklet: A madárinfluenza diagnosztizálásának stratégiái

Járványügyi helyzet	Lehetséges problémák	Diagnosztikai kritériumok
Nincsenek különleges tünetek, hivatalosan nem merül fel gyanú	Elszigetelt gazdaság	Gyors kimutatást kell végezni M génen alapuló RT-PCR vizsgálattal. Adott esetben differenciáldiagnózist kell végezni.
Elsődleges járványkitörés gyanúja	Elszigetelt gazdaság	Teljes diagnosztikai vizsgálatot, vírusizolálást és -jellemzést kell végezni.
Elsődleges járványkitörés gyanúja	Nagy baromfisűrűségű területen található gazdaság	Teljes diagnosztikai vizsgálatot, vírusizolálást és -jellemzést kell végezni; előnyben kell részesíteni a gyors kimutatást, valamint különösen az RT-PCR vizsgálatra és a szekvenciaazonosításra épülő jellemzési módszereket ⁽¹⁾ .
Másodlagos és azt követő járványkitörés gyanúja	Járványügyiileg elsődleges járványkitörés-gyanús területhez kapcsolódó elszigetelt gazdaság	Előnyben kell részesíteni a gyors kimutatást, valamint különösen az RT-PCR vizsgálatra és a szekvenciaazonosításra épülő jellemzési módszereket ⁽¹⁾ .
Másodlagos és azt követő járványkitörés gyanúja	Nagy baromfisűrűségű vagy járványügyiileg jelentősen érintett területen található gazdaság	A bármely madárinfluenza-vírus jelenlétét a legkorábban kimutató gyors detektálási módszerekhez kell folyamodni.
Több járványkitörés gyanúja vagy a betegség gyors terjedése, ideértve a megfigyelést	Gyors beavatkozás nélkül a terjedés szabályozhatatlanná válik	A bármely madárinfluenza-vírus jelenlétét a legkorábban kimutató gyors módszerekhez vagy a klinikai tünetek értékeléséhez kell folyamodni.

¹ Ennek érdekében teljes mintavételre van szükség, és a mintákat későbbi vizsgálat céljából meg kell őrizni.

VII.32. Melléklet: Döntési fa megelőző célú leöléshez

Alkalmazandó sorrend a leölések során:

1. Fertőzött gazdaság
2. Megelőző: nagylétszámú, nagy állatsűrűségű területen, lehetséges vadmadár érintettség esetén;
3. Megelőző: nagylétszámú, nagy állatsűrűségű területen, vadmadár érintettség nem valószínű, de biológia biztonság alacsony;
4. Megelőző: kislétszámú, kereskedelmi, nagy állatsűrűségű területen, lehetséges vadmadár érintettség esetén
5. Megelőző: kislétszámú, kereskedelmi, nagy állatsűrűségű területen, vadmadár érintettség nem valószínű, de biológia biztonság alacsony;
6. Megelőző: nagylétszámú, kis állatsűrűségű területen, lehetséges vadmadár érintettség esetén;
7. Tetszőlegesen

VII.33. Melléklet: Tájékoztató fertőzött állatok leölésében, rakodásában résztvevő személyek számára

A telepre történő belépéskor kötelező:

- nyilatkozni arról, hogy tart-e otthon baromfit
- nyilatkozni arról, hogy volt-e az elmúlt 3 napban légzőszervi ill. emésztőszervi megbetegedésre utaló tünete (láz, tüszögés-orrfolyás, hányás-hasmenés...)
- nyilatkozni arról, hogy a mai napon nem vett és nem is fog részt venni másik telepen történő állatrakodásban (kivéve madárinfluenza járvány miatti állatleölés)
- kezet és lábbelit fertőtleníteni
- egyszer használatos ruházatot (beleértve a lábzsákot) és szájmaszkot felvenni

A telep elhagyásakor kötelező:

- az egyszer használatos ruházatot a telepen az állatorvos által meghatározott helyen hagyni
- kezet és lábbelit fertőtleníteni

JELENLÉTI ÍV

NÉV (nagybetűvel kiírva)	ALÁÍRÁS	TELEFON-SZÁM	TART OTTHON BAROMFIT? (igen/nem)

Nyilatkozom arról, hogy:

- az elhangzottakat megértem és elfogadom
- az elmúlt 3 napban légzőszervi ill. emésztőszervi megbetegedésre utaló tünetem nem volt
- a mai napon nem vettem és nem is fogok részt venni másik telepen történő állatrakodásban (kivéve madárinfluenza járvány miatti állatleölés)

VII.34. Melléklet: Hatékony fertőtlenítő szerek listája

Termék név	Engedély száma	Forgalmazó
Disinflex fertőtlenítő koncentrátum	21406-2/2017/KJFFO	Chemico Magyarország Kft.
Germicidan APA	JKF/19263-3/2015	Anti-Germ Kft.
Germicidan FF Plus	OTH 387-2/2011	
Azurin	JKF/2278-4/2016	
DisTer Extra	JKF/4066-4/2017	BioMan Kft.
Fink Virosept	JKF/14559-3/2015	
Fink Antisept T	JKF/6391-4/2016	
VetroSept	JKF/4934-2/2016	CEVA
Oxykol	JKF/5079-2/2017	Dremax Kft.
Aldekol DES FF fertőtlenítőszer	JKF/5083-2/2017	
Aldecoc CMK fertőtlenítőszer	JKF/5082-2/2017	
EWABO ALDEKOL DES 03	OTH 782-2/2011	
Incimaxx DES-N	JKF/14979-5/2016	Ecolab Kft.
Incimaxx T	JKF/14217-3/2015	
Incimaxx P	JKF/14216-3/2015	
Metasept Ultra folyékony felületfertőtlenítő koncentrátum	JKF/9294-5/2016	Körös Vegyipari Kft.
Kilcox Extra	16041-4/2017/KJFFO	Agro-Zselic Kft.
Virex por	16044-4/2017/KJFFO	
Intercid	JKF/11273-4/2016	Panadditív Kft.
Calgonit sterilid forte 15 fertőtlenítőszer	JKF/11888-4/2016	Bosmark Kft.
Calgonit DS 680	JKF/3901-5/2017	PentaClean Kft.
Virocid F	12768-4/2017/KJFFO	HAT-AGRO Higiénia Kft.
Kickstart	JKF/2660-4/2015	
Virkon S por	JÜ-300-4/2011	
Kenocox	JKF/1208-2/2015	
Virocid	24112-4/2017/KJFFO	
KC 5000 fertőtlenítőszer	8801-3/2018/KJFFO	
Quatrosept	JKF/4793-3/2017	
Vulkan	JÜ-26194-5/2014	Pannon Vet Pharma Kft.
Ecocid S	JKF/9978-5/2016	Tolnagro Állatgyógyászati Kft.
Dextrál felület-fertőtlenítőszer	JKF/2967-4/2016	
SumaTab D4	JÜ-27433-4/2014	Diversey Kft.
Viragri Plus	JKF/1795-4/2016	
Despadac	OTH 818-4/2007	Dunavet Kft.
MS Megades Novo	12770-4/2017/KJFFO	Vetasa Kft.
Hypred Force 7	JKF/13576-4/2015	TIMAB HUNGÁRIA Kft.
GPC 8	JKF/6387-4/2016	Tekro Hungary Kft.
Mefisto Shock fertőtlenítő koncentrátum	JKF/3347-4/2017	Bos Plus Kft.
TH5	JKF/2965-3/2015	
Ecocid S	34070-2/2017/KJFFO	Tridosza Kft.
INNOCID	37910-2/2017/KJFFO	INNOVENG 1 Kft.
SteriClean Farm fertőtlenítőszer	19774-3/2018/KJFFO	PANNON-TRADE Kft.

Well Sept fertőtlenítő koncentrátum	JKF/13421-2/2016	Hungaro Chemicals Kft.
ForteDes fertőtlenítő koncentrátum	JKF/13415-2/2016	
CID Complex	JÜ-13890-3/2013	Ecofarm U.C.L. Kft.
Best Top Premium	27946-2/2018/KJFFO	HAJDUVET Állatgyógyszer- kereskedelmi Kft,
Intra Multi-DES GA	30730-4/2018/KJFFO	Decart Pannónia Kft.

Készenléti Terv módosításai

2020. év december

- Jogsabályok aktualizálása (AHL, egyéb)
- A 2020. évi H5N8 madárinfluenza járvány tapasztalatainak beépítése
- OJK, mint új NÉBIH szervezeti egység reflektálása a szövegben
- A weybridge-i referencia labor helyett az olasz EURL szerepeltetése
- HFAA országprofil auditot követően az állatleölésekkel, kiirtásokkal kapcsolatos útmutatók (weblinkek) beépítése a szövegbe